

د نړۍ له گوټ گوټ نه
د ماشومانو د پاره لنډې کيسې

راتلونکې او ژباړونکې: رناکل اريويزی

المان د کسل ښار ۲۰۲۲م کال

سریزه

وايي چې کيسه په حقيقت کې يوه ليده اوخيالي تاريخچه، نکل، سانه يا افسانه اویا بيان دی چې په کې طبيعي قوانين لغوه شوي دي او تاريخي واقعيتونه ځای نه لري. مانا داچې په کيسو کې واقعي تيرې شوي پيښې نه بيانېږي او له سره خيالي دي. ځنې کيسې دېش په تاريخ کې د ډيرو پخوانيو زمانو راهسې په شفاهي ډول له يوه نسل څخه بل نسل ته سپارل شوي دي او ډير اوږد تاريخ لري، خو- په پښتو ژبه کې د لنډ يو په شان- يې د ويلو دقيقه نيټه، ځای او ويونکي او يا بيا نووکي مالوم نه دی. دا کيسې دولسي کيسو په نامه ياديږي. ولسي کيسې د کتاب د چاپ (ټيپ) هنر نه پخوانی تاريخ لري ۱۸م پېړۍ کې دځينو اروپايي هيوادو ليکوالانو او شاعرانو دخپلو هيوادونوولسي کيسې راټولې کړې، ويې ليکلې اود کتابونو په ډول يې خپرې کړې او د همدې ولسي کيسو نه په تقليد يې په خپله هم د کيسو په ايجادولوولیکولاس پورې کړ. وايي چې داله سره ليکل شوي کيسې د هنري اوايجادي کيسو په نوم ياديږي. دايجادي کيسو ويونکي يا ليکونکي، دليکلو نيټه او حتی ځای مالوم وي.

زموږ په هيواد کې دعلومو اکادمۍ پخوانۍ علمي غړې خدای بخښلي کبرا مظهرې په ۱۹۸۰يمو کلونو کې په ننگرهار ولايت کې دهغه ځای دنکل ويونکو له خولي ننگرهارۍ کيسې لومړۍ په ټيپ ثبت کړې، بيابې په خپل قلم وليکلې او د (ننگرهارنکلونه) تر عنوان لاندې يې دعلومو اکادمۍ له لارې خپرې کړې. داچې په دې برخه کې دهيواد په نورو برخو کې څه نور کار شوی دی او که نه دی شوی، کوم مالومات نه لرم، خو باوري يم چې دهيواد ځوان او تکړه ادیبان او ليکوالان به د موضوع ارزښت له پامه نه باسي. په لومړي سر کې خو خلک يوازي د کيسو په خوند او ښکلا مين و چې په اورېدو يې په تيره بيا ماشومان له سره نه مرېدل اوورته په رنگينو خيالونو کې ډوبيدل. ورپسې د تاريخ په اوږدو کې د کيسوروزنيز ارزښت رابنکاره شو. داږوند پوهنيزو څانگو ماهرانو، د پيدا کوډۍ او اروا پوهني استادانووښوده چې کيسې د ماشومانو داستعدادونو په وده او روزنه کې ارزښتناک رول لوبوي. دکيسو په اورېدو او لوستو د ماشومانو د لغتو زيرمه پراخېږي اود لوستو مهارت يې وچتېږي يانې د متن دلوستلو او په هغه باندې د پوهيدلو قابليت يې لوړېږي. په ژبه کې ښه مهارت د ښوونځي د زده کړو په بيلابيلوڅانگو کې دښه پرمختگ له پاره بنسټيز شرط دی.

د څانگې ماهران کيسې درښتښولۍ، نیک عمل، په سوله کې ژوند، مينې او عدم تشدد د پيغام رسونکي گڼي. دا پينځه ارزښتونه په حقيقت کې اخلاقي ارزښتونه دي. کوچنيانو او ځوان نسل ته د دې ارزښتونو په انتقال کې کيسې ترخوږو مشورو اوځواکمنو نسبتونو اغيزناک او بريلی رول لوبوي يانې هغه څه چې دماشومانو داخلاقي روزنې په برخه کې دکيسو داوردلو او لوستلو له لارې تر لاسه کيدلی شي دنسيتونو، مشورو اوممانعتونوپه واسطه نه شي تر لاسه کيدلی. په څه ناڅه ټولو کيسو کې د نیکو اوبدويا د نيکيو اوبد يو تر منځ لانجې او مقابلي نغښتي وي. دکيسې قهرمان مهربان، مينه ناک، زړور، صادق، اوهوښياروي او د دې صفتونو په مرسته په پا ۍ کې په بدو برۍ تر لاسه کوي او بد يا بدو ته ماته ورکوي. ماشومان د دې قهرمان سره مينه ښيي او په خپلو خيالونو او فکرونو کې دهغه د اخلاقي صفتونو د خپلولو هڅې کوي. او داچې دکيسې قهرمان يو دم او په اسانۍ خپلې موخې ته نه رسېږي بلکې په دې لار کې د ډول ډول لانجو اورېرو سره مخامخ کېږي چې ورڅخه دراوتو له پاره بيلا بيلي لارې چارې لټوي او بيلا بيل ميتودونه کاروي. دا هلي ځلې د ماشوم ذهني اومعنوي ځواکونه راوښيي، مشغولوي، اوفعالوي. کار پوهان په دې باوردي چې دماشوم د ذهني اوعقلي ځواکونوبيدارول، مشغولول اوفعالول دهغه عقلي ابتکار او فکري ځيرکتيا

پرمختګ چټکوي، ځیرکتیاو ابتکاري ځواک یې پیاوړی کوي، په ځان یې باور زیاتوي، د ډار او د بې وسۍ په احساس بری مومي او وجدان یې غښتلی کیږي. نو ځکه تصادفي نه دی چې د کیسو اوریدل او لوستل دښوونځي په زده کړو هم ژورې اغیزې لري. په دې برخه کې د پروعملي څیړنو هم دا حقیقت څرګند کړی دی چې کومو کوچنیانو چې ډیرې کیسې اوریدلې او لوستلې وي، هغه کوچنیان دښوونځي په درسونو کې هم د نورو پر تله غښتلي وي. وینو چې د بشریت په ژوند کې د کیسوارزښت یوازي دهغوی په ښکلا او خوند نه ایسارېږي بلکې د ماشومانو اود ځوان نسل د ښوونې او روزنې اغیزناکه وسیله او ارزښتناک میتود هم ګڼل کیږي. نو ځکه مومسولیت یوازي دکیسو په لیکلو او ژباړلو پای ته نه رسېږي، باید د لوستلو، اورولو او اوریدلو کلتوري هم پراخ شي تر څو د ایستلي دزیار اوزحمت نه عملي ګټه هم تر لاسه شي.

کیسې د نړۍ دهر ولس د کلتور یوه برخه جوړوي یانې هر ولس ځانته کیسې لري چې تر یوه حده پورې دهغه ولس دکلتور او عقیدې ترجماني هم کوي، خو داچې دا ننۍ بشریت هم له سره دبابا آدم اولاد ګڼل کیږي یانې د پیدایښت یوه سرچینه لري، نو په کیسو کې یې هم د پوځه توپيرونو ترڅنګ ورته والی هم لیدل کیږي اودا هم تر دې چې که توپيرونه د ورته والي سره پر تله شي نو د تلې د ورته والي پله راته درنه ښکاره کیږي. پاچاهان، شهزادګی او شهزادګان، دیوان، جادوګران، قصرونه، ځګلونه، دریابونه اوداسې نور څه ناڅه د ټولولوسونو په ډیرو کیسو کې لیدل کیږي. په دې کیسو کې چې د لته ماراټولي کړي او له الماني ژبې نه په پښتو ژباړلي دي یوازي یوه بې افغاني ده، نورې ټولې بهرنۍ دي او ډیرې یې الماني دي. په ژباړنه کې می تر وسه هڅه کړې ده چې ژباړنه داصل سره پوره سمون ولري. یوازي می په ځینو کیسو کې د لوبغاړو دهغه نومونو په ځای دپښتو نومونه ځای په ځای کړي دي چې ویل یې په پښتو کې جنجالي راته ښکاریده او هم می دهغه خوراګونو اوڅښناګونو د نومونو دلیکلو نه ډډه کړې ده چې داسلام په مبین دین کې حرام دي او دهغه په ځای می د حلال خوراک او روا څښناک نومونه ځای په ځای کړي دي.

۲-۱	دارو انا	۱
۳	ليوه اوگيدر	۲
۴	تولپوه ډاکټر	۳
۵	بزگر او شيطان	۴
۶	د موشنگ په دانه ويده شهزادگي	۵
۷	درې لټان	۶
۱۰-۸	آبي خراغ	۷
۱۱	زور نيکه او دهغه لمسي	۸
۱۲	زورسلطان	۹
۱۵-۱۳	څلور هنرمند وروڼه	۱۰
۱۷-۱۶	چند بن شا او پولادي پور دل خان	۱۱
۱۸	دوياري دروازه	۱۲
۱۹	په درواغو ميينه شهزادگي	۱۳
۲۰	دچمن دوه مورگان	۱۴
۲۳-۲۱	دوولس و وروڼه	۱۵
۲۴	بي عقله بختمل	۱۶
۲۶-۲۵	تيربه (مولی)	۱۷
۲۷	جانو، دجادو استاد	۱۸
۲۸	چينډ خان	۱۹
۲۹	خوره حلوا	۲۰
۳۱-۳۰	د کرسنال گلوله	۲۱
۳۲	دهوبنياري کونگي گيسه	۲۲
۳۴-۳۳	داغزيو گلاب	۲۳
۳۶-۳۵	د بريمن څلور بنياري سازنده	۲۴
۳۸-۳۷	دبزرگ هوبنياره لور	۲۵
۳۹	درې وروڼه	۲۶
۴۲-۴۰	دژوند اوبه	۲۷
۴۴-۴۳	دوولس بنکاريان	۲۸
۴۵	رښتيني ملکري	۲۹
۴۷-۴۶	زړور کنډونکي	۳۰
۵۲-۴۸	سپين او تور پيکي	۳۱
۵۵-۵۳	سپين مار	۳۲
۵۷-۵۶	سور خولي	۳۳
۵۸	شهزادگي د مورک په جامه کي	۳۴
۶۰-۵۹	شيطان او دهغه نيا	۳۵
۶۲-۶۱	غرځني او بريخ	۳۷
۶۳	گيدر او اس	۳۸
۶۵-۶۴	دمزري تحفه	۳۹
۶۷-۶۶	دشاتو مچيو ملکه	۴۱

۶۸	څلور ملگري	۴۲
۶۹	گيڊر او پشه	۴۳
۷۰	وروکی گيڊر	۴۴
۷۱	مزری او گيڊر	۴۵
۷۴-۷۲	هغه پش چي موزي بي په پينو وي	۴۶
۷۷-۷۵	هوبنيار خان د بخت په څپو کي	۴۷
۷۹-۷۸	په لوگيو تور د شيطان ورور	۴۸
۸۰	تمساح (کرو کوډيل) او بيزو	۴۹
۸۱	بزگر او سلطان محمود	۵۰

دارو انا

يو وخت يوې کونډې دوي لورانې لرلې. يوه يې ډيره بڼکلې او زيار ايستونکې وه او دا بله يې ډوله او ټنبله وه. په کونډې دا بې ډوله او ټنبله ډيره گرانه وه، ځکه چې سکه لور يې وه او دا بله مجبوره وه چې د کور ټولې خچنې او چټلې پاکې کړي. دا غريبه هره ورځ د لويې لارې ترڅنگ د يوې چينې په غاړه کيناسته او دومره ډيره اوبدنه يې کوله چې د گوتو نه يې ويني وڅڅيدې. اخر خبره دې ته ورسیده چې سپرځی هم په وینو سور شو. دا چينې ته ورکړه شوه، ترڅو چې سپرځی ومينځي، خو له لاسه يې ختا شو او چينې ته ورولويد. جلی په ژړا ميرې مور ته ورغله او دا پېښه يې ورته بيان کړه. ميره يې چې بې رحمه بڼځه وه، په دې ډيره غوسه ورته و ويل چې: «سپرځی تا چينې ته غورځولی دی او ته به يې را باسي.» جلکوټې بيرته چينې ته لاړه او نه پوهیده چې څه وکړي. په ډير ډار يې چينې ته ور توپ کړ، غوښتل يې چې سپرځی پيدا کړي او دځان سره يې راوباسي. دا بې هوشه شوه او کله چې بيرته رابيدار شوه، که گوري چې په يوه بڼکلې چمن کې پرته ده، لمر ځليزي او هره خوا په زرگونو گلان ولاړ دي. دا په دې چمن کې روانه شوه او د ډوډۍ پخولو يوه داش ته ورسیده چې د ډوډۍ نه ډک و. ډوډي چينې وهلې چې: «آخ! له دې ځايه مو وباسی، له دې ځايه مو وباسی او که نه نو سوزو، مور لا د مخه پخې شوي يو.» جلی د ډوډۍ راباسلو لارې ته لاس کړ او يوه په بله پسې يې ټولې ډوډۍ گانې د داش نه را باسلي. تر دې وروسته بيا روانه شوه او يوې ونې ته راوړسیده. دا ونه د سرو منو نه ډکه وه او جلکوټې ته يې نارې کړې چې: «مو ځنډه، مو ځنډه، مور ټولې منې پخې يو.» دې منې وځنډله، او منې دباران په شان را توييدلې، بيا يې هم وځنډله او ورپسې يې بيا هم ترهغه پورې وځنډله، تر څو چې په ونه کې يوه منې هم پاتې نه شوه، منې يې را ټولې کړې او يو امبار يې ترې جوړ کړ. له دې ځايه بيا روانه شوه او يوه وړوکی کورگي ته ورسیده. په کورگي کې يوه زړه بڼځه ناسته وه او د باندې يې کتل. دې بڼځې ډير لوی غاښونه درلودل، نوځکه جلکې ترې وډار شوه او غوښتل يې چې وټينتي. ډوډۍ په دې وخت کې ورناره کړه چې: «گرانې بچۍ چيرته منډې وهي؟ دلته زما سره پاتې شه، که په کور مې ټول کارونه په بڼه او منظم ډول وکړي، نو بڼه ژوند به ولري. يوه ټکي ته بايد ډير پام وکړي او هغه دا چې زما بستره به بڼه منظمه جوړوي او هر وخت به يې داسې ځنډې چې بڼکې يې دواوړې څپولو په شان په هوا شي، زه ميرمن دارو يم.» جلکې چې د دارو انا خوږې خبرې واوريدلې، په زړه يې بڼې ولگيدلې، ويې منلې او دهغې خدمت يې پيل کړه. دې د دارو انا د خوشالولو او خوشاله ساتلو له پاره ډيرې هڅې کولې، دهغې بستره يې په دومره قوت ځنډله چې بڼکې يې د اووړې دڅپولو په شان هرې خوا ته خپريدلې. ورسره د دې ژوند هم ډير بڼه و، پخې شوې او کباب شوې غوښې يې خورا ک و او يوه بده خبره يې هم نه ورته کوله. جلکوټې د دارو انا سره ډير وخت تير کړ، خو ورو په ورو خپه کيده او دا هم نه پوهیده چې ولې خپه ده. اخر په دې پوه شوه چې خپل ټاټوبی يې ياديری، که څه هم د لته يې ژوند تر خپل هيواد په زرگونو ځله بڼه تيریده، خو بيا يې هم په خپل هيواد پسې زړه خوړیده. آخر يې دارو انا ته وويل چې: «خپل وطن مې ياد يري او غواړم چې بيرته خپل ټاټوبی ته لاړه شم.» دارو انا ورته وويل چې: «دا خو ډير بڼه کار دی چې خپل ټاټوبی دې ياد يري، تا په پوره امانت زما بڼه خدمت وکړه، نو ځکه غواړم چې په

خپله دې پاس خپل ټا ټو بي ته بوزم.» دارو انا جلی دلاس نه ونيوله او ديوې لويې دروازي په لور يې روانه كړه. دروازه خلاصه شوه اوكله چې جلی د دروازی لاندې ودریده، د سرو زرو يو زورور باران پيل شو او دا ټوله طلا د هغې په بدن پورې ونښته او ټوله په سرو زرو كې پټه شوه. دارو انا ورته و ويل چې: «دا ستا برخه ده، ځكه چې تا د یر زیار وایست.» بيا يې هغه سپرخی هم وړ كړ چې په چيني كې ترې لويدي و. په دې شيبې كې دروازه وتړل شوه او ورسره سم جلی هم په دې د نيا كې د مور كورته نږدې وه. كله چې انگر ته ورسیده، دچيني په غاړه يو چرگ ولاړ واوئاره يې چې:

« ككيغيغو،

ز مور طلايي پيغله بيرته را سننه شوه.»

جلكي د مور كور ته ور ننوته اودا چې په سرو زرو پټه وه، مور اوخوړ يې ښه هر كلي وكړ. دې چې په دې سفر كې څه ليدلي كتلي وو، دا ټول يې مور ته بيان كړل. مور يې چې پوه شوه چې دې په كومه لار دا دومره شتمني تر لاسه كړه، نو خپلې ټنبلې لور ته يې هم دا بخت غوښته. دا يې هم داوبدلو له پاره د چيني غاړې ته واستوله. د دې له پاره چې سپرخی يې په وينو سور شي، په گوتو يې ازغی چوخ كړ، سپرخی يې چيني ته وغورځاوه او په خپله يې هم چيني ته ور ټوپ كړ. دا هم دېلي په شان ښكلي چمن ته ورسیده او دهغې په لار روانه شوه، ترڅوچې د ډوډۍ پخولو داش ته ورسیده. هلته بيا هم ډوډۍ چيغې وهلي چې: «ما له دې خايه وباسی، ما له دې خايه وباسی او كه نه سوزم، زه لا پخوا پخه شوي يم.» ټنبلې جلی و وی چې: «زه نه غواړم چې په تاسې ځان چټل كړم.» او په خپله لار روانه وه، ترڅوچې دمني ونې ته راوړسیده. ونې هم نارې كړې چې: «اخ ! ومې ځنډی، ومې ځنډی، مور ټولې منې پخي يو.» ټنبلې ورته و ويل چې: «كه ومو ځنډم، نو كيدای ښي چې كومه يوه منيه مې په سر ولويږي.» دې خپل تگ ته دوام وركړ او كله چې د دارو انا كورته ورسیده، نو هيڅ نه ډاریده، ځكه خبره وه چې هغه اوږده غاښونه لري او په لومړۍ ورځ يې ځان دهغې نوكر كړ. په لومړۍ ورځ يې ډير زیار وایست او سم كار يې وكړ، د ډوډۍ خبرو ته يې غوړ نيو او هغه يې منلي، ځكه چې د هغه سرو زرو په فكر كې وه چې دارو انا به يې وركړي.

په دوهمه ورځ يې ټنبلې پيل كړه، په دريمه ورځ نوره هم زياته شوه او اخر خبره دې ته ورسیده چې نور نو سهار د بستري نه هم نه پورته كیده. دې د دارو انا بستره هم نه جوړوله او نه يې داسې ځنډله چې ښكې يې په هوا كې خوړې وري شي. دارو انا هم ورو ورو نري سترې شوه او د نوكرۍ نه يې وباسله. ټنبلېكه خوشاله شوه او په دې تمه وه چې اوس به د سرو زرو باران په و ربري. دارو انا داهم دروازي ته بوتله او كله چې د دروازي لاندې و دریده د سرو زرو په ځای يې د بد بختۍ نه ډك نشت يې په سر را چپه شو او دارو انا ورته و ويل چې: «دا ستا د خدمتونو بيه ده.» او دروازه يې پسې وتړله. دا كور ته راغله، خو د طلا په ځای په بد بختيو پټه وه او كله چې دچيني په غاړه ولاړچرگ وليده، نار به يې كړه چې:

« ككيغيغو،

ز مور چټله پيغله بيرته راستنه شوه.»

بد بختي په دې جلی پورې داسې كلكه نښتې وه، چې تر مرگ پورې ترې جدا نه شوه.

لیوه اوگیدر

لیوه یو گیدر له خان سره نیولی وه. لیوه به چې څه ویل، گیدر په له مجبورینه منل، ځکه چې لیوه په گیدر زورور و او گیدر په دې ارمان کې و چې خان ترې خلاص کړي. یوه ورځ داسې پېښه شوه چې دواړه ځنگل ته لاړل. لیوه گیدر ته و ویل چې: « گیدر جانه دخوراک له پاره یو څه را پیدا کړه او کنه نو بیا تا خورم.» گیدر ورته و ویل چې: « هلته ماته د بزگر یو انگر مالوم دی، چې یو څو تنکي وري هم پکې شته، که زره دې غواړې ور به شو یو څه به ترې راوړو.» په لیوه دا خبره ښه ولگیده، دواړه د بزگر دانگر په لور روان شول. گیدر وری غلا کړ او لیوه ته یې ورکړ. لیوه وری وخوړ، خو ورته بس نه شو او غوښتل یې چې یو بل هم غلا کړي، نو ورپسې ورغی. لیوه د گیدر په څیر چالاک نه و او د وري مور په پوه شوه، وبغیده او شور ماشور یې جوړ کړه. بزگر خبر شو په بیرته یې ورمنده کړه او هلته یې لیوه ولید او دومره یې و واهه چې گود شو او په ژړا بیرته گیدر ته ورغی. لیوه گیدر ته و ویل چې: « زه ستا په مشوره بیا لارم او غوښتل مې چې یوبل وری هم راو نیسم، خو بزگر راغی، زبنت ډیر یې و وهلم.» گیدر ورته و ویل چې: « ته ولې هیڅ نه مریږی.»

بله ورځ بیا دواړه یو ځای په چکر و وتل او لیوه بیا گیدر ته و ویل چې: « گیدره! ماته دخورلو له پاره یو څه را پیدا کړه او کنه نو تا خورم.» گیدر په خواب کې ورته ورته وویل چې: « زه دیوه بزگر کور پیژنم، هلته د بزگر میر من نن ماښام دهکیو پیرکي پخوي، ور به شو هغه په ترې راوړو.» دواړه روان شول. گیدر په پټه کور ته ور وښوید، ایخوا او د یخوایې په پوره غور تر هغو وکتل ترڅو چې یې د پیرکیو شکور ولید، شپږ پیره کې یې ترې واخیستل، لیوه ته یې راوړل او ورته وېي ویل چې: « واخله، دا ستا خواره دي.» او نور په خپله لار لاړ. لیوه دا شپږ پیرکي په یو ځل له مری تیر کړل او وېي ویل چې: « داخو د یر ښه خوند کوي.» بیا ورپسې روان شو او غوښتل یې چې په یو وار دا ټول شکور را واخلي. شکور ترې چپه شو، اواز د بزگر میرمنې واورید، پسې را و وته، چې گوري لیوه دی. خلکو ته یې نارې کړې، خلک راټول شول، لیوه یې راگیرکړ او دومره یې و واهه چې دوی پښې یې ور ماتې کړې او په ژړا ځنگل کې گیدر ته ورغی او ورته وېي ویل چې: « زه دې په څه بده لار ور برابر کړم، بزگران را پسې راغلل او په وهلو وهلو یې زما پوست وایست.» گیدر بیا ورته وویل چې: « ته ولې هیڅ نه مریږی.» په دوهمه ورځ، کله چې دوی دواړه بیا یو ځای و وتل او لیوه ډیر په ستونځه گود گود راون و، بیایې گیدر ته وویل چې: « گیدره! ما ته خواره پیدا کړه او که نه، تا خورم.» گیدر ورته و ویل چې: « زه یو سری پیژنم چې حالله یې کړې ده، په غوښه یې مالګه شیندلی، په تکاوی کې یې ایښي ده او دا به راوړو.» لیوه و ویل چې: « دا ځل له تا سره یو ځای ځم، ځکه که چیرې بیا گیرشم، ته به مرسته راسره وکړې.» گیدر ورته و ویل چې: « ښه ده، چې ته غواړې، نوراځه.» لارې گودرې یې ور ښودلې، ترڅو چې ځانونه یې په تکاوی کې غوښي ته ورسول. غوښه پریمانته پرته وه. لیوه ور منده کړه، په خورلو یې پیل وکړ او له خان سره یې و ویل چې: « تر بس کولو پورې وخت ډیر دی.» گیدر هم غوښه خوړه، خو هرې خوا ته یې کتل او دهغه سوري په لور یې ډیرې مندې وهلي را وهلي، په کوم چې تکاوی ته راننوتلي وو. ده خان ازمویه، تر څو د و مره چاغ نشي، چې بیا دتینستي په وخت کې په سوري نه شي ننوتلی. لیوه ترې وپوښتل چې: « گرانه گیدره، ولې دېخوا او اېخوا ته مندې وهې او په سوري اوزې او ننوزې؟» چالاک گیدر ور ته و ویل چې: « زه گورم چې څوک را نشي. دومره ډیر مه نغره.» لیوه و ویل چې: « تر څو چې دا ټوله غوښه و نه خورم، له دې ځایه چیرته نه ځم.» په دې شیبه کې، بزگر د گیدر دتوپونو اواز وارید او تکاوی ته را کوز شو. گیدر چې بزگر ولید په یوه منده د سور له لارې و وت. لیوه هم دا لار و نیوه، خو هغه ډیره غوښه خوړلې وه او داسې چاغ شوی و چې په سوري کې نه ځاییده. د بزگر سره غټ د بې و او په هغه یې لیوه تر هغو وهه چې مړ شو. گیدر ځنگل ته وتښتید او په دې ډیر خوښ و چې دلیوه نه خلاص شو.

ټولپوه ډاکټر

په تیرو وختو کې او لري لري پخوانیو زمانو کې یو غریب او بی وزله بزگر اوسیده، دی چنگا بن نومیده. چنگا بن دوه غوایان د رلودل، یوه ورځ یې دواړه په لرگیو بار او د بنار په لور روان کړل او د دواړو غوایانو بار یې په د و ه تنگو په یوه ډاکټر وپلورل. ډاکټر بزگر ته د لرگیو پیسې په داسې حال کې ور کړې، چې بشکلي میز ته په چوکي ناست و، بڼه او خوندور شیان یې په مزه مزه خوړل او چپکل او بزگر چې دا هرڅه ولیدل، نو په سر کې یې دا هیلي او ار مانونه را وپاریدل، چې کاشکې دی هم یو ډاکټر وی. چنگا بن خان یوه شیبه چپ ودرید، بیا په خبرو سر شو او وغږید. د ډاکټر نه یې وپوښتل چې ایا دی هم ډاکټر کیدای شي. ډاکټر ور ته و ویل چې: «هو! د یر ژر ډاکټر کیدی شي.» بزگر ترې وپوښتل چې: «نو څه باید وکړم؟» ډاکټر ور ته و ویل چې لومړی د الفبا داسې یو کتاب را ونیسه چې کولنگي چرگ پکې وي؛ دوهم دا چې دواړه غوایان او کراچی دی وپلوره او په پیسو یې ځان ته د ډاکټرۍ کالي او نور اړین سامان واخله او دریم یوه داسې لوحه را ونیسه چې په لیکل شوي وي: «زه ټولپوه ډاکټریم.» اوبیا دا لوحه دخپل کور د دروازي په سر ځوړند کړه. «څه چې ډاکټر ورته و ویل، هغه بزگر وکړل. ده یو څه ډاکټري وکړه، خو لا د یر وخت نه و تیر شوی چې د یوه ډیر شتمن نواب نه چا پیسې غلا کړې. یو چا نواب په دې خبر کړ چې دلته په دې کلي کې یو ټولپوه ډاکټر اوسیدلی او دی به ضرور په دې پوهیږي چې دا پیسې چا غلا کړي دي. نواب خپله گادۍ په آس پسي وتړله او د کلي په لور روان شو. د ډاکټر ځای ته ورغی او ویې پوښتل چې ایا دی هغه ټولپوه ډاکټر دی. ډاکټر ورته و ویل چې هو! همدا زه یم. اوس نو ډاکټر باید د نواب سره لار شي او د پیسو پته مالومه کړي. په دې ځای کې ډاکټر و ویل چې میر من یې هم باید ور سره لاره شي. نواب صاحب د ټولپوه ډاکټر دا غوښتنه ومنله، دواړه یې په گادۍ کې کینول او ټول یو ځای روان شول. کله چې د نواب انگر ته را ورسیدل، د ډوډۍ میز تیارو. نواب و ویل چې لومړی به ډوډۍ وخورو. ټولپوه ډاکټر و ویل چې هو! خو زما میر من به هم راسره وي. او س نو ټول د ډوډۍ په میز راټول شول او کله چې لومړی نوکر د ښو خورو ډک غوري سره راښکاره شو، بزگر خپلې میرمنې ته و ویل چې: «ښځې! دایې لومړی و.» د ده مقصد دا و چې گوندې دا لومړی نوکر دي چې ډوډۍ یې راوړه، خو نوکر د بزگر په خبره داسې پوه شو چې گوندې دی لومړی غل دی. دا چې دی په رښتیا لومړی غل و، نو سخت وډار شو او دباندې یې خپلو انډیوالانو ته و ویل چې: «دا ټولپوه ډاکټر په هرڅه خبر دی، دا به زموږ له پاره بڼه پایله ونه لري. ده و ویل چې زه لومړی وم.» د و هم نوکر هیڅ زړه نه شو کولی چې ورشي، خو مجبور و. کله چې دی د غوري سره ورننوت، بزگر بیا خپله میرمن وچوخوله او ورته ویې ویل چې: «ښځې گوره! دا دوهم دی.» دا دوهم نوکر هم سخت وډار شو او په بیره و وت. دریم نوکر له همدې برخلیک سره مخامخ شو او بزگر بیا خپلې میرمنې ته و ویل چې: «ښځې! دا دریم و.» څلورم نوکر ته ویل شوي و چې دي به په یوه سرپوښه لوبښي کې خواره راوړي. په لوبښي کې چنگا بنان وو. کله چې دا څلورم نوکر را ننوت، نواب ډاکټر ته و ویل چې اوس دې خپل هنر اوکمال ښکاره کړه او و وایه چې په دې سرپوښه لوبښي کې څه ډول خواره دي. بزگر لوبښي ته په ځیر وکتل، خو نه پوهیده چې په لوبښي کې به څه وي. لار ترې ورکه شوه او چیغه یې کړه چې: «اخ زه به وزله چنگا بن!» نواب چې د چنگا بن نوم واورید، نو غږ یې کړ چې: «ډاکټر چې په دې راز پوه شو، نو په دې هم پوهیږي چې زما پیسې به د چا سره وي.» نوکران سخت وډار شول او یو یې ډاکټر ته اشاره وکړه چې یو ځل د باندې راشه. ډاکټر ورغی او دوی ټولو ومنله چې پیسې یې پټې کړي دي. نوکرانو ډاکټر ته و ویل چې مور دا پیسې درکوو او سربیره پر دې تا ته هم ښې ډیرې پیسې در کوو، خو ته به مور نواب ته دغلو په توگه نه په گوته کوي او کنه هغه به مور په دار کړي. بیا یې له ځان سره هغه ځای ته بوتله چې پیسې یې پکې پټې کړي وي. ډاکټر په دې خوښ شو، ورسره ویې منله، بیر ته را ننوت، میز ته کیناست او نواب ته یې و ویل چې: «ښاغلیه! اوس غواړم چې په خپل کتاب کې دپیسو پته مالومه کړم چې چیرته دي.» په دې وخت کې پنځم نوکر په پټه بخاری ته ور وښوئید او هلته یې ځان پټ کړ. ده غوښتل ځان ته مالومه کړي چې ډاکټر په نورو کومو څیزونو پوهیږي. ډاکټر میز ته ناست دی او خپل د الفبا کتاب پانې اړوي او راپروي او غواړي چې کولنگي چرگ پکې پیدا کړي، خوداچې زر یې پیدا نه شو کړی، نو ویې ویل چې: «دلته خو یې او باید را ووزي.» په بخاری کې پټ نوکر گمان وکړ چې گوندې دی ښی، په ډار او بیره د بخاری نه را و وت اوناره یې کړه چې: «دا سړی په هر څه خبر دی.» اوس نو ټولپوه ډاکټر نواب ته هغه ځای ور وښود چې پټې کړې وي، خو دا یې ورته ونه ویل چې چا غلا کړې وي. په دې توگه یې د کار په بدل د دواړو خوا وو نه ښې ډیرې پیسې ترلاسه کړې.

بزگر اوشيطان

يو وخت يو هوبنبار اوچالاک بزگر په خپله ځمکه کار او ژوند کاوه. د دې بزگر دکرو ورو په هکله ډيرې کيسې شته، خو تر ټولو په زړه پورې کيسه يې داده چې څنگه يې شيطان وغولاه او يو احمق شی يې ترې جوړکړ.

کيسه داسې ده چې بزگر يو ځل بشپړه ورځ په خپله مخکه کې کار وکړ او مازديگر د لمر لويډو په وخت کې يې کور ته د تگ تياری ونيو، ويې ليدل چې په مخکه يې داور سکروتو يو امبار جوړ شوی دی. دی ورته حيران او ور روان شو او چې گوري دسرو سکروتو په امبار يو تور وروکی شيطان ناست دی. بزگر شيطان ته وويل چې: «ته لکه چې په کومه خزانه ناست وي.» شيطان ور ته وويل چې: «هو! زه د سرو اوسپينو زرو په دومره لويه خزانه ناست يم چې تا به په خپل ټول عمر کې هم نه وي ليدلي.» بزگر ورته دو ويل: «چې خزانه زما په مخکه کې پرته ده، نو ځکه دا خزانه زما ده.» شيطان و ويل چې: «خزانه به هغه وخت ستاشي چې ته دوه کاله سر په سر دخپلې مخکې حاصل نيمايي برخه ما ته راکړي. زه پيسې ډيرې لرم، زما يوازې غلي او ميوې په کار دي.» بزگر د دې ماملې سره موافقه وکړه او دومره يې ورته و ويل چې: «د دې له پاره چې زما او ستا ترمنځ بيا کوم جنجال پيښ نه شي، نو سر له اوسه داسې ویش کوو چې دحاصل هغه برخه چې دمخکې په سر وي، ستا ده او هغه برخه چې د مخکې لاندې ده، زما ده.» دا ویش د شيطان خوښ شو او هوکړه يې ورسره وکړه. دې چالاک بزگر داخل په مخکه باندې گجری وکړلې. کله چې د حاصلاتو وخت راغی، شيطان هم رابنکاره شو تر څو خپله برخه تر لاسه کړي، خو چې گوري د مخکې په سر نور څه نشته يوازې د گجرو شني او ځني ژيرې شوي پانې پرته دي او بزگر دخوشالي نه دک په بیره بیره د مخکې نه گجری راباسي. شيطان بزگر ته و ويل چې: «داخل تا گټه وکړه، خو بل وار دا ویش نه درسره منم. بل ځل به هغه څه ستا برخه وي چې د مخکې په سروې او څه چې تر مخکې لاندې وي زما برخه ده.» بزگر ورته و ويل چې: «سمه ده» دا ځل چې دکرنې وخت راورسيد، بزگر په مخکه گجری ونه کړلې، بلکې غنم يې وکړل. دغنمود لو وخت راورسيد، بزگر غنم تيب د مخکې په سر وربيل او کور ته يې يوړل او کله چې شيطان مخکې ته راغی، په ځمکې يې يوازې دغنمو وچې دروزي او ولی وليدې او نور هيڅ نه وو، نوله ډيرې غوسې دپرخو په تنگي سر شو او پرځي سره ټکر شو. بزگر دخان سره و ويل چې: «شيطان بايد داسې وغولول شي.» بيا په خزاني پسې ور غی، را ويې باسله او دخان سره يې کورته يوړه.

د مو شنگ په دانه ویده شهزادگی

يو وخت يوه شهزاده غوښتل چې د يوې شهزادګۍ سره واده وكړي. بايد هغه په رښتيا شهزادګۍ وي. په دې نيت له كوره ووت او په ټوله نړۍ وګرځيد، تر څو چې داسې شهزادګۍ پيدا كړي، خو نه پيدا كېده. شهزادګۍ خود پرې وي، خو هغه چې ده غوښته نه پيدا كېده. په هره يوه كې يې دغه يا هغه نيمګړتيا ليده او هيڅ يوه هم ورته سمه شهزادګۍ نه ښكارېده. په خپګان او ناهيلۍ بېرته كورته را وګرځېده، ځكه چې ده يوه رښتيني شهزادګۍ غوښته، خو ويې نه مينده. يو ما ښام اسمان له تورو ډاروونكو وريځو ډك شو، غورېدا او بريننا سر واخيست او دتري په شان باران اورېده، يو ډاروونكې حالت و. په دې وخت كې د ښار دروازه وټكول شوه، بوډا پاچا ور روان شو، ترڅو دروازه خلاسه كړي. كه گوري يوه شهزادګۍ ده چې دباندې د دروازې په وړاندې ولاړه ده. په دې باران او په دې خرابه هوا كې په ډير بد حالت ليدل كېده. اوبه يې دسر له ويښتو په جامو بهيد لي، له جامو بيا بوتونو ته ور ننوتلې او له پوندو يې بېرته راوتلې. دې وويل چې زه په رښتيا شهزادګۍ يم. زړې ملكي د ځان سره و ويل چې دا به اوس مالومه كړو. دې ته يې څه ونه ويل، دخوب كوتې ته ننوتل او د بستري په ځاى يې دموشنگ يوه دانه كيښوده. بيا يې په هغې شل توشكونه يو په بل باندې واچول او په هغوى يې بيا دالوتونكو دښكو ډير پاسته شل نور توشكونه هم واچول. دا دشهزادګۍ دخوب بستره شوه او ټوله شپه پكې ویده وه. په سهار تړي وپوښتل شو چې خوب يې څنگه و. هغې ورته وويل چې: «خوب مي ډير خراب و، ټوله شپه مي سترګه پټه نه شوه، خداى خبر دى چې زما په بستري كې څه شى و، په يوه كلك شي پرته وم، ټول بدن مي سور شين دى، به بد حال يم.»

له دې ښكاري چې هغه په رښتيا يوه شهزادګۍ وه، ځكه چې د شلو توشكونو او دالوتونكو د ښكو دشلو نورو توشكونو لاندې يې هم دموشنگو دانه احساس كړه. بې له شهزادګۍ هيڅوك هم دومره حساس اوناځك كېدای نه شي.

شهزاده له هغې سره واده وكړ، ځكه پوه شو چې رښتيني شهزادګۍ يې بيا موندې او دموشنگ دانه يې دهنرونو په خزانه كې كيښوده، كېدای شي چې هلته يې و وينو، خو په دې شرط، كه چا غلا كړي نه وي.

ګوره، دا يوه رښتيني كيسه وه.

درې لټان

يو پاچا درې زامن د رلودل، درې واړه يو شان په گران وو او نه پو هيد چې دمرگ وروسته كوم يوه ته خپله پا چاهي وروسپاري. كله چې د مرگ وخت يې راورسيد او په بستر كې پروت و، درې واړه يې راوغوښتل او ورته ويې ويل چې: « گرانو زامنو! ما دخان سره څه فكر وكړ او غواړم چې درته ويې وايم او هغه هم دا چې هر يو چې په تاسې كې تر نورو زيات لټ وي، هغه بايد زما تر مرگ وروسته پاچا شي.» مثر زوى يې و ويل چې: « كه داسې وي نو پاچاهي زما حق دى، ځكه زه دومره لټ يم چې، كه دويده كيدو په وخت مې په ستر گو كې ځاڅكي راوخاڅي، نه يې پاكوم او غواړم چې ويده شم.» دوهم زوى يې پورته شو او ويې ويل چې: « پلاره دا پاچاهي زما حق دى، ځكه زه دومره لټه يم چې كه اور ته كښينم، نو كه پونده مې هم وسوزي، پښه نه شم راټولوم.» هلته يې دريم زوى نيغ را وچت شو او ويې ويل چې: « نه پلاره! دا پاچاهي زما حق دى، ځكه زه تر هغه بريډ پورې لټه يم چې كه د دار پرى مې په غاړه پروت وي، څوك يوه تيره چاره په لاس كې راکړي او د پري دغوځولو اجازه هم ولرم، په دار خوبش يم خو د پري دغوځولو وس نه لرم.» كله چې پلار د وروستي زوى خبرې واوريدې، نو ويې ويل چې: « ته تر نورو وړاندې يې او بايد پاچاشي.»

آبي څراغ

يو وخت يوه سرباز ډير کالونه د پاچا خدمت وکړ، خو کله چې جنگ پای ته ورسيد او دې سرتيري په همدې جنگ کې د 4 ډير ځله ټپي کيدو له امله نور خدمت نه شو کولی، نو پاچا ورته وويل چې: «ور ځه کور ته لاړ شه، زه تا ته نوره اړتيا نه لرم، تنخوا هم نه درکوم، ځکه تنخوا هغه چا ته ورکول کيږي چې په بدل کې يې زما خدمت کوي.» سر تيري اوس هيڅ نه پوهيده، چې په څه به ژوند کوي. دې غمجن روان شو، ټوله ورځ يې مزل وکړ او ماښام يوه ځنگل ته ورسيد. کله چې تياره شوه، د څراغ رڼا يې وليده، څراغ ته ور نژدې شو او يوه کورته ورورسيد او په دې کور کې يوه شيشکه اوسيده.

سرباز ورته وويل چې: «ماته د شپې تيرولو له پاره يوځای او يو څه خوراک او څينښاک راکړه او که نه د لوړې او تندې نه مرم.» شيشکې ورته وويل چې: «او هو! څوک به هغه سرباز ته يو څه ورکړي چې بې لارې شوی وي؟ خو زه به رحم در باندې وکړم او ځای به در کړم، خو په دې شرط چې زه څه در ته وايم، ته به يې مني.» سرباز ترې وپوښتل چې ته له ما څه غواړي؟» شيشکې ورته وويل چې: «ته به سبا زما باغ واوروي.» سرباز ورسره ومنله او په سبا ورځ يې په خپل ټول ځواک کار وکړه، خو تر ماښامه يې پای ته و نه رساوه. شيشکې ورته وويل چې: «دا سي راته ښکاري چې نن نور کار نه شي کولی. زه غواړم چې يوه بله شپه هم راسره پاتې شي، خو په بدل کې يې بايد يو بار لرگي راته واړه کړي.» سرتيري د دې لرگيو په ماتولو ټوله ورځ تيره کړه او ماښام شيشکې بيا ورته وويل چې يوه شپه نور هم پاتې شي اوزيا ته يې کړه چې: «سبا به زما له پاره لږ کار وکړي، د لته زما د کور تر شا يو زور او وچ شوی څا دی، په دې څا کې را نه څراغ لويديلی دی، څراغ آبي رڼا کوي او نه خاموشيږي، دا څراغ بايد د څانه راته را وباسي.» په بله ورځ يې له ځان سره روان کړ، ځا يې وروښود او په يوې ټوکړې کې يې ور کته کړ. ده څراغ بيا موند او شيشکې ته يې اشاره وکړه چې دځا نه يې راپورته کړي. شيشکې هغه د ځا نه پورته راکش کړ او کله چې دځا ځنډو ته را ورسيد، شيشکې لاس ور اوږد کړ، ترڅو څراغ ترې واخلي، خوسرتيري د هغې په شوم نيت پوه شو او ورته ويلي وويل چې: «نه! څراغ به هغه وخت درکړم چې په دواړو پښو د مخکې په سر ودرېږم.» شيشکه ډيره په غوسه شوه، هغه يې پرېښود چې بېرته ځا ته ولوړي او ترې لاړه. بې وزله سرتيري بېرته د ځا په نمجنه مخکه ولويد، خو کوم زيان ور ونه رسيد. آبي څراغ بل و، خو پوښتنه داده چې، سرتيري ته يې څه گټه رسوله؟ ده فکر کاوه چې اوس نو د مرگ نه د خلاصون لار نه شته، هلته يوه شيبه خپه کيناست او ناڅاپه يې جيب ته لاس کړ. په جيب کې يې د تمباکو پاڼې و، پاڼې نيم بند و، د جيب نه يې را وايست، په آبي څراغ يې بل کړ او ويلي وويل چې: «دامې د ژوند وروستي مزه ده.» او پاڼې يې وځکاوه. کله چې د پاڼې لوگي د ځا په فضا کې تاو راتاو شو، ناڅاپه د سر تيري په وړاندې يو کوچنی تور سروکی ودرید او پوښتنه يې وکړه چې: «ښاغلیه! څه امر کوي؟» سر تيري په حيراني ځواب کې ورکړ چې: «زه څه امر کولی شم؟» سروکي ورته وويل چې: «زه به ټول هغه څه وکړم چې ته يې راته و وايي.»

سر تيري وويل: «چې دا سي وي نو لومړی مې له دې ځا نه وباسه.» سروکي سر تيري تر لاس ونيو او د مخکې لاندې تونل له لارې يې له ځا را وايست او آبي څراغ يې هم هير نه کړ. تور کوچنی سروکي په لار کې سر تيري ته د شيشکې ټولې هغه خزاني ور وښودلې، چې د وخت په اوږدو کې يې را ټولې کړې او هلته پټې ساتلې وې. سر تيري دومره طلا گاني له ځان سره

واخيستي چي ورلی شوي. ورپسي يي سرو کي ته و ويل چي: « اوس ورشه، د شيشکي لاسونه او پښي وتره او محکمي ته يي وسپاره. » ډير وخت لانه و تير شوي، چي شيشکه يي په يوه وحشي پش سپره په داروونکو چيغو تر مخ تيره شوه او ور پسي په لنډ وخت کي سروکي بيرته راغي او ورته ويي ويل چي: « هر څه تر سره شول، شيشکه په دار خورند ده. ايا کوم بل امر شته بنا غليه؟ » سرتيري و ويل چي: « اوس څه نشته، څه کور ته ولاړ شه، خوبايد تيار اوسي، کله چي دي بيا راوغورم بايد په بيره راشي. » سروکي ور ته و ويل چي: « غوښتلو ته اړ تيا نشته، کله چي ته خپل پايپ ته ابي خراغ ونيسي، زه به په همغه شيبه کي ستا په وړاندي ولاړوم. » په همدې شيبه کي د سرتيري له ستر گو پنا شو.

سر تيري بيرته هغه ښار ته لاړ، چي ترې راغلي و. دي ښو ښو رستورانونو او هوتلونو ته ورتله، ځانته يي گران بيه فيشني جامي جوړي کړي او هوتل واله ته يي امر وکړه چي يوه تر ټولو ښکلې او مجلله کوټه ورته تياره کړي. کله چي کوټه تياره شوه او سرتيري ور ننوت، نو بيا يي تور کوچنی سروکي را وغوښت او ورته ويي ويل چي: « ما په بشپړه وفاداري د پاچا خدمت وکړ، خو ده وشړلم او د لورې سره يي مخامخ کړم، اوس غورم چي غچ ترې واخلم. » سروکي ترې وپوښتل چي: « زه څه بايد وکړم؟ » سر تيري و ويل چي: « کله چي د پاچا لور د شپي له خوا په خپل پالنگ کي ويده شي، بيابي د لته ماته راوله. دا بايد د يوې نوکري په توگه زما خدمت وکړي. » سروکي ورته و ويل چي دا زما له پاره ډير اسان او ستا له پاره ډير خطرناک کار دی. که څوک په دي کار خبر شي، نو تا ته به ډيره سخته پايله ولري. » کله چي د شپي دوولس بجي شوي، دکوټي دروازه خلاصه شوه او سروکي د پاچا لور ورننباوله.

سر تيري چي وليده نويي و ويل چي: « آها! دا ته دلته راغلي، له سره نوي کار پيل کړه، ريبز (جaro) را واخله او دا کوټه پاکه جaro کړه. » کله چي داکار تمام شو، بيا يي يوې چوکي ته را وغوښله، پښي يي ور وغزولي او ورته ويي ويل چي: « موزي مي له پښو وباسه. » بيا يي په همدې موزو په مخ وويشته. دا مجبوره وه چي موزي د مخکي نه پور کړي، هغه پاکي او ځلانده رنگ کړي. دي په پټه خوله او نيمه پټو ستر گو هر هغه څه کول چي، سرتيري به ويل. دلاس په يو اشاره سروکي د پاچا لور بيرته په قصر کي خپل پالنگ ته ور وړه.

په سبا چي د پاچا لور د خوب نه راويښه شوه، پلارته ورغله او ورته ويي ويل چي د شپي مي يو عجيبه خوب وليد: « زه په سرک د پرک په شان په چټکي د يوه سرتيري کوټي ته يوړل شوم، ما بايد د ده د نوکري په شان د هغه خدمت کړي وي، مر داري چاري مي سرته رسولې، کوټه مي جaro کوله او موزي مي پاکولي. دا خو يو خوب و، خو داسي ستومانه يم، لکه چي په رښتيا دا حال را باندي تير شوي وي. » پلار يي و ويل چي: « کيدای شي چي دا خوب نه، بلکي حقيقت وي، زه تا ته دا مشوره در کوم چي جيب دي د موشنگو نه ډک کړه او په تل کي يي يو کوچنی سوري وکړه. که کوم وخت بيا ورل کيږي، موشنگ به دانه دانه په لاري تويږي او مور ته به پټه ولکيږي. » کله چي پاچا دا خبري کولي، تور سروکي يي په نه ليدونکي بڼه تر څنگ ولاړ و، ټولي يي واوريدلي. په بله شپه کله چي ويده شهزاد گي بيا په لار ورل کيده، د جيب نه يي په لار د موشنگو دانې تويي شوي، خو گټه يي ونه کړه، ځکه چي دي چالاک سروکي لا پخوا په ټولو لارو د موشنگو دانې شنډلي وي. د پاچا لور بياهم مجبوره وه چي تر سهار د چرگ ازان پوري نوکري وکړي.

په ور پسي سهار پاچا خپل نوکران وليرل چې د موشنگو د دانو له مخي لار پيدا کړي، خو دا هلي ځلي بي گټي وي، ځکه په ټولو لارو کې بي وزله کوچنيان ناست و، د موشنگو دانې يې ټولولې او ويل يې چې: «نن شپه د موشنگو باران شوی دی.» پاچا و ويل چې: «بايد يو ه بله چاره وسنجوو، کله چې ویده کيرې، بوټونه دې له پښو، مه او باسه، مخکي تر دې چې له هغه ځايه بيرته راشي، يو بوټ دې هلته په کوم ځای کې پټ کيرده، زه يې بيا پيدا کولی شم.» تور سروکی په دې خبرو پوه شو او کله چې ماينام بيا سر تيرې و غوښتل چې د پاچا لور ور وري، نو ده هغه له دې غوښتنې منع کړ او ويې ويل چې، دی د دې چل په وړاندي هيڅ وسيله نه لري، او که پاچا د ده په کوټه کې بوټ پيدا کړي، نو دا کار به ورته ډير سخت تمام شي. سر تيرې ور ته و ويل چې: «څه، چې څه درته وایم هغسي وکړه.» د پاچا لور مجبوره وه چې په دريمه شپه هم د يوې نوکرې په شان کارو کړي؛ خو داخل وړاندي تر دې چې بير ته يو ورل شي، يو بوټ يې تر بستري لاندې پټ پری بنود.

په ور پسي ورځ پاچا امر وکړ چې په ټول ښار کې دې د ده د لور بوت ولټول شي. بوټ د سر تيرې سره پيدا شو او سر تيرې د سروکي په غوښتنه د دروازي له لار وټښتيد، خو ډير زر ونيول او په زندان کې واچول شو. د ټينښتې په وخت کې يې تر ټولو گران شيان يانې آبي څراغ او طلا له ياده و وتل او په کوټه کې ترې پاتې شول، اوس نود ده په جيب کې يوازې يوه روپي وه. کله چې په ځنځير تړلی د خپل زندان کړکی ته ولاړ و، ويې ليد چې تر مخي يې يو پخوانی سر تيری انډيوال تيريري. ده د کړکی بنښنه وټکوله او چې انډيوال يې ور نږدې شو، نو ورته ويې ويل چې: «دا يوه بنښکڼه راسره وکړه او هغه کوچنی گنده راته راوړه چې په دې هوټل کې رانه هيره شوی وه. په بدل کې به يې دا يوه روپي هم درکړم.» انډيوال يې لار او هغه گنده يې ورته راوړه. کله چې سر تيری له نورو يو څه گوبنی شو، خپل پایپ يې ولگاوه او له دې لارې يې کوچنی سروکی را و غوښت. تور سروکي ورته و ويل چې: «باداره مه وپيريره، هر چيرې چې دې بيايي، ور سره څه، خو دا آبي څراغ هميشه د ځان سره ساته.» په بله ورځ محکمې د سر تيرې په هکله پريکړه وکړه. که څه هم ده کوم بد کار نه و کړي، خوسره له دې هم قاضي په مرگ محکوم کړ. کله چې سر تيری يې دمرگ په لور روان کړ، نو پاچا ته يې و ويل چې تر مرگ وړاندي يوه هيله لرم. پاچا ورته و ويل: «چې کومه هيله؟» هيله مې داده چې يوځل پایپ وڅکوم. پاچا ورته و ويل چې: «درې ځله يې وڅکوه، خو دا فکر

ونه کړي چې ژوند به دې وبخښم.» سر تيرې پایپ را وباسه او په آبي څراغ يې ولگاوه، د لوگي درې ځلور کړی چې پورته شوي، تور سروکی يې په وړاندي ولاړ و، يوه وړه دوره يې په لاس کې وه او ويې ويل چې: «باداره څه امر کوي؟» سر تيرې ورته و ويل چې: «دا ځاين قاضي او دهغه تالی څتی له پښو وغورخوه او گوره چې پاچا دې هير نه شي. ده له ما سره ډير بد سلوک کړی دی.» تور سروکي خپله دوره د بريښنا په شان نيزه ښوروله او هرچا ته به چې ولگيد له، په مخکه پريوته او بيا په پښو نه دریده. پاچا سخت وډار شو، په زاريو سرشو او يوازې د ژوند په بدل کې يې خپله ټوله پاچاهي سر تيرې ته ور کړه او لور يې هم ورته واده کړه.

زور نیکه او دهغه لمسی

یو وخت یو ډیر زور سړی چې لا ژوندی و، د سترگو لید یې کمزوری شوی و، په غوړو یې بڼه نه اوریډل او خنګونونه یې لړزیډل. کله به چې په دسترخوان کیناست، کاشغه یې په لاس کې سمه نه شوه نیولی، شوروا به له کاشغې یو څه په دسترخوان تری توئیده او یو څه به یې له خولې هم بیرته څڅیده. د زوی او د هغه میرمنې کرکه تری کیده، نو ځکه یې نور له دوی سره په یوه دسترخوان د ډوډی خورو اجازه نه درلوده او دازور نیکه مجبور وه چې هلته د بخاری ترشا، په یوه کوچنۍ کې، د دوی له سترگو پنا، کښیني او ډوډی وخورې. ده ته یې په یوه کنډول (خاورینه کاسه) کې دومره ډوډی ورکوله، چې پوره نه په موریده، په غمگینو سترگو به یې دسترخوان وخوا ته کتل او له سترگو به یې داوښکو څاڅکي را څڅیدل. یو وار یې په لړزیډونکو لاسو کې کاسه تینګ نه شوه نیولی، په مخکې تری ولویده او ماته شوه. ننگور یې سخت وښکته، ده نور هیڅ نه ویل او یوازی اوسلې یې ایستل. بیا یې په څو تنګو یوه تنی (لرگینه کاسه) ور ته را ونيوله او په هغې کې یې ډوډی ورکوله. اوس نو چې دوی هلته سره ناست وو، کوچني لمسي یې، چې څلور کلن و، د مخکې په سر څه کوچنی تو تي راټولولې. پلار یې تری وپوښتل چې: « څه کوي؟» ده ځواب ورکړ چې: « زه یو کنډول جوړوم، کله چې زه لوی شم، مور او پلار به مې په دې کنډول کې ډو ډی خوري.» په دې خبره میره او میرمنې یوه بل ته وکتل او دواړه په ژړا شول، په بیره یې زور نیکه بیرته دسترخوان ته راوست او اجازه یې ورکړه چې وروسته له دې به له دوی سره یو ځای په یوه دسترخوان ډوډی خوري او که په دسترخوان یو څه تری توپیډل هم، څه یې نه ورته ویل.

زور سلطان

يو وخت يو بزگر يو وفادار سپی در لوده او دا سپی سلطان نومیده. خپل څښتن ته د د پرو خد متو نه وروسته، سلطان زور شوی و، داري يې لوید لی وې، له ښکاره او له کاره هم لوید لی و. يو ځل بزگر دخپلي ميرمني سره د دروازي په خوله کې ولاړ و او ويل يې چې: «سبا دا زور سلطان په دزو وژنم، ځکه ډير زورشوی او نور په کارنه راځي.» مير من يې، چې د وفا دار سلطان سره خوا خوري درلوده، و ويل چې: «ده د یر کالونه زمور خدمت وکړ او تل راته وفادار پاتې شوی دی، نو که اوس زور شوی اوله کاره لویدلی هم دی، باید ويې ساتو.» بزگر ميرمني ته و ويل چې: «ای، داڅه وايي، ته له سره نه پوهیږي؛ دا سپی په خوله کې يو غا بن هم نه لري، هيڅ غل له هغه نه ډارېږي، اوس باید له دې ځايه ورک شي. که ده زمور خدمت کړی دی، مور هم ښه خواړه ورکړي او ښه مو ساتلی دی.» بې وزله سپي، چې هلته چيرته نږدې لمر ته غځیدلی پروته و، دا هرڅه واوریدل او په دې د یر غمگین شو چې سبا به يې د ژوند وروستی ورځ وي. ده يو ښه انډيوال درلود او هغه يو ليوه و. د ماښام له خوا په ځنگل کې ليوه ته ورغی او خپل برخليک يې ورته بيان کړ چې سبا به په دې ځايه راځي. ليوه ورته و ويل چې: «اوره انډيواله، زور پاتې شه، زه غواړم چې په خپله مرسته دې له دې تنگسي نه راوباسم. ما يوه چاره سنجولي ده. سبا وختي ستا څښتن د خپلي ميرمني سره په وايښو پسې ځي. دوی خپل ماشوم هم له ځان سره اخلي، ځکه چې په کور کې دهغه دسا تنې له پاره څوک نه پاتې کيږي. دوی ماشوم د کار په وخت کې د وياړي تر سيوري لاندې اچوي. ته يې تر ځنگ داسې پريوزه چې گوندي په هغه پام کوي. زه د ځنگل نه راوزم او دا ماشوم تيننتوم، ته به په خپل ټول ځواک په ما پسې منډې کړی او وبه ښيي چې گوندي د مانه داماشوم خوشي کوي. زه به ماشوم خوشي کړم او ته به يې بيرته مور او پلار ور وړي.

داماشوم مور او پلار به فکر وکړي چې گوندي ماشوم تا ازاد کړ، د تل له پاره به دې منندوی وي، کوم زبان به در ونه رسوي او تر دې چې ښيگني به هم در سره وکړي او هيڅ به در څخه دريغ نه کړي.» دامشوره د سپي خوښه شوه او څه چې سنجول شوي و، هغه يې عملي کړل. کله چې بزگر ليوه وليد چې ماشوم يې په خوله کې په پټيو کې منډې وهي نو چينې يې کړي او کله چې سلطان ماشوم بيرته ورته راوړ، نو لاس يې په تير کړ او ويې ويل چې: «ستا يوه ويښه ته به هم زبان ونه رسيږي او ترڅو چې ژوندی يې، که کار ونه کړي هم، خواړه به در رسيږي.» بيبي ميرمني ته غږ کړ چې دسلطان له پاره ډودی په شيدو کې ښه ميده کړه چې په خوله يې ژولو ته اړ نه شي او زما له بستري څخه بالښت هم د ده خوب ځای ته راوړه، دا دې د ده تحفه شي.» سر له دې ورځې د زاړه سلطان ژوند دومره ښه وچې په خوب کې يې هم نه و ليدلی.

ډير وخت لانه و تير شوی چې ليوه د سلطان ليدو ته ورغی او په دې ډير خوښ و چې پلان يې سرته ورسيد. ليوه سلطان ته و ويل چې: «دوسته! که زه کله ناکله و غواړم چې د ستا چښتن له رمي کوم يو څورب پسه له ځان سره يوسم، نو ته خو به په دې وخت کې خپلي سترگې يو څه پټې کړي. نن سبا دژوند چاره سخته شوي ده.» سلطان ځواب ورکړ چې: «له ما به دا تمه نه کړي، زه خپل څښتن ته وفادار پاتې کيږم او د دې کار اجازه نه در کوم.» ليوه فکر وکړ چې سلطان خوشي ټوکې کوي، په هغه شپه په پټه راغی او غوښتل يې چې د رمي نه يو پسه د ځان سره يوسي، خو وفادار سلطان خپل څښتن د ليوه له نيت نه ټکي په ټکي خبرکړی و، نو ځکه بزگر هم ورته چمتو شوی و او دغمو ټکولو په دې يې دلپوه ويښان ښه رمنځ کړل. ليوه تيننتي ته مجبور شو، خو سپي ته يې ور ناره کړه چې: «لږ تم شه، ته بد کاره انډيواله، د دې کار غچ به در نه واخيستل شي!»

ليوه په بل سبا وحشي خور سلطان ته ور وليږه، هغه يې ځنگل ته راوغوښت، تر څو يې هلته سره مالومه کړي. زاړه سلطان يې له يوې پشې بل ملاتړ نه در لود او دې پشې هم يوازې درې پښې درلودې. کله چې دواړه راو وتل او د مقابلې ځای په لور روان شول، پشه ننګوښيده، په لاره گوډه گوډه تله اوله ډيرو خورو يې لکې نيغه پورته ونيوه. ليوه او ملاتړ يې هم ټاکلي ځای ته راغلي وو او کله چې يې مقابل لوری دراتگ په حال کې وليد، نو ډير وډار شول، ځکه چې دوی ته د پشې نيغه پورته کړې لکې کرچ (توره) ښکارېده او فکر يې کاوه چې په دوی پسې يې راوړي او په وهي يې اودا چې بې وسه پشه په درو پښو گوډه گوډه تله او ورسره سم کته او پورته کيده، دوی ته داسې ښکارېده چې گوندي په هرځل له مخکې د بري را پورته کوي او راټولوي، تر څو چې مور په و ولي. دوی دواړه سخت وډار شول. وحشي خور دونو پانو کې ځان پټ کړ او ليوه په يوه ونه پورته شو. کله چې سپی او پشه ټاکلي ځای ته را ورسيدل، دواړه حيران شول، ځکه چې په دې ځای کې هيڅوک نه ليدل کيدل. وحشي خور ټول ځان د ونو په پانو کې نه شو پټولی او غوړونه يې بوخ راوتلي وو. پشې په ځيرکتيا شاو خوا کتل، چې په دې وخت کې خور غوړونه وخورول. پشې گمان وکړ چې گوندي مورک خوځيږي، په وړ ويې دانگل او په خپلو غاښو يې سم وچپل. وحشي خور چينې کړې، پورته شو، و تښتيد او ناره يې کړه چې: «اصلي گناه کار په ونه کې ناست دی.» سپي او پشې ونې ته وکتل او ليوه يې پکې وليد. ليوه په خپل ډار وشرمیده او دسپي سره يې سوله ومنله.

څلور هنرمند ورونه

په يوه پخوانۍ زمانه کې يوه بې وزله سړي څلور زامن درلودل. زامن يې چې لوی شول، پلار يې ورته و ويل چې: «گرانو زامنو دنيا و ويني. زه هيڅ نه لرم چې تاسې ته يې درکړم. پاڅی، کوم بل هيواد ته لاړشی، لاسي کسيونه زده کړی او موخي ته د رسيدولارې چارې وسنجوی.» څلور وارو د سفر همساگاني راواخيستي، د پلار سره يې خدای په امانې وکړه اوله دروازې راو وتل. دوی د يو څه مزل نه وروسته يوې څلور لارې ته راوړسيدل، چې څلورو بيلابيلو خواوو ته تللي. په دې ځای کې مشر ورور ورته و ويل چې: «مور بايد د لته يو له بله بيل شو. له نن ورځې څلور کاله وروسته به په همدغه ورځ بيا دلته سره گورو او تر هغه به هر يو خپل بخت وازمويي.»

اوس نو هر يو په خپله لار لار. مشر ورور يې د يوه سړي سره مخامخ شو او سړي ترې وپوښتل چې چېرته ځي او په څه پسې روان يې. ده په ځواب کې ورته وويل چې: «زه غواړم چې يو لاسي کسب زده کړم.» سړی ورته و ويل چې: «راځه زما سره لاړشه، غلا زده کړه.» ده ورته و ويل چې: «نه! دا کوم ښه هنر نه دی او پايله يې هم په دار خورېدل دي.» سړي ورته و ويل چې: «اوه! د دار نه مه ډاريزه، زه به دغلا داسې چلونه در زده کړم، چې نه څوک در باندې پوهيدلی شي او نه دې بيا نښه او نښانه پيدا کولی شي.» اوس نو دی د سړي د خبرو تر اغيزې لاندې راغی، ورسره وېي منلي او يو داسې ماهر اوچالاک غل يې ترې جوړکړ چې هيڅ ور نه په امن کې نه و او هر څه يې چې غوښتل، هغه يې تر لاسه کولی شول.

د وهم ورور يې هم په لار کې د يوه سړي سره مخامخ شو او همدا پوښتنه يې ترې وکړه چې په نړۍ کې د کوم کسب د زده کړې نيت لري. ده ځواب ور کړ چې تر اوسه نه پوهيږي. سړي ورته و ويل چې: «زما سره راځه او ستوري کتونکی شه، تر دې بل ښه کسب نشته دی، هيڅ شی ستا له نظره پټ نه شي پاتي کيدلی.» ده د سړي خبره خوښه شوه او يو داسې تکړه ستوري کتونکی شو، چې استاد يې د زده کړې تر تمامېدو وروسته دانعام په توگه يو دور بين ورکړ او ورته وېي ويل چې: «هرڅه چې په مخکه او اسمان کې پېښيږي، ته يې په دې دوربين ليدلی شي او هيڅ شی در څخه پټ نه شي پاتي کيدلی.» دريم ورور يې يوه ښکاري له ځان سره شاگرد کړ او د ښکار په ټولو برخو يې داسې پوه کړ چې يوماهر او تکړه ښکاري ترې جوړ شو او استاد د يې يوه تر کله (ټوپک) ور وبخښله او ورته وېي ويل: «له دې ترکلي هيڅ نښه نه ختا کيږي. په دې دغنم دانه هم وپښتلی شي.» کشر ورور هم په لار کې د يوه سړي سره مخامخ شو. سړي خبری ور سره پيل کړې او پوښتنه يې ترې وکړه چې: «نه غواړې چې گنډ نه زده کړي؟» ځوان ورته وويل چې: «زه په دې نه پوهيږم، له سهار تر ماښامه پورې کړوپ کيناستل، هلته او دلته په سنتي گنډل او وتو کول مې سم په فکر نه راځي.» سړي ورته وويل چې: «ته څه وايي! ته د يو څه په باره کې غږيږي، چې هيڅ نه په پوهيږي، له ما به د گنډني له سره نوی هنر زده کړي، دا يو ښه هنر او تر يوې اندازې د درناوي وړ هم دی.» ځوان دسړي په دې خبرو قانع شو، ور سره ولاړ اوله دې سړي څخه يې دهغه هنر له بيخه تر سره پورې بشپړ زده کړ. دخدای په امانې په وخت کې سړي يوه ستن ورکړه او ورته وېي ويل چې: «ته په دې سنته هر څه چې وغواړي، که دهگۍ په شان نرم او يا د پولادو په شان کلک هم وي، سره گنډلی شي، يوه ټوټه ترې جوړيږي او د گنډني نښې او نښانې نه پکې ليدل کيږي. کله چې پوره څلور کاله تير شول، څلور واړه وروڼه په يوه وخت په ټاکلي څلور لاره کې په مينه او محبت سره يو ځای شول، يو بل يې سره ښکل کړل او يو ځای پلار ته د کور په لور روان شول. پلار يې دير خوښ شو او ورته وېي ويل چې: «اوس نو لکه چې باد بېرته را ته راوړی؟» دوی پلارته هغه څه بيان کړل چې په دې څلورو کالو کې ورسره مخامخ شوي وو او داچې هر يو يې يو کمال زده کړی دی. دوی ټول د کور په مخ کې د يوې لويې ونې لاندې ناست وواو پلار يې و ويل چې: «غواړم تاسې وازمويم، چې څه مو تر لاسه پوره دي.» بيا يې پورته وکتل او د وهم زوی ته يې و ويل چې: «پاس د دې ونې په سر کې د دوو شاخونو تر منځ د چرچني

مرغی یوه خاله ده، راته و وایه چې په دې خاله کې څو هگی پرتې دي؟» ستوري کتونکې دور بین ته لاس کړ، پورته یې پکې وکتل او ویې ویل چې: «پنځه دي.» پلار یې بیا مشر زوی ته وویل چې: «اوس نو ته دا پنځه واره هگی، بی له دې چې هغه الوتونکې، چې په هگیو ناست دی، وځوروي یا وڅوځوي، دلته را کښته کړه.» هغه چې یو ماهر او وتلی غل و، په ونه ور پور ته شو او په داسې هنر یې دالوتونکي تر سښې لاندې هگی راوایستلې او پلار ته یې راکته کړې، چې هغه هیڅ پوه نه شو او په خپل حال ارام ناست و. پلار هگی واخیستی، یوه یوه یې د میز په هر کونج او دا پنځمه یې په منځ کې کښوده. بیایې ښکاري ته وویل چې: «اوس نو ته په یو د ز پنځه واره هگی په منځ داسې و وله، چې هره یوه یې دوه توکه شي.» ښکاري په خپله تر کله پنځه واره هگی په نښه کړې او لکه څنګه چې پلار یې ورته ویلي و، پنځه واره یې په یوه دزپه منځ و ویشتلې او دوه توکه کړلې. ښکاري داسې باروت در لودل چې کونج په کونج یې ویشتل کول.

پلار څلورم زوی ته و ویل چې: «اوس نو ستا وار دی او ته به دا هگی او په هغو کې پراته چوچیان بیرته داسې سره گنډې چې هگیو او چوچیانو ته هیڅ زیان ونه رسوي. گنډونکي ستن راواخیسته او هگی یې داسې سره وگنډلې، لکه څنګه چې یې پلار غوښتلې. تر دې وروسته غل باید بیا هگی واخلي، ونې ته یې پورته کړي او په خاله کې یې دالوتونکي تر سښې لاندې داسې کښوي، چې هغه هیڅ پوه نه شي. الوتونکې تر هغه په هگیو ناست و، ترڅو چې بچیان یې له هگیو را و وتل او په هغه برخه کې یې یوه سره کرښه تر غاړې لیدل کیده چې گنډونکي یوځای سره گنډلې وه.

زړه پلار یې ورته و ویل چې: «هو! ستاسې دا رنگا رنگ کسبونه او هنرونه د ستاینې وړ دي، تاسې دوخت نه ښه گټه اخیستی ده او دویار ور کسبونه موزده کړي دي. زه نه شم ویلی چې په تاسو کې کوم یو تر نورو ښه دی، دا به هغه وخت ښکاره شي،

چې له هنرونو مو د کار اخیستلو وخت راشي.» لږ څه وروسته تر دې په ښار کې لویه او ازه خپره شوه چې د پاچا لور یوه اژدها و تښتوله. پاچا په اندیښنو کې ډوب و او اعلان یې وکړ چې که هر چا یې لور بیرته وروستله، هغه ته به یې واده کړي. ورونو په خپلو کې سره و ویل چې: «اوس نو هغه وخت راغلی دی، چې ځانونه وښیو.» دوی غوښتل چې یو ځای را و وزي او د پاچا لور ازاده کړي. ستوري کتونکې وویل چې: «زه به په بیره دا پته ولگوم چې هغه چیر ته ده.» بیایې دوربین راواخیست، پکې ویې کتل او ویې ویل چې: «زه یې وینم، دا هلته لري د یوه لوی دریاب په منځ کې په یوه برخه ناسته ده، تر څنګ یې اژدها پروت دی او څاري یې.» ور پسي پاچاته ورغی، د ځان او خپلو ورونو له پاره یې د یوې کشتۍ هیله ترې وکړه او په کشتۍ کې د ورونو سره په دریاب کې پرځي ته ورغلل. د پاچا لور هلته ناسته وه او اژدها یې په ورونو سرابښی ویده و. ښکاري و ویل چې: «زه یې په توپک نه ولم، ځکه کیدې شي چې جلی هم ورسره و وژل شي.» په دې ځای کې غله و ویل چې: «اوس به زه د خپل دم او دوا نه کار واخلم.» بیا نو په سینه ورورو و وښوئیده او تر اژدها لاندې پرته شهزاد گۍ یې په دومره ارامې او چالا کې ترې غلا کړه، چې دا ځناور هیڅ پوه نه شو، همغسې ویده پروت و او خور خور یې کاوه. دوی په بیره او خوشالی په بیړۍ کې کیناستل او د بحرې خواته راتاو شول. اژدها چې بیدار شو او شهزاد گۍ یې بیا نه مینده، په بیره پسي والوت او له بیړې غوسې یې په هوا کې غور وپش کاوه او کله چې بیړۍ ته ورسیده او د بیړۍ په سربۍ الوتنه کوله، ښکاري خپله تر کله را

واخيستله ، اژدها يې په نينه كړ او په زړه يې وويشت. دا لوی ځناور مړشو او راوлиده، خو دی دومره لوی او غټ ځنا وړ و چې دلويډو په وخت کې يې بېرې ټو ټې ټوټې كړه. له نيکه مرغه دوی يو څو ټوټې ونيولې او په هغو يې په پراخه بحيره کې د يخوا او ايخوا ته لامبوگانې وهلي، دا هم رنځ او ربريدل و، خو گندونکی هم لټ گندونکی نه و، خپله بې سارې ستن يې راواخيسته او په بېره بېره يې په غټو غټو ټكونو تختې يوه له بلې سره وگنډلې، ټول ورباندې كيناستل، بيا يې دبېرې نورې برخې را ټولې كړې. ورپسې يې هغه هم په دومره مهارت وگنډلې چې په لنډ وخت کې يې بېرې بيرته جوړه اود روانيدو له پاره چمتو كړه او پكې په خوشالۍ او نيکمرغۍ دكور په لور روان شول. كله چې پاچا بيرته خپله لور وليدله په خوشاليو کې ډوب شو. ورپسې يې دې څلور ورونيو ته وويل چې: «له تاسې به يو زما د لور سره واده وكړي او دا چې دا به كوم يو وي، دا پريکړه تاسې په خپله وكړي.» په دې ځای کې د دوی تر منځ يو زورور جنجال رامنځ ته شو، ځکه هر يوه غوښتل چې واده ورسره وكړي. ستوري کتونکي وويل چې: «که ما شهزاد گۍ په دوربين کې نه وای ليدلې، نو ستاسې ټول کمالونه بې گټې وو، نو ځکه له هغې سره واده زما حق دی.»

غله وويل چې: «که ما شهزاد گۍ داژدها څخه نه وای غلا كړې، نو يوازې ليدنې به کومه گټه نه وه كړې، نو ځکه دا زما حق دی.» ښکاري وويل چې: «که زما د ټوپک مر مۍ داژدها په زړه نه وای لگيدلې، نو دې ځنا وړ به تاسې ټول د شهزادگۍ سره يو ځای ټو ټې ټو ټې كړې وای، نو ځکه د واده مستحق زه يم.» ورپسې گندونکۍ راپورته شو او يې وويل چې: «که ما ټو ټې ټو ټې شوي بېرې بيرته نه وای گنډلې او جوړه كړې، نو تاسې ټول به ربريدلې په درياب کې ډوب شوي وای، نو ځکه زه د شهزاد گۍ سره د واده مستحق يم.» ورپسې پاچا دا پريکړه وكړه چې: «تاسې هر يو دبل سره برابر حق لری او هر يو دا ځوانه جلی غواړي، نو ځکه يې يوه ته هم نه وركوم. د دې په ځای تاسې هر يوه ته د كړي خدمت په بدل کې نيمه پاچا هي وركوم.» دورونو دا پری كړه خوښه شوه او وېي ويل چې: «زموږ تر بې اتفاقي دا پريکړه ښه ده.» په دې ټوگه هر ورو يې نيمه پاچاهي ترلاسه كړه او تر هغو چې دخداۍ رضا وه دخپل پلار سره يې يو ځای خوښ ژوند كاوه.

چند بن شاه او پولادي پوردل خان

په تيرو زرو زمانو کې، کله چې دواگانې لا قبلېد لې، يوه پاچا ژوند کاوه. د ده ټولې لورگانې ډيرې ښکلې وې، خو کشره لور يې بيا تر ټولو ښکلې وه. دا د ومره ښکلې وه چې لمرد هغې ښکلاته حيرانېده. هلته د پاچا قصر ته نږدې پولوی او تور ځنگل و. په ځنگل کې د يوې لورې ونې لاندې يوه سره چينه وه. د پاچا کشره لور به د ورځې په سخته گرمي کې ځنگل ته تلې او د سرې چينې په غاړه به کيناسته. کله کله به يې چې سات نه تيرېده، نو د سرو زرو گلوله به يې راواخيسته، په هوا کې به يې پورته اچوله او بيا به يې په لاس نيوله. دالوبه يې ترنورو ټولو لوبو ډيره خوښېدله.

دخدای داسې کارونه وو چې يوه ورځ شهزاد گي د سرو زرو گلوله پورته په هوا کې واچوله، خو بېرته يې په لاس کې ونه شوه نيولی. گالوله يې له لاسه ختا شوه، په مخکې ولويدله او چينې ته وگرېږدله. شهزاد گي پسې کتل، خو تر ستر گوي پنا شوه، چينه هم د ومره ژوره وه چې بيخ يې په سترگو نه ليدل کيده. اوس نو شهزاد گي په ژړا شوه او ژړا يې هم وار په وار زيا تيدله، ترڅو چې چيغو ته ورسيدله او نه پوهيده چې څان ته په څه ډول تسلي ور کړي. دا د دې وېر په حالت کې وه چې ناڅاپه داغې پورته شو: «ای شهزادگي! په تا څه شوي دي، ته دومره چيغې وهي چې د تيرې په شان کلک زرونه هم نرموي.» شهزاد گي شاوخوا وکتل تر څوپوه شي چې داغې له کومې خوا راغې. په دې وخت کې يې وليد چې يو چند بن خپل غټ او بې شکله سر له اوبو را پور ته کړ. شهزادگي ورته وويل چې: «اخ! دا ته يې چې اوبه شريوې، زه ځکه ژاړم چې د سرو زرو گلوله مې په چينې کې رانه ولويده.» چند بن ورته وويل چيغې مه وهه، زه يې لار پيدا کولی شم، خو که چيرې ستا د لوبو شې، چې په تا ډير گران دی، درته له اوبو را باسم، نو ماته به څه راکړي؟» دې ورته وويل چې: «گرانه چند بنه! هرڅه چې ته وغواړې، درکوم يې، زما جامې، زما مرغلي، زما قيمتي ډبرې اودا زما د سرو زرو تاج، دا ټول درکوم.» چند بن ورته وويل چې: «زه ستا جامو، ستا مرغلو، قيمتي ډبرو او د سر تاج سره مينه نه لرم. زه غواړم چې ستا محبوب، ستا کور شريک او د لوبو ملگري شم، په يوه د سترخوان ستا تر څنگ کينم، ستا د سرو زرو په تالي کې ډوډۍ وخورم، په سرو زرو گيلاس کې دې اوبه وچيکم او له تا سره په يو بستر کې ويده شم. که وعده کوي چې داراسره مني، نو ورځم، چينې ته ورکوزيږم او د سرو زرو گلوله دې بېرته درته راوړم.» جلگې په بېرته ورته وويل چې: «هو! زه دهر هغه شي وعده در کوم چې ته يې غواړې، خو په دې شرط چې گلوله مې بېرته راته راوړي.» شهزادگي په دې فکر وه چې: «دا کم عقله چند بن چتيا وایي. دی به هلته د خپلو همجنسانو سره په اوبو کې ناست وي او کواک کواک دې وايي. يو چند بن به هيڅکله د يوه انسان کور شريک نه شي.»

چند بن چې دا ډاډ تر لاسه کړ، په اوبو يې سر ننباسه، پکې ډوب شو او يوه شيبه وروسته بېر ته را ووت. گلوله يې په خوله کې وه او په شينلي کې يې واچوله. شهزاد گي چې خپل د لوبو ښکلې شې بېرته وليد، ډيره خوشاله شوه او هغه يې راپورته کړ او په چټکي وټيښتېده. چند بن ور نارې کړې چې: «صبر وکړه صبر وکړه، ما هم له ځان سره بوزه، زه ستا په شان تيزې مندي نه شم وهلی.» دې چيغو نارو کومه گټه و ر ونه رسوله. ده په شهزادگي پسې په دومره لور اواز کواک وکړل چې له لاسه يې کيدل، خو هغې ورته هيڅ غور ونه نيو، په بېرته کورته وخغاسته او بې وزله چند بن يې هير کړ او چند بن بېرته خپل چينې ته ولاړ او ور کته شو.

په دابله ورځ، کله چې شهزاد گي د پاچا او نورو درباريانو سره په ډوډۍ ناسته وه او ټولو په طلايي تالپو کې ډوډۍ خورله، په دې وخت کې پرچ پرچ يوڅه شې د مر مرو په زينه راوخوت او کله چې پاس چت ته ورسيد، دروازه يې وټکوله او نارې يې کړه چې: «کشرې شهزاد گي ور خلاص که.» دې ورمنده کړه ترڅو وويني چې دا څوک دی. کله چې ور يې خلاص کړ، وپي

ليد چې چند بن دی، نو ډيره وډار شوه، ور يې په زور پورې کړ او بېرته په خپل ځای کيناسته. پاچا وليد چې د لور زړه يې سخت لړزيرې او وپي وويل چې: «لور جانې ولي ډاريرې، ايا د دروازي ترشا کومه لويه بلا ولاړه ده او غواړي چې تا وټيښتوي؟» لوري په ځواب کې وويل چې: «نه پلار جانه دا کومه غټه بلا نه ده، دا يو بدشکله چند بن دی. ما پرون په ځنگل کې دچينې په

غار ه لوبې كولي چې د سرو زرو كلوله مې په اوبو كې رانه ولويده. داچې زه ډيره وژرېدم، نو دا چنډېش راغې، زما د سرو زرو كلوله يې له اوبو را وباسله او ماته يې راكړه. په بدل كې يې رانه غوښتي وو چې دى به زما كور شريك كيرې. ما هيڅ دا فكر نه شو كولى چې گوندي دى به دخپلو اوبو نه دراوتو وس ولري.» په دې شيبه كې چنډېش د دوهم ځل له پاره دروازه وتكوله او ناره يې كړه چې: «كشري شهزاد گى! ما در پورته كړه، په ياد دي نه دې چې د سرو اوبوچينې ترڅنگ دې پرون ماته څه وويل. اى كشري شهزاد گى ما در پورته كړه.»

په دې وخت كې پاچا ورته وويل چې: «ته بايد په خپله وعده، چې ورسره كړې دي وه، ودريرې. ورځه ور شه او را پورته يې كړه.» شهزاد گى ورغله دروازه يې خلاصه كړه او چنډېش په ټوپ ورننوت او د شهزاد گى تر چوكې پورې په هغې پسې روان شو. بيا يې ورته وويل چې: «اوس مې نو درپورته كړه.» شهزادگى يوڅه ناخوالي وكړه، خو پاچا امر ورته وكړ چې پورته يې كړي. كله چې چوكي ته يې پورته كړ، نو غوښتل يې چې په ميز كښيني او كله چې بيا په ميز كښيناست، نووويي ويل چې: «اوس دې دا خپل طلا يې تالې را نردي كړه چې يو ځاى دودى وخورو.» شهزاد گى دا هم وكړ، خوهر څوك پوهيدل چې دا كار يې دزر له كومي ونه كړ. چنډېش دودى په بنه خوند وخوره، خو شهزاد گى ترې چندان خوند وا نه خيست او څه نا څه هره گوله يې په خوله كې بندېده. چنډېش چې ځان بنه موركرنوو يې ويل چې: «زه مورشوم اوستري هم يم. اوس مې ستا كوتي ته بوزه اوخپله وربښمينه بستره دې تياره كړه چې پكې دواړه يو ځاى ويده شو.» شهزاد گى له دې ساره چنډېش نه ډارېده، دا جرات يې نه كاوه

چې حتى لاس ورنردي كړي او اوس مجبوره وه چې په خپله وربښمينه اواز نينه بستره كې ورسره يوځاى ويده شي، دا په ژر شوه. په دې وخت كې پاچا ور ته په قارر شو او ويي ويل: «هغه څوك چې دارتيا په وخت يې د سره مرسته كړي وي، بايد سپك يې نه كړي.» شهزادگى چنډېش په دوو گوتو پورته كړ او د كوتي په كوم كونج كې يې كښود او دا په خپل پالنگ كې پرېوته، خو چنډېش هلته هم ور غى او ويي ويل چې: «زه ستري يم غواړم ستا په شان ويده شم. ما در پورته كړه اوكه نه نو ورځم پلارته دې وايم.» په دې وخت كې شهزاد گى له حده زياته په غوسه شوه. چنډېش يې راپورته كړ اوپه ټول زور يې په ديواله وويشت او ويي ويل چې: «بد شكله چنډېشه اوس به يوڅه ارام شي.»

چنډېش چې له ديواله په مخكه پرېوت، نور نو چكښ نه و، يو شهزاده وچې بنكلي او مهرباني ستر گي يې درلودې. شهزاده د شهزادگى د پلار په غوښتنه دهغې كور شريك او ميره شو. بيانو ده خپله كيسه بيان كړه چې يوې بد شكله جادوگرې په ده جادو كړى واو دا جادو يوازې همدې شهزاد گى ماتولى شو او يوازې همدې شهزاد گى دسرې چيني له اوبو ازادولى شو. دوى غوښتل چې دهمدې ورځې په سبا دواړه يوځاى د دى ځوان پاچا پاچا هې ته لارشي، دواړه ويده شول اوكله چې سهار د لمر شغلو را وبيښ كړل، گوري چې يوه بنكلي گا دى ولاړه ده. گادى په طلايي ځنځيرونو په اتو سپينو آسانو پورې تړل شوى وه او دهرآس سردطاؤس په سپينه بنكه بنكلي شوى و. د گادى ترشا د ځوان پاچا وفادار نوكرولاړو، چې نوم يې پوردل و. وفادار پوردل په دې ډير غمگين و چې په بادار يې جادو شويو واوچنډېش ترې جوړ شوى و. وفادار پوردل مجبور شو چې دخپل زړه نه درې پولادي كړى را چا پيره كړي ترڅوچې له ډير غم او خوا خورئ ونه چوي. دگادي دنده داوه چې داځوان پاچا خپلې پاچاهي ته يوسي، پوردل دواړه گادى ته ور پورته كړل او دى يې ترشا كيناست. پوردل دجادونه دخپل بادار په ازادى يې حده ډير خوشال و.

دبوڅه مزل نه وروسته پاچا له شا يوټك واوريد، پوردل ته يې مخ ورواړوه اوويي ويل چې: «پوردلله! لكه چې دا گادى ماتيرې.» پور دل وويل چې: «نه باداره! دا گادى نه ده، دا زما دزړه نه راتا شوې پولادي كړى ده.» هغه وخت چې ته په چيني كې ناست وې اوكله چې ته چنډېش وي، دازما زړه له غمونو اودردونونه ډك و.

يوځل بيا اوورپسي بيا ټك شو. پاچا هرځل فكر كاوه چې گوندي گادى ماتيرې. دا په حقيقت كې هغه پولادي كړى وې چې ډيور دل تر زړه را چاپيره شوې وې، چې اوس يې د زړه دخوشاليو له امله يوه په بله پسې ماتيدلې.

د وياړې دروازه

يو وخت يوې مير منې دوه اولادونه درلودل، يو يې زوی و او دا بله يې لور وه. يوه ورځ دا ميرمن په سفر روانه شوه او اولادونو ته يې و ويل چې: «بچيانو! زه په سفر ځم او تاسې د لته يوازې پاتې كيږئ، نوځکه به دويارې د روازې ته ډير پام كوي.» مقصد يې داو چې د كوچنيانو بايد دې ته پام وي چې، غله دويارې دروازې له لارې كورته ورنه شي. څه موده چې دا په كور كې نه وه، د كوچنيانو زړونه تنگ شول او ورور يې خور ته و ويل چې: «راځه چې دواړه يوڅه د باندې ځنگل ته لاړشو، د وياړې دروازه به له ځان سره يوسو، بيانو څه نه پيښيږي!» خوشاله شوه او دواړه دباندې ځنگل ته و وتل، په ځنگل كې يې لوبې كولې، هرې خواته يې مندې وهلې، په دې كې لار ترې ورکه شوه، شپه په راغله او پوه شول چې كور ته نه شي تللی. له ډاره يوې ونې ته وختل، تر څو چې دارونكي ژوي يې ونه خوري. د واړه يو څه وخت هلته په ونه كې ناست وو چې غله د پنډ و پنډ و پيسوسره راغلل، دهمدې ونې لاندې كيناستل او پيسې يې شميرلې. په دې وخت كې كوچنيانو ځانونه ډير ارام او غلي ونيول، ترڅو غله پوه نه شي چې دوى د لته په ونه كې دي. لږڅه وروسته ورور خور ته و ويل چې: «متيازي راغلي دي او نه شم يې ټينگولى.» خور ورته و ويل: «نو ويې كړه!» ده خوشې كړې، خو غلو په كرارې خپلې پيسې شميرلې او ويل يې چې: «دا د باران ځاڅكې دي چې وريږي.» لږ څه وروسته ورور خور ته بيا و ويل چې: «نور ځان نه شم تم كولى، بايد غټ څه وكړم.» خور ورته و ويل چې: «ويې كړه!» ده وكړل، غلو بيا هم د پيسو شميرلو ته دوام وركړ او ويې ويل چې: «داد هغه الوتونكو چټلي ده چې پاس په ونه كې ناست دي.» اوس نو دواړه د ډير وخت له پاره په ونه كې ارام ناست وو، خو ورور يې بيا و ويل چې: «زه د وياړې دروازه نوره په لاس كې نه شم ټينگولى.» خور ورته و ويل چې ويې چوه. «ده دروازه واچوله او دروازه دغلو په منځ كې ولويد له. غلويه بيره مندې اوچيغې كړې چې: «د اسمان نه تند ر راو لويد، داسمان نه تند ر را و لويد.» دوى وتښتيدل او هرڅه يې په ځاى پرېښودل. اوس نو سهار رانږدې شوى و، خور او ورور دواړه له ونې راكوز شول او د وياړې دروازه او ټولې دغلو نه پاتې شوي پيسې يې د ځان سره را واخيستي، خوښ او نيكمرغه كور ته راغلل. مور يې مخې ته وړ ودانخان او دواړه يې وښكلل چې په دروازې يې پام نه و كړى. كه چيرې غله راغلي وای، نو هرڅه به يې غلا كړي وای. كوچنيانو مور ته ټول هغه څه بيان كړل چې په ځنگل كې يې ليدلي او په تير شوې وو. بيا هغه هم خوشاله شوه. په پيسو يې ښكلې جامې او نور سامان را ونيول او لا دومره پاتې هم شوي چې د ټول ژوند له پاره يې بس كيدې.

په درواغو مینه شهزادگی

یو وخت یوه پاچا یوه ډیره بڼکلۍ لور درلوده اودا شهزادگی د گل په شانې خلیده ، خو یوازې یوه نیمگرتیا یې درلوده، چې له درواغو نه سترې کیده او نه ترې مریده. پاچا دخپلې لورد رواغو ته د یر په اندینه کې و او نه پوهیده چې څه وکړي. ده د ملکې سره یو ځای پرېکړه وکړه چې شهزادگی ته به تر هغو درواغو وایې ترڅو چې نور: « باور ورباندې ونه کړي، په غوسه شي او وایې چې: دا رښتیا نه دي. بیا به له دې ناروغۍ نه جوړه شي.» بس نو پاچا، ملکې او په قصر کې نورو خلکو د درواغو تر ټولو بڼې کیسې بیان کړې، خو شهزادگی هیڅ ونه ویل چې: « دا رښتیا نه دی.» نوځکه پاچا په ټوله امپراتورۍ کې اعلان وکړ چې ټول ځوانان دې شاهي قصر ته ورشي او هر یو دې د درواغو کیسه بیان کړي، که هر چا په خپله کیسه شهزادگی دې ته راوسته چې وایې: « دا رښتیا نه دی.» له هغه سره به واده کوي. د هیواد د گوټ گوټ نه ځوانان راغلل او هر یوه په خپل ټول فساحت هڅه وکړه چې شهزادگی له خولې نه دا ټکي را وباسي، خو یو هم په دې کار کې بریالی نه شو. دلته په دې امپراتورۍ کې د یوه موچي یو گلالی زوی هم اوسیده چې ځایي خلکو موزې گک باله. یوه ورځ دی هم قصر ته ورغی او شهزادگی ته ور وستل شو. په هرکلی کې شهزادگی ورته و ویل چې: « که څه هم دورځي پیل بڼه نه راته بڼکاري، خوسره له دې هم بڼکلې ورځ ورته غواړم. دلته درې ځوانان راغلي وو، درې واړو ستومانونکي کیسې بیان کړې. که دا حالت دوام وکړي، نوزره مې غواړي چې څه موده د مې د پاره سپورمې ته پورته شم. پلار مې هلته یو کور جوړ کړی دی، داکور دومره لوی دی چې، د هرې کوتي لیدل یې یوه او نې وخت رانه غواړي.» موزې گک ورته و ویل چې: « هغه کور چې زما پلار په لمر کې جوړ کړی دی، لا ډیر لوی دي، دټولو کوټو لیدل یې یوکال وخت رانه غواړي.» شهزادگی ورته و ویل چې د یر بڼه، خو دومره لوی غواړی چې زما پلار یې لري، ستا پلار به یې ونه لري، زموږ دغواړیه سر دومره غټ دی چې، دښکرونو تر منځ یې د وښو یوه لویه کراچۍ ځای شوې ده.» موزې گک ورته و ویل چې: « دا نو زما پلار دغواړیه په وړاندې هیڅ هم نه دی. دهغه د ښکرونو تر منځ یوه سلامتېه غوډل ځا ئیدلی شي.» شهزادگی ورته و ویل چې: « بڼه، بڼه، خو د منې هغې ونې په هکله څه وایې چې، ما د خپل پلار په باغ کې کینولې ده؟ دا ونه دومره غټې منې نیسي چې هره یوه یې د کراچۍ دڅرخ په اندازه غټه ده.» موزې گک ورته و ویل چې: « دا ونه خو دمنې دهغې ونې پرتله هیڅ نه دي چې ما پرون سهار د وخته د خپل پلار په باغ کې کینوله. تر ماښام پورې د کلیسا دبرج په اندازه لوړه شوه. زه ور پورته شوم او غوښتل مې چې منې ترې راوشکوم. خودمنې ونه لوئیده، لوئیده او لوئیده ترڅو چې داسمان ورځو ته ورسیده او تر هغو لا نوره هم پورته شوه. ورپسې سخت باد ولگید او زه یې له ځان سره یوږم، درې ځله یې دمځکې نه راتاو کړم، بیایې پرېښودم او زه رالویدم، رالویدم، رالویدم تر څو چې دگیدر په سوړه کې کیناسم او ته، گراني شهزادگی، هلته نا سته وې اوزما موزې دې گندلی. شهزادگی چیغه کړه چې: « دا رښتیا نه دی.» په دې ډول موزې گک دشهزادگی سره دواده مستحق شو. اوس نو شهزادگی د درواغو د پاره ډیر وخت نه درلود. موزې گک اومیرمنې یې په ټوله اونۍ کې یوازې یوځل د درواغو تر ټولو بڼکلو کیسو په هکله فکر کاوه.

د چمن د وه مورکان

په پخوا نيو وختو کې دوه مورکان په يوه چمن کې اوسيدل. يو يې ډير زيار کين و. ده د ژمي د پاره له سهاروختي ترمانبامه زيرمي جوړولي، ريښي يې راکيندلي، دوشنود تخمونداني، پټاتي او ميوې يې راټولولي اوخپلې زير مي يې يوه په بله پسې ډ کولې. هره ورځ يې لمرته کتل او په انديښنه يې فکر کاوه چې: «اوس خو لا اوړی دی، زر به منی راشي.» کله چې منی شو، نو بيا په دې فکر کې وچې: «اوس خو لا منی دی، ډير زر به سور ژمی راشي.» اوس يې د زيرمو دجوړولو له پاره هلې ځلې لا هم زياتې کړلې او تر هغوی يې ارام نه درلود، ترڅوچې ټولې زير مي يې بنې ډ کې کړلې. خو دا بل مورک له سره لټ و. دی به هغه وخت له خوبه پاڅيده چې، لمر به پاس په اسمان ولاړ و. کله به چې چمن ته راو وت، يوازي د نڅا شوق يې درلود. دی نڅيده، سندرې يې کولې، شپې او ورځ يې بيغمه او په خوشالی تيرولې. کوم وخت به چې دا لټ مورک د زيار کين مورک له مخې تيريده، نو نارې به يې ور وهلي چې: «راځه چې وناځو اوسندرې وکړو.» زيار ايستونکي مورک ورته و ويل چې: «زه وخت نه لرم، بايد ځان ته د ژمي له پاره زيرمي جوړي کړم.» تودې شپې او ورځې تيرې شوې او ساره ولگيد. اوس لټ مورک هم د زيرمو جوړول پيل کړل، خوده يوازي لږ څه داني اوزري پيدا کړل. کله چې اوږه په اوږدو شوه، زيار کين مورک په خپله سوره کې کرار کيناست، چې وړی به شو، زير مي ته به ورغی او هلته به يې ځان مور کړ. ورو ورو يې زړه تنگ شو او ويل به يې چې: «کاشکې يو ميلمه راغلی وای چې د يوه بل سره مو خبرې اترې او توکې ټکرې کړې وای.» په همدې وخت کې د دې بل مورک زير مه تمامه شوه. هلته په ځای ناست و، له لوړې رنځيده، له ساره لږزیده او ورځ په ورځ کمزوری کيده. په ور ته پاتې وروستي ځواک د زيارکين مورک سوري ته ورغی او ورته وېي ويل چې: «زما سره مرسته وکړه، ډير وړی يم او که ژر ترژره څه ونه خورم، نو له لوړې مرم.» زيار کين مورک ورته و ويل چې: «په خپله زيرمه دي څه وکړل، که تا هم زما په شان دزيرمي د جوړولو له پاره زيار ايستلی وای اوس به نه وړی کيدې.» لټ مورک ورته و ويل چې: «ته حق لري، خو په اوړي کې مي دسندرو او گدا سره ډير شوق درلود او خوند مي ترې اخيست، نوځکه مي له ياده و وت چې د ژمي له پاره زيرمه جوړه کړم.» زيارکين مورک نه غوښتل چې په زيات زيار او هڅې راټولې کړې زيرمي څخه يو څه ورکړي، نووړی مورک يې تش لاس بيرته وليږه. کله چې هغه ترې لار او دابل گوبنی پاتې شو، نو بيا يې زړه تنگ شو. په بيره يې ټوپ کړ اوپه غورځنگونو دهغه سوري ته ور پسې ورغی او ورته وېي ويل چې: «راځه ! زه خپله زيرمه در سره ويشم، خو ته به ټول ژمی له ماسره ناڅې، سندر به وايي او ټوک ټپري به کوي.» په دې توگه دواړه په يوې سوري کې کيناستل، تخمونه، زړې او نور يې خورل، چې ماړه به شول بيا دا يو پاڅيده، سندرې به يې کولې او ناڅيده، ډير زر دا بل هم ور پاڅيده، ده به هم سند رې ورسره کولې او ناڅيده. که نه يې مني، نو ورشه په خپله يې وگوره.

Märchen aus Nordamerika, Lakota, Fassung Djamilia Jaenike, © Mutabor Verlag, [Kindermärchen aus aller Welt](#), Bild: Cristina Roters

د وولس ورونه

وايي چې په لرې تيره زمانه کې يوه پاچا دخپلې ملکې سره دميني او خوشالي نه ډک او آرام ژوند درلود. دوی ته خدای دوولس اولادونه ورکړي وو او ټول يې هلکان وو. پاچا خپلې ميرمنې ته وويل: «کله چې ديارلسم اولاد د نياته راوړي او هغه جلی وي، نو بايد دا دوولس هلکان ووژل شي، ترڅو چې دا ټوله شتمني او بادشاهي يوازي دې ته پاتې شي.» ده د دوولسو تابوتونو د جوړولو امر هم وکړ او هرتابوت د رندې له توپنو ډک او په هر يوه کې د مرو يو بالينټ هم ځای په ځای شوی و. تابوتونه يې يوې کوټه گنکې ته يوړل. دکوټې کلي يې ملکې ته ورکړه او ورته ويې ويل چې بل چا ته به حال نه وايي. مور يې ټوله ورځ ناسته، په خپگان تيره کړه. ترڅو چې کشر زوی يې، چې هميشه به له دې سره و او زمرک نومیده، ترې وپوښتل چې: «مورجاني! ته ولې دومره خپه يې؟» مور يې ورته وويل چې: «گرانه زويکه! زه دحال ويلو اجازه نه لرم.» خو زوی خپله مور تر هغوی آرام ته نه پريښوده، تر څو لاره او دکوټې وريې خلاص کړ او دوولس درندې له توپنو ډک تابوتونه يې وروښودل او بيا يې ورته وويل چې: «گرانه زمرکه! دا تابوتونه تا اوستا يوولسو ورونو له پاره ستاسې د پلار په امر جوړ شوي دي. که دا ځل مې يوه جلی دنيا ته راوړه، نو تاسې به ټول ووژل شي او په دې تابوتونو کې به ترمخکې لاندې خښ شي. کله چې دا د خبرو په جريان کې به ژړا شوه، نو زوی يې تسلي ورکړه او ورته ويې ويل چې: «مور جاني مه ژاړه، مور به د ځان دساتنې له پاره څه چاره وسنجوو اوله دې ځايه به چيرته لرې لاړ شو.» مور ورته وويل چې: «ورځه دخپلو يوولس ورونو سره د باندې ځنگل ته ولاړ شي. هلته يوه تر ټولو لوړه ونه پيدا کړي او وار په وار ور پورته کيږي او د قصر برج ته به کوري. که چېرې مې هلک دنيا ته راوړ نو سپين بيرغ به په برج ورپوم. مانا يې داده چې تاسې کورته راتلی شي. که چېرې مې لور په دنيا راغله، نو سور بيرغ به ودرول شي. په دې صورت کې به په دومره چټکي تښتې چې له لاسه مو کيږي. لوی او مهربان خدای به مو وساتي. هره شپه به را پور ته کيږم او دلوی خدای په دربار کې به دا دعا درته کوم چې په ژمي کې مو له سخت ساره او په اوړي کې مو له سختې گرمي وساتي.»

کله چې مور خپلو بچيانو ته دعا وکړه، نو بچيان يې راووتل او ځنگل ته و لاړل. هلته هر يو په خپل وار تر ټولو لوړې ونې ته پورته کيږه او د قصر د برج په لور يې کتل. کله چې لس ورځې تيرې شوې او دزمرک وار راغی، نو ويې ليدل چې يوه جنده ودرول شوه. دا جنده سپينه نه وه. د وينې په شان سور رنگ يې درلود. پېغام يې دا و چې دوی به ټول ووژل شي. کله چې ورونه په دې خبر شول نو ډير په غوسه شول او ويې ويل چې: «اوس نو مور بايد د يوې جلی له پاره د مرگ رنځونه په ځان ومنو! په قسم چې خپل غچ به اخلو. که کومه جلی مو پيدا کړه، بايد وينه يې تويه شي.» له دې وروسته په ځنگل کې ژور ننوتل، منځ ته يې ورسيدل، چيرته چې تر ټولو زياته تياره وه.

هلته يې يو وړوکی، په «بد و منل شوی» کورگي وميند او ويې ويل چې: «دلته به اوسپرو او ته به، زمرکه، چې تر نورو ټولو کشر او کمزوری يې، دلته په کور کې پاتې کيږي او دکور چارې به سرته رسوي. مور دباندې څو تر څو دخوراک له پاره څه راوړو.» دوی ځنگل ته د وحشي غرڅه، سويو، الوتونکو، کوترواونورو هغه شيانو په ښکار پسې ووتل چې غوښه يې د خورو وه. هغه به يې زمرک ته راوړه. پخلی د زمرک کارو او د دې له پاره چې وري شوي ورونه يې ماړه شي ډوډی يې ورته پخوله. په دې کور کې لس کاله واوسيدل، خو دوی ته داوخت دومره اوږد نه ښکارېده.

هغه جلی چې د دوی مور، دبادشا ميرمنې، دنيا ته را وړې وه، اوس لويه شوې وه. دا جلی په زړه مهربانه، په ځوانی ډيره ښکلې وه او دسرو زرو ټيک يې په ټنډه ځورولی و. دجامو د مينځلو په ورځ يې د نورو په منځ کې د نارينه وو دولس کميسونه وليدل او له مور يې وپوښتل چې: «دا دوولس کميسونه دچا دي، دپلار له پاره خو ډير کوچني دي؟» مور يې په غمگين زړه ځواب ور کړ او ويې ويل چې: «لور جاني! داستا د دوولسو ورونو کميسونه دي.» جلی وويل چې: «زما دا دوولس ورونه چيرته دي، ما خو د دوی په هکله هيڅ هم نه دي اوريدلي.» مور يې په ځواب کې وويل چې: «يوازي خدای پوهيږي چې ورونه دي چيرته دي، په

ځنگل کې سرگردان ديخوا او هغې خوا ته کړځي.» بيا يې لورگنکې له ځان سره روانه کړه او دهغې کوټې ور يې خلاص کړ، چې پکې درنډې توپنو او دمرگ دبالبنتونو سره دوولس تا بوتونه ايښودل شوي وو. هغې ته يې دا تابوتونه وروښودل او ويې ويل چې: «دا تا بوتونه ستا ورونو له پاره جوړ شوي دي، خو دوی ستا تر زيږيدو وړاندې وټنښتيدل.» بيا يې هغه غمونه ورته بيان کړل چې ور باندې تير شوي وو. په دې وخت کې يې لور وويل چې: «گرانې مورې! ته مه ژاړه. زه ځم او ورونه مې لټوم.»

جلی دا دوولس کميسونه له ځان سره واخيستل، روانه شوه او په دې لوی ځنگل ور ننوتله. دې ټوله ورځ مزل وکړ او چې ماښام شو، هغه «په بډومل شوي» کورگي ته راوړسېده. کورته ور ننوتله او هلته يې يو ځوانکې هلک وليد. هلک جلی وپوښتله چې: «ته له کومې خوا راغلی او چيرته ځي؟» جلی شاهانه جامې اغوستې وې او دسرو زرو ټيک يې په ټنډه ځورو. هلک ددې جلی ښکلا ته حيران پاتې شو. جلی هلک ته په ځواب کې وويل چې: «زه يوه شهزادگي يم او خپل دوولس ورونه مې لټوم. تر هغو چې دا اسمان شين وي، زه به ورپسي گرځم، ترڅو چې پيدا يې کړم.» دې هغه ته د دوی دوولس کميسونه هم ور وښودل. په دې وخت کې زمړک پوه شو چې دا جلی يې خورده او ورته ويې ويل چې: «زه، زمړک، ستا تر نورو کشر ورور يم.» دواړه له دې بري خوشالي په ژړا شول، له ډيرې مينې سره غير په غير شول او يو بل يې ښکل کړل. تر دې وروسته زمړک خپلې خورته وويل چې: «گرانې خورې! دلته له يوې ستونځې سره مخامخ يو او هغه دا چې مور که لومړي ځل له پاره دکومې جلی سره مخامخ شو، هغه بايد مړه شي، ځکه چې مور د يوې جلی په خاطر د خپلې پاچاهي پرېښود و ته مجبور شو.» خور يې په دې ځای کې ورته وويل چې: «که زما په مرگ مې ورونه له دې ستونځو نه خلاصيري، نو په ډيره مينه مرگ ته تياره يم.» زمړک ور ته وويل چې: «نه! ته بايد ژوندی پاتې شي. ته اوس دلته په دې صندوق کې پټه شه. کله چې زمور يوولس ورونه راشي، زه به خبرې ورسره وکړم او مور به يوې موافقي ته ورسېږو.» شهزادگي هغه څه وکړل چې ورور يې ورته وويل. دښپې درارسيډو سره سم دا نوره هم له ښکاره بيرته راغلل، ډوډی هم تياره وه او کله چې په دسترخوان کښيناوتل، نو ويې پوښتل چې: «څه نوي پيښ شوي دي؟» زمړک ورته وويل چې: «تاسې خبر نه ياست؟» دوی په ځواب کې وويل چې: «نه.» زمړک خپلو خبرو ته دوام ورکړ او ويې ويل چې: «تاسې په ځنگل کې گرځي او زه دلته په کور کې پاتې کيږم نو ځکه تر تاسو يوڅه زيات مالومات لرم.» ټولو په يوه غير وويل چې: «راته ووايه.» زمړک په ځواب کې وويل: «په دې شرط چې، کومه جلی چې په لومړي ځل له مور سره مخامخ کيږي، نه به وژل کيږي.» دوی ټولو په لور اواز وويل: «سمه ده، هغه به وښکيل شي، خو زر راته ووايه چې څه پيښ شوي دي؟» ده ورته وويل. «زمور خور دلته ده.» بيا يې د صندوق ور پورته کړ او شهزادگي، چې شاهانه جامې يې په تن وې او د سرو زرو ټيک يې په ټنډه و، دصندوق نه راپورته شوه او ډيره ښکلې او نازنينه ښکارېده. اوس نو ټول ډير خوشاله، يوله بله غاړه غړی شول، په ډيره مينه او د زړه له کومې يې يو بل ښکلول. خوريي دزمړک سره په کور کې پاتې کيدله او دکور په کار کې يې وره سره مرسته کوله. دانور يوولس ورونه به هره ورځ ځنگل ته په ښکار پسې وتل، هوسې، مرغان، کوتري اونور به يې نيول او دخوراک له پاره به يې کورته راوړل. زمړک او خور يې ډوډی تياروله، سابه يې راشکول، دپخلي له پاره يې لرگي راټولول او ديگونه يې په اور باندې کول او ديوولس ورونو تر راگرځيدو پورې به ډوډی تياره وه. دوی دواړو دکور نظم هم ساته، برستني اوبستري يې هم پاکي او منظمي ساتلې. ټول ورونه د خور سره خوښ او په خپلو کې په اتفاق وو.

يوه ورځ دواړو ډيره خوندوره ډوډی تياره کړې وه. کله چې ټول سره راټول شول، په دستر خوان کښيناوتل په خوشالي او مزه يې وخورل او وچپکل. د «په بډومل شوي کور» تر څنگ يو کوچنی باغ واو په دې باغ کې دوولس گلان ولاړ وو. شهزادگي دخپلو ورونو خوشالولو له پاره دا دوولس گلان وشکول او غوښتل يې چې د ډوډی په وخت کې هر يوه ته يوگل ور کړي، خو کله چې جلی دا گلان وشکول، په همدې شيبه کې يې له دوولس ورونو نه دوولس کارغان جوړشول او دځنگل دپاسه

والوتل. کور او باغ هم ورک شول. په دې ډول دا بی وزله او بی وسه جلی په دې وحشي ځنگل کې یوازې پاتې شوه، خو چې شاوخوا ته یې وکتل، وېې لیدل چې یوه زړه بڼځه یې تر څنګ ولاړه وه او ورته وېې ویل چې: «لور جانې دادې څه وکړل؟ دا دوولس سپین کلان دې ولې په ځای ولاړ پرې نه بنودل؟ داڅو ستا ورونه وو، اوس نو ور څخه د تل له پاره کارغان جوړ شول.» جلکې په ژړا وویل چې: «اوس نو د دې حالت نه دهغوی دخلاصون کومه لار شته؟» بودی ورته وویل چې: «نه، په ټوله نړۍ کې د دوی د خلاصون بله لار نشته، یوازې یوه لار شته، خو هغه ډیره سخته او ناشونې ده او وبه نه کړی شي چې په دې لار یې خلاص کړي، ځکه ته باید اوه کاله کونګه پاتې شي، نه به خبرې کوي او نه به خاندي. که دې د اوه کالونه یوه کړی وړاندي هم یوازې یوه خبره وکړي، نو له دې خبرې سره سم به دې ورونه مړه شي.

اوس نو جلکې دخان سره په زړه کې وویل چې: «زه اوس په دې پوه شوم چې ورونه به مې ازاد کړم.» دا لاره او د یوې جګې ونې په لټه کې شوه، چې پیدا یې کړه، نو ور پورته شوه او هلته یې په ونه کې ځان محکم کړ، نه یې خبرې کولې او نه خنډیده. د خدای کارونه وو چې یوه ورځ یو بل پاچا په بنکار پسې ځنگل ته راووت. پاچا یو غټ با دې سپی درلود. سپی د هغې ونې په خوا منډه کړه، چې شهزاد گي ورختلې وه، او هلته د ونې په بڼاوخوا گرځیده، توپونه یې وهل، غښده اوچغیده. په دې وخت کې پاچا هلته ورغی او شهزادگی یې چې، دسروزرو تیک یې په تنده خلیده، ولیده، بنکلا یې زړه ترې یوور او ترې وېې غوښتل چې که غواړي چې دده سره واده وکړي. شهزاد گي خبرې نه کولې، خو سړی یو څه غوندي وخواوه. باد شاه په خپله ونې ته وروخوت، دا یې راکته کړه، په خپل اس یې کښینوله او کورته یې راوستله. یو لوی او بنکلی واده یې جوړ کړ، خو ناوې نه خنډیده او نه یې خبرې کولې. څو کاله یې له یو بل سره په مینه او خوشالي کې تیرکړل، تر څو د پاچا مور، چې یوه خرابه غوسه

ناکه بڼځه وه، دخوانې ملکې خورول او تحقیرول پیل کړل او پاچا ته یې وویل چې: «دا چې تال له خان سره راوړې ده، بل څه نه دي، یوازې یوه درويزگره جلکې ده. خدا خبر دی چې دا به په زړه کې څه ډول دسیسې جوړوي. که چیرې گونګه وي، نویوور خو باید وځاندي. څوک چې هیڅ نه خاندي، هغه په رښتیا چې ډیر بد وجدان لري.» پاچا په اول کې دهغې په خبرو با ورنه کاوه، خو دې بودی مور یې په میر من پوري پرله پسې دومره تورونه وتړل چې په اخر کې یې پاچا تر اغیزې لاندې راغی او خپلې میر منې ته یې دمرگ جزا وټا کله.

د دربار په انګر کې یې ډیرلوی اوربل کړ او غوښتل یې ملکه په دې اورکې وسوزوي. پاچا هلته پاس په کړکۍ ولاړ و او د هغې دلیدو په وخت یې له سترگو اوبنکې بهیدلې، ځکه چې تراوسه ډیره په گرانه وه. کله چې دا یې په یوه ډانګه پوري کلکه وتړله او داور سړې لمبې یې دکمیس لمنې ته ورورسیدې، په همدې وخت کې داوو کالو وروستی شیبې هم پای ته ورسیدې او ورسره سم په هوا کې دچټک حرکت اواز واوریدل شو او که گوري چې دوولس کارغان دبازانو په شان په چټکې دانګر په مخ راټیټ شول. کله چې پښې یې په ځمکه ولګیدې، دا هغه دوولس ورونه وو، چې خور یې ازاد کړل. ورونو یې د اور لرګي دیکخوا او هغې خواته خپاره کړل، د اور لمبې یې مړې کړې، خپله گرانه خور یې خلاصه کړه. زړونه اوځانونه یې یوبل ته نږدې کړل او یوبل یې بنکل کړل. اوس نوچې د خور خوله خلاصه شوه او د خبرو اجازه یې ترلاسه کړه، پاچا ته یې د دې خبرې راز بیان کړ، چې ولې یې ځان گونګ نیولی و او خنډیده هم نه. پاچا چې دا واورید او پوه شو چې میر من یې بې گناه ده، نو ډیر خوشاله شو او دوی ټولو

خپل ټول ژوند دلته په خوشالی او اتفاق کې تیرکړ. د پاچا مور چې کینه کینه اوغوسه ناکه بڼځه وه، محاکمه شوه او جزا یې دا شوه، چې د خوتید لو تیلو او زهرجنو مارانونه ډک بیلر کې یې واچوله او په سخت مرگ مړه شوه.

Grimms Märchen: Kinder- und Hausmärchen

Die komplette Liste

بي عقله بختمل

په يوه زمانه کې يو بادشا و، يوه لوريې درلوده او دا لور يې يوازنی اولاد و، بادشا د خپلې لور سره د خوشالی نه د ک ژوند کاوه. دې شهزادګی يو کوچنی دنيا ته را وړ او هيڅوک نه پو هيدل چې پلار يې څوک و. بادشا هم تر ډير وخت پورې نه پوهيده چې څه وکړی. په پای کې يې امر وکړ چې شهزاد ګی دې د خپل ماشوم سره کليسا ته لاره شي، ماشوم ته دې يو ليمو په لاس کې ورکړي، هرچاته چې ما شوم دا ليمه ورکړ، هغه به د ماشوم پلار او دشهزادګی ميره وي. بادشا دا امر هم کړی و چې يوازې بڼکلي خوانان به کليسا ته رابلل کيږي، د بادشا امر په ځای شو. خو دلته، په دې بڼار کې يوپه تن وروکي، کور او کړوپ ځوانکی هم اوسيده چې چندان هوبڼيار هم نه و. له دې امله به خلکو «بي عقله بختمل» باله. دا بي عقله بختمل هم، بي له دې چې د چا ورته پام شي، د نورو په منځ کې کليسا ته ورننوت. ماشوم ليمو دتولو خلکو په منځ کې همدې بي عقله بختمل ته ور کړ. شهزاد ګی وډار شوه، بادشا دومره په غوسه شو چې شهزادګی يې دماشوم اوبختمل سره يوځای يوه خم ته ور نښاسل او په لوی سند کې يې لاهو کړل. خم په بیره په اوبو کې روان شو او کله چې له خلکو لرې، په اوبو کې کوبڼي شول، شهزاد ګی بختمل ته وويل چې: «ای کړوپه، بي روحه او بي شرمه هلکه! زه ستا له لاسه بد بخته شوم، ولي کليسا ته راننوتلي، دا ماشوم په تا پورې هيڅ اړه نه لري.» بي عقله بختمل ورته و ويل چې: «آها! هغه په ما پورې يو څه اړه لري، يو وخت مې دا ارزو در لوده چې ته دې يو ماشوم ولري اوزه چې کومه ارزو ولرم، هغسي کيږي.» شهزادګی ورته و ويل چې: «که داربڼتيا وي، نو زموږ له پاره د ډوډی غوښتنه وکړه.» بختمل ورته و ويل چې: «دا هم کولی شم.» بيبيې د کچالانو ډکې کاسې غوښتنه وکړه. شهزاد ګی خود ښه خوراک په تمه وه، خو داچې ډيره وړې وه، کچالان يې هم ښه پريمان وخوړل. کله چې ښه ماره شول ببعقله بختمل و ويل چې: «زه زموږ له پاره ديوي بڼکلي کشتی غوښتنه هم کولی شم.» ده لا خپله خبره پای ته نه وه رسولي چې گوري درې واره په لويه اوبڼکلي کشتی کې ناست دي. په کشتی کې د تولو هغو شيانو پريمانې وه، کوم چې دوی غوښتل. کشتی چلونکي کشتی دوچې په لور روانه کړه. کله چې دوی وچې ته ورسيدل او له کشتی را کته شول، بي عقله بختمل و ويل چې: «اوس دې يو قصر را پيدا شي او دلته دې ودريري.» همداسې وشول، چې گوري په وړاندې يې يولوی او بڼکلی قصر ولاړ دي، نوکران په طلايي جامو کې ترې راو وتل، شهزادګی او د هغې ماشوم يې دقصر په لور روان کړل او کله چې د قصر منځ ته ورسيدل، ببعقله بختمل و ويل چې: «اوس غواړم چې يو ځوان او هوبڼسار شهزاده شم.» زر يې دملا کړپ والی ورک شو، سم د ننگ، بڼکلی اوزره سوانده شهزاده ترې جوړ شو، دشهزادګی هم ډير خوښ شو او واده يې ورسره وکړ.

هلته يې ډير وخت د خوشالی او نيکمرغی ژوند کاوه. د خدای کارونه وو چې يوه ورځ زور پاجا په آس سپور له کوره په چکر و وت، لار يې ورکه کړه، د يخوا او هغې خوا ته ډير وگرځيد او په پای کې قصرته ورسيد. بادشا حيران پا تي شو، ځکه چې په دې ځای کې يې دا قصر له سره نه و ليدلی او بيرته راوگرځيد. په دې وخت کې شهزادګی خپل پلار وپيژند، خو بادشا خپله لور ونه پيژنده او فکر يې کاوه چې هغه خو به لا دوخته په درياب کې ډوبه شوې وي اوکله چې بيرته د کور په لور روانيده، لور يې په پټه يوطلا يې گيلاس د هغه په جيب کې کيښود. کله چې بادشا د کور په خوا روان شو، لور يې يو څو نوکران ور پسي وليرل، تر څو چې ويې دروي او ويې لتوي چې کوم گيلاس خو به يې نه وي غلا کړی. د تلاشی په وخت کې يې دجيب نه طلايي گيلاس را وباسه او بادشا يې بيرته شهزادګی ته راستون کړ. ده شهزاد ګی ته قسم وکړ چې گيلاس يې نه دی غلا کړی او هيڅ نه پو هيري چې دا گيلاس څنگه د ده جيب ته ور ننوتلی دی. شهزادګی ورته و ويل چې: «له دې امله بايد هيڅوک په بیره بل چا ته د گنا کار په سترګه ونه گوري.» بيا يې ځان وروښود چې لور يې ده. بادشا ډير خوشال شو او د دوی سره يوځای يې نيکمرغه ژوند کاوه او کله چې مړشو، نو بي عقله بختمل يې په ځای بادشا شو.

تیربه (مولی)

په تیره زمانه کې دوه وروڼه وو، دواړه د سربازی په خدمت لگیا وو، یوې شتمن او دا بل غریب و. دې غریب ورور غوښتل چې ځان د بې وزلۍ له ځورونې نه ازاد کړي، نو د سربازی جامې یې له تن وایستی او بزگر شو. ده خپله یوه ټوټه مخکه واړوله، د کرنې له پاره یې برابرې کرلې او تیربې یې پکې وکړلې. د تیربې تخم شین شو. په تیربو کې یوه تیربه ډیره لویه شوه، اوږده شوه، غټه شوه، وده یې په ځای نه دریده او لوڼیده پسي لوڼیده. د تیربه د تیربو د شهزادګۍ په نوم یاده شوه، تل د شهزادګۍ په نوم یادیده او د شهزادګۍ په نوم به یادېږي. په پای کې دومره غټه شوه چې په هغه لویه کراچۍ کې لا ځای شوله، چې دوو غوايو به کش کوله. بزگر نه پوهیده چې په دې تیربه څه وکړي او په دې هم نه پوهیده چې بد بخت او که نیکبخت به یې کړي. په پای کې یې له ځان سره دا سوچ وکړ چې که ویې پلورم، نو گمان نه کوم چې د یرې پیسې به په ترلاسه کړم، خوږل یې هم چندان گټور نه بولم، ځکه د دې په ځای نوره ورې تیربې هم خوږلې شم. تر ټولو ښه به دا وي چې باد شا ته یې وروړم او له دې لارې د هغه درناوی په ځای کړم. تیربه یې په لویه کراچۍ کې بار کړه او کراچۍ یې په دوو غوايانو پسې وتړله، دربار ته یې ورسوله او بادشا ته یې وبخښله. باد شا و ویل چې: «دا څه یو بې سارې شی دی، زما له نظره خو د یرشیان تیر شوي دي، خو دومره غټ شی می تر اوسه نه دی لیدلی، دا د کوم تخم نه را پیدای شوی ده او که ستا بخت ښه و او ته یو بختور ځوان یې؟» بزگر ورته و ویل چې: «آخ نه! زه یو بې وزله سر تیری وم، تنخوا می ډیره لږه وه او په مړه کیده ډوډۍ نه رارسیده، نوځکه ما هم د سرتیرې جامې په میخ کې ځورند کړې او د مخکې کرل می پیل کړل. زه یو ورور هم لرم، هغه ډیر شتمن دی، تاسې ښاغلی باد شا هغه ښه پیژنی، خوزه چې بې وزله یم، ټولې نړۍ هیرکړی یم.» په بزگر د باد شا زړه وسوزید او ورته ویې ویل چې له بې وزلۍ به خلاص شي، زه به تاته دومره تحفي درکړم چې شتمني دې د خپل شتمن ورور سره برابرې شي. بیایې یو عالم طلا، د کرنې مخکې، د څرمخکې اورمې وروبخښلې او په دې توگه بزگر دومره لوی بډای شو چې شتمني یې د بډای ورور له شتمني سره نه پر تله کیده. کله چې هغه واوریدل چې ورور یې د یوې تیربې په بدل کې څه تر لاسه کړي دي، نو ورسره په حسد شو او په دې سوچ کې ډوب شو، چې په څه ډول به دی هم په دې شان بخت سره مخامخ شي. ده ځان ډیر هوښیار گانه او غوښتل یې چې له چالاکی کار واخلي، نو طلا یې له ځان سره واخیسته، آسان یې له ځان سره روان کړل او بادشا ته یې ورکړل، موخه یې بل څه نه وه، یوازې په دې تمه و چې ورور ته یې باد شا چې د یوې تیربې په بدل کې دومره ډیر څه ورکړل، نو ده ته خو به د دې ښو شیانو په بدل کې دومره ډیر مال او جایداد ورکړي، چې کور ته به یې دورلو توان هم ونه لري. باد شا تحفه ومنله او ور ته ویې ویل چې غواړم چې زما په مال او جایداد کې تر ټولو ښه او ارزښتناک شی د رته تحفه کړم، د ډیر سوچ او غور نه وروسته دې پایلې ته ورسیدم چې تر دې غټې تیربې بل ښه او ارزښتناک شی نشته، نو ځکه یې درته تحفه کوم. په دې توگه بډای ورور مجبور و چې تیربه په کراچۍ کې بار کړي او کور ته یې یوسي. هلته په کور کې ډیر په غوسه و، لار ترې ورکه شوه او هیڅ نه پوهیده چې اوس دا خپل قهر او غوسه په چا وباسي او دا خپل زړه په چا تش کړي. دی په بد و فکرونو اوسوچونو سر شو او پریکړه یې وکړه چې خپل ورور و وژني. وژونکي یې پیدا کړل او په یوه پټ ځای کې یې ودرول، ورپسې خپل ورورته ورغی او ورته ویې ویل چې گرانه وروره، ما په یوه پټ ځای کې یوه خزانه لیدلې ده، راځه چې دواړه پسې ورشو، را به یې ورو او په خپل منځ کې به یې ویشو. د ورور یې هم دا خبره خوښه شوه او بې غمه ورسره روان شو. کله چې د کور نه را و وتل، انسان وژونکو په ور ودانگل، دهغه لاسونه او پښې یې ور وتړل او غوښتل یې چې په ونه کې یې ځورند کړي. دوی په دې کار لگیا وو چې له لرې په لور اواز د یوې سند رې او داس د نالونو اواز تر غورو شو. سخت وډار شول او په بیره یې خپل زنداني په یوه بوجی کې واچاوه، دوني په یوه شاخ پورې یې ځورند کړ او وتښتیدل. دی پا س په بوجی کې د بوجی په سوري کولو لگیاو، ترڅو چې سر ترې راوباسي. هغه څوک چې په دې وخت کې په دې لار راغی، یو طالب العلم و، یو ځوانکی شاگرد و

چې مست، له خوشالی ډک، په آس سپورد ځنگل په منځ کې په لار روان و. کله چې هغه پاس په بوجی کې زورند سړي ولید، چې تر لاندې یې یو څوک په لار روان دي، نو ور نارې یې کره چې سلام، ته په ډیر بڼه وخت کې راغلي. طالب هرې خوا ته وکتل او نه پوهیده چې دا اواز له کومې خوا راغی، بالاخره یې و ویل چې دا څوک راته نارې وهي؟ ده د ونې له سره ورنارې کړې چې دلته پاس وگوره، زه دلته پاس دعلومو په بوجی کې ناست يم، په لږ وخت کې مې دلته ډیر څه زده کړل، د پوهې د دې بوجی په وړاندې ټولې مدرسې او ښوونځي هیڅ هم نه دي، دلته مې هر څه زده کړل، کله چې را کوز شم، نو په ټوله نړۍ کې به تر هر چا لوی عالم وم. زه ستوري پیژنم، داسمانونو په راز، دبادونو او سیندونو په حرکت، د ناروغیو په طبابت، دښوټو په روغتیایي ارزښت، د ډبرو او الوتونکو په ژبه پوهیږم. که ته یو ځل د عقل او پوهې دې بوجی ته ورننوتې، په خپله به پوه شي چې هغه د عقل او پوهې یوه بې سارې سرچینه ده. طالب چې دا هر څه واوریدل، حیران پاتې شو او وېي ویل چې سلامت او برکت په هغه ساعت چې ته مې پیدا کړې، ایا زه هم په دې بوجی کې یو څه تم کیدلی شم؟ هغه بل پاس په بوجی کې ځان داسې وچاوه چې گوندې په دې هکله هوکړې ته چندان تیار نه دی او ورته وېي ویل چې د یوې شیبې له پاره به د ور ننوتو اجازه د رګرم خو په دې شرط چې بېه یې راکړې او یوڅه دعا هم راته وکړې، سربېره پر دې باید یو ساعت لا تم شي، ځکه چې یوڅه لا پاتې دي، زه باید لومړی هغه زده کړم. کله چې طلب جان یوڅه انتظار وایست، نو دا یو ساعت وخت ور باندې ډیر اوږد شو او په بوجی کې پروت سړي نه یې هیله وکړه چې دعلم دزده کړې تنده راباندې زور شوه، زر بوجی ته دننوتو اجازه راکړه. پاس په

بوجی کې پروت سړي ځان داسې وخود چې گوندې د طالب له خوا د ډیر ټینګار نه وروسته یې دهغه غوښتنه ومنله او ورته وېي ویل چې د دې له پاره چې زه له بوجی را ووزم، نو لومړی په دې پرې بوجی مخکې ته را ټیټه کړه، بیا به ته ور ننوزي. طالب بوجی مخکې ته راکښته کړه، دهغې خوله یې خلاسه کړه اوسړی یې ازاد کړ. بیا یې په داسې حال کې چې نیغ ولاړ و، ورته وویل چې اوس مې په بیره بوجی ته ور ننه باسه. سړي ورته و ویل چې داسې نه کیږي، ته لږ صبر وکړه. بیا یې د سر نه ونيو او سرچپه یې بوجی ته ور ننه باسه، د بوجی خوله یې وټرله اوسړی یې کش کړه، طالب یې پاس د ونې سرته وچت کړ، بیا یې په هوا کې په مزه مزه وزنگاوه اوور پسي یې وپوښته چې څنگه یې گرانه طالب جان؟ گوره چې دعلومو ورمې احساسوي؟ ښې تجربې وکړه، تر هغو دلته ارام کینه، ترڅوچې له هر چا لوی عالم شي. ور پسي بزګر دطالب په آس سپور شو او په خپله لار لاړ.

Ein Märchen der Brüder Grimm

جانو د جادو استاد

جانو دیوه بزگر زوی و، په یوه کوچني کلي کې اوسیده اود کلي ټولو اوسیدونکو به « لوی خان بښونکي» باله. یوه ورځ یې پریکړه وکړه چې یو ځانگړی شی زده کړي، یانې غوښتل یې چې د جادو استاد شي. یوه زاړه او هوښیار سړي ته ورغی او هیله یې ترې وکړه چې جادو ورزده کړي. بودا ورغبرگه کړه چې: «که غواړي جادوگري زده کړي، نولومری باید دري ځله دري کاله دجادو گری زده کوونکی شي، بیا نه کاله جادو گر واوسي، تر هغه وروسته به اجازه و لري چې د جادو داستادی په ازموینه کې گډون وکړي. جانو ورسره ومنله. ده دا هنر زده کاوه چې سړی څنگه دچا له غورو، پزې او جیبونو څخه د طلا سیکي راباسلی شي او په څه ډول کوچنيان خوشالولی او په خندا راوستلی شي. دري کاله وروسته په دې عقیده شو چې اوس یې هر څه زده کړل. استاد نه یې مننه وکړه او ورڅخه لاړ. په ټول هیواد کې وگرځیده، دهر کلي په درمند یې خپل هنر وښود او که چا به ترې پوښتنه وکړه چې دی څوک دی، نو ده به په ځواب کې ورته ویل چې: «زه جانو دجادو استاد، دجادو لوی استاد یم، خو دلته ستاسې په وړاندې یوازې خپل واره هنرونه بښم، لوی هنرونه دځانگړو ورځو له پاره ساتم.» ډیر زر د جادوگري استاد، جانو، اوازه په ټول هیواد کې خپره شوه. بادشا هم په خبرشو او هغه یې ځانته راوباله. کله چې جانو دبادشا په حضور کې ودرید، نوپاچاله ځان سره فکر وکړ چې داهلک خو دجادو داستاد په څیر نه ښکاري، تر ډیره دیوه ځان بښونکي په شان مالومیري. پادشا مخ وړ واره او ورته وېي ویل چې: «جانو د جادوگري استاده! څلور اونۍ پخوامې تر ټولو ښکلي گوته را څخه غلا شوي ده. ستا په شان جادو گر ته خو دهغي را پیدا کول چندا ستونځمن کار نه دی. د دې له پاره چې څوک مرسته درسره ونه کړي، د تکاوی په ژوره سوړه کې دې نښاسم او دري ورځې وخت درکوم، که دا گوته دې راته پیدا کړه نو د دربار جادوگر به دې وټاکم او که نه نو سردې غوځوم.» جانو دتکاوی په سوړې کې فکر کاوه چې دژوند یې یوازې دري ورځې پاتې دي، ځکه داسخت چل یې په دومره لنډ وخت کې نه شو زده کولی. د بادشاه گوته دهغه دري نوکرانو غلاکړي وه. ماښام یې دا یوه نوکر دجادو استاد جانو ته دماښام ډوډۍ راوړه. جانو له ځان سره په دې فکر کې و چې دژوند د وروستیو درو ماښامونو یې یوتیر شو. سوړ اوسیلی یې وایست او وېي ویل چې: «که په رښتیا جادوگر وم، نو دا لومړی تیر شو.» نوکر چې دجانو خبرې واوریدې نوداسې پوه شو چې گوندې مقصد یې دی و. له ډاره په لړزا شو او په مندو مندو هغه نورو دوو ملگرو ته ورغی او هر څه یې ورته بیان کړل. هغوی ورته و ویل چې: «له سره دې خوب لیدلی دی.» په دوهم ماښام دوهم نوکر جانو ته دماښام ډوډۍ راوړه. د بیرته تگ په وخت کې یې له جانو واوریدل چې: «که په رښتیا جادو گروم نو دا یې دوهم و. دوهم نوکر هم په دې فکر شو چې مقصد یې دی او نور دوو ته یې حال بیان کړ. دریم نوکر ورته و ویل چې: «په ډاډ ویلی شم چې ته سم نه یې پوه شوی.» کله چې په دریم ماښام دریم نوکر جانو ته دماښام ډوډۍ وروړه، جانو سوړ اوسیلی وایست او وېي ویل چې: «که رښتیا جادو گر وم، نو دایې دریم و.» دریم نوکر چې دا واورید، سختې ویرې واخیست، له ډاره په کوندو شو او جانو ته یې اقرار وکړ. جانو امر ورته وکړ چې: «دري واره دلته راشی او گوته هم درسره راوړی، زه به تاسې پا چا ته ور ونه بښم! که چیرې مو بیا غلا ته زړه ښه کړ، نو باید پوه شی چې زه د جادو لوی استادیم.» کله چې پادشا ته خبر ورسید چې جانو په ازموینه کې بریالی شو، له تکاوی یې را وایست او غوښتل یې چې د دربار جادوگر یې وټاکي، خو جانو نه غوښتل، ځکه داریده چې که باد شا یې بیا له داسې ازموینې سره مخامخ کړي نو بیا به په داسې اسانۍ ترې خلاص نه شي. بادشا جانو ته ډیرې تحفي ورکړې او پری یې ښود چې لاړشي. جانو بیرته خپل کلي ته لاړ او هلته یې یو ښکلی کور، د کر او څر مځکي را ونيولی. کله به چې په کلي کې دکوچنیانو زرونه تنگ شول، ده په خپلو هنرونو اود جادو په نمایشونو خوشالول او خندول او دکلي اوسیدونکو به ویل چې: «دشکر ځای دی چې لوی ځان بښونکي بیرته خپل کلي ته راغلی دي.»

- [Europa - Südwesteuropa - Spanien](#)

چيند خان په شيد و کي

په يوه اورې کي د سختې گرمې له امله يوه کلي ته نږدې يوازنی ډنډ وچ شواو دوه چيند خان هم مجبور شول چې له دې ځايه کومي بلې خوا ته کوچ وکړي. هلته په گاونډ کي د يوه بزگر کور و. دې کور يو پخلنځی درلود چې تر څنگ يې د خوراکي توکو د ساتلو د پارو يوه وړه او سره کوټي وه او په کوټي کي د تازه او غوړو شيدو ډکه کټوه وه. چيند خانو چرپ کټوي ته ورټوپ کړل، شيدې يې چيکلي او شونډې يې زيبينلې، ترڅو چې دواړه بنه ماره شول. او س يې غوښتل چې د کټوي نه بيرته را و وزي. هڅه يې وکړه چې د کټوي نني ديوال ته په لامبو ځان ورسوي، خو دا چې ډيرې شيدې يې چيکلي وې، هلته يې درسيډو وس ونه رسيد. که هر څومره ديخوا او هغي خواته سرگردانه و خوځيدل او يو خوا او بل خوا يې توپونه و وهل، د کټوي نه يې د راوتو امکان پيدا نه کړ. ورو ورو سترې شول او له پښو ولويدل. په پای کي يوه چنډخ دې بل ته و ويل چې: «ملگر به! مور نور ختم يو، زموږ د خلاصون لاره او چاره نشته، هلې ځلې نور مانا نه لري.» او د دې خبرو سره يې ځان خوشي کړ او په شيدو کي ډوب شو. دابل چنډخ تمه لنډه نکره خپلو هڅو ته يې دوام ورکړ او ټوله شپه يې په شيدو کي په لامبو او خيزونو تيره کړه. د بلې ورځې په سهر، کله چې د لمر تودې شغلې کوټي ته ننوتې، چنډخ دکوچو په غونډارۍ ناست و، او س يې له دې ځايه په خپل ټول قوت يو ټوپ وکړ او د کټوي نه را و وت.

Bezaubernde Kurzmärchen aus aller Welt

خوره حلوا

يو وخت يوه غريبه او پاڪه جلکى دخپلي مور سره يوازي اوسيده. دوى د خورلو د پاره هيڅ نه درلودل. نو يوه ورځ دخوراکي ټوکود پيدا کولو لپاره ځنگل ته ولاړه. په ځنگل کې د يوې بوډۍ بنځى سره مخامخ شوه. بوډۍ د دې جلې په بيوزلى خبره وه، نو يوه کتوه يې ورته ډالۍ کړه او دا يې هم ورته وويل چې که کتوي ته ووايي چې: «کتوي، پخلي وکه»، نو دا کتوه به دارزنوخوره حلوا پخه کړي او بيا چې ورته ووايي «کتوي، نور بس کړه»، نو بيا به پخلي بس کړي. جلې دا کتوه د ځان سره دخپلي مور لپاره کور ته راوړه. په دې توگه دواړه له غريبې او لوړې بيغمه شول او هر وخت به يې چې زړه وغوښتل خوره حلوا به يې خوړله. کله چې جلې د يو څه وخت لپاره د کور څخه دباندې ولاړه، نو مور يې کتوي ته وويل: «کتوي، پخلي وکړه»، نو کتوي پخلي پيل کړ او د جلکى مورخان په حلوا بڼه مور کړ او غوښتل يې چې کتوه دى نور پخلي بس کړ، خو نه پوهيده چې څه ورته ووايي، نو ځکه کتوه په پخلي لگيا وه، حلوا دکتوي تر خولې را پورته شوه، خو پخلي ته يې دوام ورکړ، تر دېک راتوى او پخلنځى ته راسر شوه او پخلنځى ترې ډک شو، بيا ټول کور، ورپسې دوهم کور، تر دې وروسته کوڅې ته را ووته. ټوله کوڅه هم د خوړې حلوا څخه ډکه شوه. داسې بنکار يده لکه چې دې کتوي ټوله دنيا مړه ول او د لوړې او بيوزلى ختمول غوښتل. هيڅ څوک نه پوهيدل چې څه رنگه د ځان سره مرسته وکړي. بالاخره کله چې يوازي يو کور پاتې و، جلې کورته راغله او کتوي ته يې وويل: «کتوي، بس کړه»، نو کتوي نور پخلي بس کړ. هر چاپټار ته تر تگ دمخه اول خان په حلوا موراوه.

Ein Märchen der Brüder Grimm

د کړستال گلوله

يو وخت يوې جادو گرې درې زامن در لودل. درې واړه وروڼه يو په بل گران وو، خو بودی جادو گرې په خپلو زامنو باور نه درلود او داریده چې واک او د جادو گرې ځواک به ترې واخلي. له دې امله يې دمشر زوی نه په خپله جادو د هسکو غرونو شاهين جوړ کړ او هلته په کومه پرځه کې اوسیده او کله کله په لور اسمان کې په لویو لویو دورو بڼکته او پورته د الوتلو په حال کې لیدل کیده. دوهم زوی يې په نهنګ واړوه چې دلوی دریاب په تل کې اوسیده او یوازې هغه وخت به په سترگو لیدل کیده چې داوبو لویې څپې به يې پورته لوري شنلې. دواړه به هره ورځ یوازې دوه ساعته د انسان په څیره کیدل. کشر زوی يې وډار شو چې دی به هم په کوم ژوي واړوي، خرس او یا لیوه به ترې جوړ کړي، نو ځکه په پټه ترې وتښتید. ده اوریدلې و چې د طلايي لمر په قصر کې یوه جادو شوي شهزاد گۍ ناسته ده او غواړي چې ازاده شي. یوازې هغه څوک د دې دازادولو جرأت کولی شي چې له ځان نه تیر وي. درویشتم زلمیانو په دې لار کې ژوند له لاسه ورکړ او په دې یرسخت اوله رنځونو ډک ژوند مړه شول، یوازې یو کس پاتې دی او تر هغه وروسته بل څوک هغې خوا ته د ورتگ اجازه نه لري. داچې دی یو زورور زلمی او په زړه کې يې هیڅ ډار نه و، نو نیت يې وکړ چې د طلايي لمر قصر ته به ورځي. ډیر موده هرې خوا ته پسې وگرځید خو پیدا يې نه کړ، ترڅو چې په یوه ځنګل ور بر او برشو او په دې هم نه پوهیده چې دځنګل نه د وتو لار چیرته ده. ناڅا په یې دوي لویې بلاګانې ولیدې چې په لاسو اشاره ورته کوي او ځانو ته يې بولي. دی ورغی او بلاګانو ورته و ویل چې: «مور دواړو په دې خولی دعوه ده، خو داچې دواړه یو شان زور او ځواک لرو، نو یوه هم په بله زوروره نه شوه. تاسې چې یو کوچنی انسانان یاست تر مور ډیر هوښیار یاست، نو ځکه دا پریکړه تاته در پریږدو.» هلک ورته و ویل چې: «تاس ولې په دې زړې خولی دومره جنګ او دعوه کوئ؟» بلاګانو ورت و ویل چې: «ته د دې خولی په کمال خبر نه یې، دا د جادو خولی ده، که څوک یې په سر کړي او هرې خوا او هرځای ته چې وغواړي لارشي، په هغه شیبه کې به هلته وي.» هلک ورته و ویل چې: «داخولی ماته راکړی، زه تر یوه بریده له تاسې لیرې ځم، تاسې به زما دغږ سره سم رامنډې کړی او هره یوه چې زر راورسیده خولی به د هغې وي.» ده چې خولی په سرکړه، نو روان شو، فکر يې د شهزاد گۍ سره و، دا لویې بلاګانې يې هیرکړې او په خپله لار روان و چې دزړه له تله يې هوسیلې را و وت او و یې ویل چې: «کاشکې اوس دطلايي لمر په قصر کې وی.» په کومه شیبه کې يې چې دا خبرې له خولې نه راوتله، چې گوري د لورغره په سرد قصر د دروازي په مخکې ولاړ دی.

قصر ته ور ننوت، ټولې کوټې يې یوه په بله پسې ولیدې او په وروستي کوټې کې يې شهزاد گۍ پیدا کړه. د شهزاد گۍ مخ دایرو په شان سپین، له گورینجو ډک، سترگې يې خړې او وینتان يې سره وو. هلک د شهزاد گۍ په لیدو سخت وډار شو او و یې پوښتله چې: «ایا ته هغه شهزاد گۍ یې چې دبنګلا اواز دې په ټوله دنیا کې خپرې؟» شهزاد گۍ ځواب ور کړ چې: «دا زما اصلي څیره نه ده، زه دانسان په سترگو کې داسې بې ډوله او بې شکله بڼکارم، د دې له پاره چې زما اصلي څیره وویښې او پوه شي چې څنګه بڼکارم، دې آینه ته وګوره، هغه هیڅوک نه غولوي اوزما اصلي څیره درښيي.» بیایې هلک ته آینه ورکړه. هلک په آینه کې د یوې دومره بڼکلې پیغلي انځور ولیده چې په ټوله دنیا کې يې ساری نه درلوده. دانځور په لیدو دومره خواشینې او غمگین شو چې له سترگو يې اوشکې وڅڅیدې. بیایې شهزاد گۍ ته و ویل چې: «زه د هیڅ ډول خطر نه نه داریرم، دومره راته ووايه چې ستا دازادولو لار کومه ده؟» شهزاد گۍ ورته و ویل چې: «څوک چې د کړستال گلوله تر لاسه کړي اوجادوگر ته يې مخامخ ونیسي، د جادوگر د جادو ځواک ماتېږي، زه ازادېرم او خپله اصلي بڼه تر لاسه کوم.» بیا يې ژور اوسیلې وایست اوزیاته يې کړه چې: «ځینو خو خپل ژوند په دې لار کې له لاسه ورکړ، خو په تاسې، ای ځوانکېه! ډیر زړه سوزي چې ځان له دې لویو خطرونو سره مخامخ کوي.» زلمی و ویل چې هیڅ شی زما مخه نه شي نیولی، خو دومره راته و وایه چې څه باید وکړم.» شهزاد گۍ ورته و ویل: «چې داسې وي نو باید په هرڅه پوه او خبر شي. کله چې دهغه غره له سر نه چې قصر په ولاړدی، بڼکته لاړ شي، هلته دچیني په غاړه یو وحشي خوسندر ر ولاړ دی، ته به دهغه سره مقابله وکړي. که بخت دسرره مرسته وکړه او په هغه بر شوي، نو دهغه له تن څخه به داور یو الوتونکی را پورته شي، د الوتونکي په نس کې داور سکروټي په شان یوه هګۍ ده او دهګۍ په منځ کې د کړستال گلوله ده. الوتونکی په خپله خوښه دا هګۍ نه غورځوي، ترڅو چې دی کار ته مجبور نه شي. که په مخکې ولویږي، نو په شاوخوا کې يې

هر څه اور اخلي او سوزي او ورسره سم هگي دکرستال گلولي سره يو ځای ويلي کيږي. په دې صورت کې به ټولې هلې ځلې بې گټې شي.» ځوانکي بښکته د چينې په لور روان شو، هلته دا وحشي خوسندر ولاړ و او دهلک په ورتگ سره په رمبارو او ټو پونو شو. دسختي او اور دې مقابلي نه وروسته په دې بريالي شو چې په خپل خنجر د خوسندر نس څيري کړي اوخوسندر په مځکه پريوت. ورسره سم يې له ځانه داور الوتونکي راو وټ او غوښتل يې چې په تينينته کومي خوا ته والوزي، خو په دې شيبه کې هغه شاهين - د هلک ورور - چې پاس په وريځو کې الوته، په هغه پسې شو او د درياب په لور يې تينينتي ته مجبور کړ، دخپلي تيري (تيزي) مېنو کې د پرله پسې بريدونو له امله يې را کيږ او د هگي اچولو ته مجبور کړ. هگي په او بو کې ونه لويده، د درياب په غاړه ديوه ماهي نيونکي په کوټني ولويده چې ورسره سم لوگي او لمبي تري را پور ته شوي. په دې شيبه کې يې دا بل نهنگ شوی ورور په اوبوکي په لامبو په خپل ټول زور را پورته شو چې داوبو په څپه يې اور مړ شو. هلک دهگي په لته کې شو او له نيکه مرغه يې بيا مونده. هگي ويلي شوي نه وه، خو داچې ناڅاپه د درياب سرې اوبه په تويي شوي، پو ټکي يې يو څه گورينجي شوي و، خو د کرسنال گلولي ته تاوان نه و رسيدلی او هلک په اسانې د هگي نه دکرستال گلوله را وايستله.

کله چې ځوانکي جادو گر ته ورغی او په مخې يې دکرستال گلوله ونيوله، هغه ورته وويل چې: «بس، زما دجادو ځواک اوبه شو. ته سر له نن څخه د دي طلا يې لمر قصر پاچا يې او هم کولی شي چې ورونه دې له جادو ازاد او بيرته دانسان په بڼه کړي.» ځوانکي تر هر څه دمخه شهزادگي ته ور ودانگل او کله چې کوټي ته ور ننوت، نو گوري چې دشهزاد گي دښکلا شغلي هرې خوا خپري دي. دواړو په ډيره خوشالي د واده گوتي يو بل ته ور کړي.

Liste von Märchen - Grimms Märchen - Grimmstories.com

د هوبنبارې کونگي کيسه

ډير وخت پخوا دځنگل د ننه په يوه ژوره کې يوې کونگي ژوند کاوه. دې کونگي د څيری د يوې ځواکمنې څانگې په سر کې ځانته يوه ځاله جوړه کړه او ټول هغه څه به يې په غور او مينه اوريدل چې د ځنگل ژويو به د خپلو غمونو او بڼاديو په هکله ويل. کونگي هم هغه کيسې په مينه بيانولې چې باد او باران به له ورايه راوړلې. له ورځو نه يوه ورځ يې پريکړه وکړه چې دځنگل منځ به پرېږدي او کومې بلې ځوانه به ځي، تر څو چې نوې کيسې واوري. دې خپل وزرونه و غځول او په دې پراخه نړۍ کې د لري ځای په لور والوته. کونگي په خپلو غټو سترگو هرڅه ليدل، په خپلو تيزو غوږو يې هرڅه اوريدل او په خپله ځواکمنه حافظه کې يې هرڅه په غور خوندي ساتل. په دې ډول کلونه کلونه تيريدل، کونگه زړه کيده او ورځ په ورځ هوبنباريده. اوس يې نو په خپل ځنگل او د څيری په لويه ونه پسې زړه وخوريده، دهغوی دلیدو تنده يې ورځ په ورځ زياتيده او پريکړه يې وکړه چې بيرته خپل ټاټوبي ته را وگرځي. په ورځو ورځو والوته او له ډيرې الوتنې نه وروسته په کراره په زړې څيری کې په خپله ځاله کې کيناسته. کله چې د ځنگل ژوي خبر شول چې هوبنباره کونگه بيرته راغلي ده، نو ټول د سپورمۍ په رڼا کې دڅيری لاندې سره ټول شول او غوښتل يې چې ټولې هغه کيسې واوري، کومې چې هوبنبارې کونگي د نړۍ د هرې خوا نه له ځان سره راوړې وې. کونگي په ډير مينه داسې خوند وري کيسې اورولې او ټولو ژويو په دومره خوند اوريدلې، چې هيچا نه غوښتل کور ته لاړ او ویده شي. دې په ترتيب خپلې کيسې د مرغلرو په شان په تار کې پيلې وې او يوه په بله پسې يې په خوند بيانولې او اوريدونکويې په مزه مزه اوريدلې، ترڅو چې کيسې پای ته ورسيدلې. بيانو يوه آهو و ويل چې: «ميرمن کونگي! ته څومره هوبنباره يې، ما خو له تا ډير څه زده کړل، خو د خواشينی ځای دادی چې انسانان ستا کيسې نه پيژني.» کونگه تر ډير وخت پورې په دې هکله په فکر کې ډوبه وه او کله چې پوه شوه چې د ژوند وخت يې ډير نه دی پاتې، نو يوه غټه کتابچه او يوه د ليکلو بڼه يې راوخيستل او د کيسو ليکل يې پيل کړل، ليکل يې، اوليکل يې او کله چې يې وروستې کيسه تر پايه وليکله، نو د تل له پاره يې سترگې پټې کړې او د مرگ په خوب ویده شوه. داغت کتاب د څيری لاندې را لويدلې و، ما بياموند او چې خلاص مي کړ پکې ليکل شوي وو چې: «ډير وخت پخوا.....»

Märchen aus Tschechien, Fassung Djamila Jaenike, © Mutabor Verlag, [Kindermärchen aus aller Welt](#) Bild: Cristina Roters

داغز يو گلاب

په د يرو پخوانيو وختو کې يو پاچا دخپلې ميرمنې، ملکې، سره گډ ژوند کاوه، دوی به هره ورځ ويل چې کاشکې مور يو اولاد درلودلې، خو دا هيله يې هيڅ نه پوره کيدله. يو وار ملکه د لمبيد و په تشناب کې ناسته وه چې يو چينډ بن د اوبو څخه راووت او ورته ويې ويل چې: «ستا هيله به تر سره شي او يوه جلکې به د نيا ته راوړي.» څه چې چينډ بن ويلي و هغسې و شول. د ملکې يوه لور پيدا شوه. داماشومه د ومره بنائيسته وه چې پاچا له ډيرې خوشالي په جامو کې نه خا پېده او يو لوی جشن يې جوړ کړ. ده دي جشن ته نه يواز خپل خپلوان، دوستان او ايران راوبلل، بلکې دجلکې دبنکلا اومتوازينې ودې په هيله يې پوهو بنځو ته هم بلنه ورکړه. د ده په پاچا هې کې داسې هوښيارې بنځې ۱۳ تنه وې، خوده دې ډول هوښيارو بنځو ته د ډوډۍ د ورکولو لپاره يوازې ۱۲ دسروزرو تالې درلودل. له دې امله يوه له دې هوښيارو بنځو بايد په کور کې پاتې شوي وای. جشن په ډيره بنکلا، شان او د ب د به تر سره شوکله چې پای ته ورسيد نو دې مشهورو بنځو کوچنۍ شهزادگۍ ته معجزاتي دعاگانې ډالۍ کړې، يوې ښه اخلاق، بلې بنکلا او دريمې ډيره شتمني ورته وغوښته او په همدې ډول دې نورو دا دعا ورته وکړه چې د د نيا ټول ښه دې دماشومي شهزادگۍ

په برخه شي. کله چې يوولسمې مير مني خپله دعا پای ته ورسوله، هغه ديارلسمه ميرمن چې مراسمو ته نه وه رابلل شوي، ناڅاپه را پيدا شوه او بي له دې چې دچاسره سترې مشې وکړي اويا چاته مخ ورواړوي، په لور اواز يې ناره کړه چې: «دپاچالور دې په ۱۵ کلنۍ کې د اوبدلو څرخک په تيره څوکه داسې خوړشي چې ترې مړه شي.» ددې ټکو له ويلو وروسته بير ته را گرځيده او له سالون نه ووتله، په دې وخت کې دې نورو دوولس بنځو، چې دهرې يوې يوه يوه دعا لا پاتې وه، نشواي کولی چې په خپلو دعا گانو د ديارلسمې بنځې دښيرو اغيزې له سره شنډې کړي، خو تر يوې اندازې کمولې شوي، نوځکه يې وو ويل: «مرگ دې نه وي، دپاچا لور دې په سل کلن ژور خوب کې ډوبه شي.» پاچا غوښتل چې خپله گرانه لور له بد مرغۍ وژغوري، په دې خاطر يې حکم وکړ چې په ټول سلطنت کې دې داوبدلو سپرڅي له منځه يوړل شي. کوچني نجلی ته دهوښيارو بنځو ټولې دعاوې ورورسيدې. دغه نجلی ريښتيا هم ډيره بنائيسته، با ادبه، خوش اخلاقه او څيرکه وه. هر چا چې به ليدله، دابنکلي جلی پر گرانيد له داسې پيښه شوه چې په هغه ورځ چې دا پنځلس کلنه شوه، پاچا او ملکه په کور کې نه وو، جلی په قصر کې يوازې پاتې وه. دا په ټولولو يو اوورو کو تو کې، چيرې چې د دي زړه غوښتل وگرزید له. اخر

يوه زاړه برج ته ورسيدله. په دغه برج کې يوه تنگه درپايه (زينه) پورته ختلې وه، چې په سر کې يوې وړوکې دروازې ته رسيدلې وه. د دروازې په کولپ (قفل) کې يوه زنگ وهلي کلي وه، کله چې جلکې دا کلي تاو کړه، دروازه خلاصه شوه، چې گوري په يوه کوچنۍ کوټه کې يوه زړه بو ډی ناسته ده او اوبدل کوي. جلکې ترې وپوښتل چې: «ای زړې مورکۍ! ته دلته په څه لگيا يې؟» ډوډۍ ورته وويل چې: «زه دلته اوبدل کوم» او سړيې ښکته کړ. جلکې وويل چې: «دا شی څه په مستۍ او مزه هره خوا ټو پونه وهي!» دې سپرڅی په لاس کې واخيست او غوښتل يې چې اوبدل وکړي. خو په همد شيبې کې چې دې سپرڅي ته لاس ورنږدې کړ، د ديارلسمې بنځې دجادوښيرې په ولگيدې، سپرڅی يې په گوته را وخرخيد او جلکې يې خوړ کړه. کله چې په زخم پوه شوه، په همدې شيبې کې بيځانه شوه، په ځمکه پر يوته او په ژور خوب ویده شوه. داخوب په ټول قصر کې خپور شو: پاچا او ملکه چې تازه قصر ته را ورسيدل دټولو در باربانو سره په ژور خوب ویده شول.

آسان هم په غوځل کې، سپي په سرای کې، کوترې پر بامو، مچان پر ديوالو ویده شول، د اور لمبې، چې تر بخارۍ راوتې، ختم شوي، ديگ خوټيدل بند کړ. آسپز چې خپل شا گرد يې تر ويښتانو نيولی و، ځکه چې يو څه غلطې يې کړې وه، نو هغه يې پر يښود او ویده شو. باد ودریده، د قصر و مخ ته ونې ساکتې شوي او پانې يې نه ښورید لي. د قصر گرد چاپيره داغزو وپاره را وخوټيده چې ورځ په ورځ لويېده او لوړیده. دا وپاره تر ټول قصر راچاپيره شوه او دومره جگه شوه، چې د قصر په بام ولاړ بيرغونه هم نور نشو ليدل کېدای. خو د اغز يو گلاب اوازه، چې په سل کلن ژور خوب ویده وه، هرې خواته خپره شوی وه: داغز يوگلاب د پاچا ددی ښکلي لور نوم و، نوځکه به وخت په وخت د پاچا هانو زامن راتلل او غوښتل يې چې تر وياړې تير شي او قصر ته ځان ورسوي، خو دا کار ممکن نه و، ځکه دويارې ښاخونو دلاسو په څيرد دوی مخه نيوله، دا ځلميان په اغزو کې بند پاتې کېدل او په له رنځه ډک مرگ مړه کېدل. ډير کلونه وروسته يوځل بيا دپاچا زوی دې ځای ته راغی او يوه زاړه سړي داغز يوگلاب کېسه ورته بيان کړه. بودا ور ته وويل چې ددې وياړې تر شا يو قصر دی، په دې قصر کې دپاچا يوه ډيره ښکلي لور، چې نوم يې داغز يو گلاب دی، ویده ده اوټول درباريان هم په قصر کې

ورسره ویده دي. دپاچا زوی دخپل نیکه څخه هم اوریدلي وچې ددیرو پاچا هانو زامنو هڅي وکړي چې داغزو تر ویاړی تیرشي، خو ټول داغزو په منځ کې بند پاتي شول او دیرپه تکلیف مړه شول. د پاچا زوی وویل: «زه له دې نه ویریرم، غواړم چې تر ویاړی تیر شم او دا بڼکلي داغزیو گلاب وینم.» بودا که هرڅومره هڅه وکړه چې مخه یې ونیسي، خو د پاچا زوی غور ورتنه ونه نیو. د پاچاد زوی دراتگ په ورځ هغه سل کالونه هم تیر شول. کله چې دې ویاړی ته ور نږدی شو، نو یې بڼکلي کلونه ولیدل، چې یو له بله لیری شول، اولار یې ورکړه، تر دې وروسته بیا د ویاړي په څیر سره نږدی شول. دپاچا زوی قصر ته ور ننوت او ویني چې آسونه او بڼکاری سپي په سراي کې ویده پراته دي، کوترې په بام ناستي وې او سرونه یې تر وزرو لاندې پټ کړي وو. کله چې کور ته راورسید، ویني چې مچان پر دیوالو ویده دي، په اشپزخانه کې آشپز اوس هم لاس داسې نیولی و، لکه چې غوښتل یې چې هلک له وینستو ونیسي، نوکره دتور چرگ سره، چې غوښتل یې له بڼکو یې پاک کړي، ناسته وه. دی وړاندې لار اووې لیدل چې په سالون کې ټول درباریان ویده پراته دي او هلته پاس پر تخت پاچا او ملکه پراته وو. دی نور هم وړاندې لار، هرې خوا داسې آرامي وه چې تنفس هم نه اوریدل کیده او په پای کې برج ته ورسید، اود هغې کوچنۍ کوتي دروازه یې خلاصه کړه چې داغزیو گلاب پکې ویده وه. دا هلته پرته وه او داسې بڼایسته وه چې د پاچا زوی یې په لید و نه موریده، ورو ورتیټ شو او بڼکل یې کړه. کله چې یې شونډې ددې شونډوته ورنږدی شوي، داغزیو گلاب سترگی وغړولی، رابیداره شوه او دپاچا زوی ته یې په مینه وکتل او بیا

دواړه یو ځای راکښته شول، پاچا، ملکه او درباریان راوین شول او یو بل ته یې په غټو سترگو وکتل. آسان په سراي کې سره وښوریدل، بڼکاری سپي راوغورځیدل او لکۍ یې وښورولې، کوټرو پر بامو د وزرو څخه سرونه راوایستل، چار چاپیره یې وکتل او پالیز ته وروالوتلې، پر دیوالو ناست مچان وخوځیدل، په اشپزخانه کې د اور لمبې بیرته راپورته اود خوارو پخول بیرته پیل شول، دغور وچنا شروع شوه او آشپز د هلک پر غوردا سی څپیره ورحواله کړه، چې چپغه یې کړه، نوکرې چرگه له بڼکو پا که کړه، ورپسې د پاچا زوی سره داغزیو گلاب دواړه لوی او بڼکلی جشن ونيول شواو دواړو ټول ژوند په گډه نیکمرغی کې تیر کړ.

دبريمن څلور ښاري سازنده

يو وخت يوه سړي يو خر درلود چې ډير وخت دخپل څښتن په خدمت كې وفادار پاتې شوى و، خو اوس كمزورى شوى اوځواك يې اوبه شوى دى، دا خر نور دكار نه و.

څښتن يې غوښتل چې خوراك پر بند كړي، خو خر پوه شو چې حالات سم نه دي، نوځكه وتښتيد او د بريمن پر لور روان شو. د ده خيال و چې هلته به «ښاري سازنده شي.» چې يو څه په لار ولاړ، نو يو ښكاري سپى يې وليد چې په لار كې پروت و، او ساه يې داسې ايستله لكه چې په ډيره ځغاسته ډير سنږى شوى وي. خړه پوښتنه ترې وكړه چې، «اى چابكه! اوس ته دلته څه ساه اوباسى؟» سپى آخ كړ او ويې ويل: «چې زه زور شوى يم، ورځ په ورځ كمزورى كيږم او ښكار ته هم نشم تللى، زما مالك غوښتل چې ما ووژنى، ځكه ورځني وتښتيدم، خاواس په دې سوچ كې يم چې ځانته به ډوډى ځنگه پيدا كوم؟» خړه ورته وويل چې: «ته په دې پوهيږي چې زه بريمن ته څم او غواړم چې هلته ښاري سازنده شم. ته هم ما سره راځه، او ځان دموزيك سره بلد كړه، زه به رباب غروم او ته ډولكى وهه.» سپى دې وړانديز ته خوښ شو او دواړه مخ پر وړاندې لاړل. ډير وخت لانه وه تير شوى چې په لار كې يوه پيشو ناسته وه، او مخ يې ددرى ورځني باران دتورې هوا په څيرښكارېده. خړه ورته وويل چې: «اى ږيري پاكوونكي ډوډى! تاته څه درپيښ شوي دي.» پيشو ورته وويل چې: «څوك چې زما په شان په ستونځو كې ډوب وي، خوشاله به ونه اوسى، عمر مې تير شو، زړه شوم او غاښونه مې پخ شول. زړه مې غواړي چې نور دموركانو په ښكار پسې دځغاستو په ځاى دبڅاري تر څنگ كښيږم او وريښل وكړم. څښتنې مې غوښتل چې ومي وژني، له هغې خو راوتښتيدم، خو ښه سلااو مصلحت هم لوړه بيه لري، اوس نو كومې خواته لاړه شم؟» «راځه زموږ سره بريمن ته، ته خو دسپي موزيك پيژني، هلته به ښاري سازنده شي.» دپيشو داڅبره خوبښه شوه او ورسره روانه شوه. تردې وروسته درې واړه مها جر يوه سراى ته ورسيدل. هلته دسراى پر دروازه يو كورنى چرگ ناست و او په ټول ځواك يې لوړې نارې وهلې. خړه ورته وويل چې، «ته څوړونكي چيغې وهي، ولې، څه غواړي؟» چرگ ورته وويل چې: «ما دښې هوا وړاندوينه وكړه، خو دا هغه ورځ ده په كومه كې چې دا گراني مېرمنې دمسيحې كوچنې جامې مېنځې او وچوي يې. او دا چې سبا - ديكشني - مېلمانان راځي، نو دكور بيرحمه مېرمنې مې خپلې اشپزي ته وويل چې له ما څخه ښوروا جوړه كړي، دادى همدا نن ماښام مې سر غوڅوي، نوځكه تر څومې چې دوسه كېږي په ډكه مړى لوړي چيغې وهم.» خړه ورته وويل: «اى سورسريه! خو زموږ سره بريمن ته لاړشه، ترمرك يو څه ښه شي خو هرچرې پيدا كولى شي. ته ښه آواز لري، كه په گډه موزيك په سور كړو، نو دا به يو خوند پيدا كړي. دا وړانديز دچرگ ډير خوښ شو او څلور واړه يو ځاى روان شول. بريمن ښار ته خو دوى په يوه ورځ نه شورسيدلى، نو په لار د ماښام په وخت ځنگله ته راوړسيدل او غوښتل يې چې هلته شپه وكړي. خر او سپى تر يوې غټې ونې لاندي پريوتل، پيشو او چرگ پر ښاخو باندي وختل. خو چرگ د ښاخ و څوكې ته وچت شو، هلته ورته ځان تر ټولولو او ښه په امن كې ښكارېده، تر ویده كيدو دمخه يې يو واړبيا څلور واړه خواوې وڅارلې او لرې يې درنا يو بڅركى وليد، خپلو ملگرو ته يې ناره كړه، چې هلته، نه چندان ډير لري، يو كور شته، ځكه چې رڼا ښكاري. خړه وويل: «نو موږ بايد را ولاړ شو او

پر هغه لور روان شو، ځكه چې دلته دا استوگنځى چندان ښه نه دى.» سپى وويل: «هو! يو څو هډوكې او ورسره يوڅه غوښه به زما لپاره هم بده نه وي.» ټول په گډه په هغه لور روان شول، چرته رڼا ښكارېده، او په ورنږدې كېدو يې وار په وار لويېده، ترڅوچې دغلو يوه رڼا او روښانه كورته را ورسيدل. خر چې تر ټولو لوى و، كركى ته ودرېد او د ننه يې وكتل. چرگ ترې وپوښتل چې: «اى خړه! څه وينى؟» خړه په ځواب كې وويل: «څه چې زه وينم، يو مېز دى، چې په سر يې ډول ډول خواړه او د څښاك شيان پراته دي او چاپير يې غله سوکاله ناست دى.» چرگ ناره كړه چې، «دا خو نو زموږ لپاره يو څه دى.» خړه وويل: «هو، هو، اى كاشكې موږ هلته واى!» دوى سلا او مشوره پيل كړه، چې په څه ډول به غله له دې ځايه وشري، خو په پاى كې يې يوه لار پيدا كړه. خړه دواړه مخكښي پيښي په كركى كېښودې، سپى دخړه پر شا ودرېد، پيشو په سپي وختله، او چرگ دپيشو په سر ودرېد. تردې وروسته په يوه اشاره ټولو په گډه ساز پيل كړ: خر وينگيده، سپى وغېل، پيشو مېاو كړ او چرگ ناره كړه، ورسپي يې دكركى له لارې د ننه كوتې ته ور ټوپ وهل، د ماتو ښيښو ښرنك شو او په كوته كې تويي شوي. غله ددې ډاروونكي شور له

ويږي په غورځنګ شول، او په خيال يې پيريان او مېرګيان کوتي ته ور ننوتل، او له ډيري ويږي ځنګل ته وتښتيدل. اوس نو څلور واړه انډيوالان په مېز را چاپېره شول او په مېنه يې هغه څه چې پاتي شوي وو، دومره ډير وخورل، چې تا به ويل کوندي څلور اونۍ يې څه نه و خورلي. کله چې څلور واړه ياران له خوږو وزگار شول، څراغ يې گل کړ او هر يو ځانته دخوب لپاره دخپلي خوښي ځای په لټه کې شو: خر په غوشيوکي پريوت، سپي ددر وازي تر شا، پيشو دداس په تودو ابروکي، او چرګ دچرګانو برنډي ته وخوت او دا چې ډيره اوږده لار يې وهلی وه او ډير ستړي شوي وو، نوژر خوب يوړل. کله چې نيمه شپه تيره شوه او غلو له ورايه وکتل چې په کور کې رڼا نه ښکاري او کراره کراري ښکاريده، نو مشر يې وويل: «مور بايد ځانونه دوږي ښکار نه وای کړي.» بيا يې وويل چې يو څوک بايد ورشي او کورله نږدې وگوري. ليزل شوي سړي ته هر څه ارام ښکاره شول، دی پخلنځی

ته ولاړ، غوښتل يې چې هلته څراغ بل کړي، خو د پيشو سترګی چې داور په څير ځليدي، په فکر انکار ورغلي، نو غوښتل يې چې نړی لرګی ورته ورنږدې کړي ترڅو چې اورور باندي بل کړي. خو پيشو په ټوکونه پوهيده او پرمخ يې ورتوب کړ، ليارۍ يې پر تو کړي اومخ يې په منگولو ور څيري کړ. سړی ډير وډار شو اودکور دشا دروازي په لور يې منډه کړه، خو هلته سپي پروت و، او سړی يې په پښه وډاره، کله چې په سراي کې پر غوشيو تيريده، نو خره دشا په پښه لا يوه ښه کلکه لکته ورکړه، او چرګ چې ددوی په غال مغال راويښ شوی و، اوښه بيدا ر و، نو له برنډی يې (کېکوهو) ناره کړه. په دې ځای کې غل په دومره بيره، چې له لاسه يې پوره وه، وتښتيد او خپل مشر ته ورغی او ورته يې وويل: «آخ! په کورکي يوه ظالمه بلا ناسته ده، زه يې ووهلم، اوپه اوږدو گوتو يې زما مخ راڅيري کړ او له دروازي سره يوسری چاره په لاس ولاړ دی چې زه يې په پښه ټپي کړم: په سراي کې يوه بله توره بلا ناسته ده، زه يې په لرګي ووهلم: او هلته دپام په سرقاضی ناست دی، ده ناره کړه:» «دالحق ما ته راوولی، نو ځکه ترې راوتښتيدم.» له دې وروسته غلو نور کور ته دورتګ زړه نشو ښه کولی، خو دبريمن څلورو سازنده گان دومره خوښ شول، چې نه يې غوښتل، بيرته ترې راووزي. هر چا چې دا نکل تر ټولو دمخه بيان کړ، خوله به يې توده وی . پای

د بزگر هوبنياره لور

په پخوانيو زمانو کې يو بې وزله اوبې وسه بزگر په خپله کوچنۍ ټوټه مخکه په کار اوزيار لگيا و، ده يوه ښکلې لور درلوده او دواړه په يوه واره کورکې اوسيدل. يوه ورځ لورکې خپل پلار ته وويل چې: «راځه چې پاچا ته ورشو او د يوې ټوټې مخکې هيله ترې وکړو.» پاچا چې د دوی د بې وزلي نه خبرو، د څرْمخکې يو کونج يې ورکړ. لور او پلار په گډه په مخکه کار پيل کړ، هغه يې يوې کره او غوښتل چې غلې دانې پکې وکړي او ميوه لرونکې ونې پکې کينوي. د کار د تماميد و په وخت کې يې په مخکه کې د خالصې طلا يو اونگ بيا موند. په دې وخت کې پلار لور ته وويل چې: «لور جانې واوره! زموږ گران پاچا په مور دومره مهربان و چې دا مخکه يې راکړه، په عوض کې بايد موږ دا طلا يې اونگ ده ورکړو.» لور يې ورسره ونه منله او پلار ته يې وويل: «چې پلار جانه! اونگ مو پيدا کړی دی، خو دهغه لاستی مو نه دی پيدا کړی، پاچا به بيا لاستی هم را نه غواړي، ښه به دا وي چې غلې شو.» پلار د لور خبره ونه منله، اونگ يې راواخيست، پاچا ته ورغی او ورته ويلي چې دا طلا يې اونگ مې په هغه مخکه کې پيدا کړ چې تا راکړې ده. اوس نو زه دغه اونگ تاته د درناوي او مننې په توگه وړاندې کوم. پاچا اونگ واخيست او ويلي پوښتنه چې نور څه دی نه دي ميندلي؟ بزگر وويل چې: «نه» پاچا ورته وويل چې بايد لاستی يې هم پيدا کړي. بزگر وويل چې هغه يې نه دی ميندلی، خو خبره يې باد يوړه او کومه گټه يې ورته ونه کړه. پاچا بزگر بندي کړ او تر هغه به په زندان کې پروت وي ترڅو چې د اونگ لاستی پيدا کړي. د زندان ساتونکو د نورو زندانيانو په شان ده ته اوبه او ږوږي ورورله. يوه ورځ يې چيغې او نارې تر غوږو شوي چې ويل يې: «اخ! کاشکې مې د لور خبرې منلې وای، اخ! کاشکې مې د خپلې لور خبرې منلې وای.» د زندان ساتونکي پاچا ته ورغلل او ورته ويلي چې دا زنداني په چيغو لگيادی او وايي چې: «اخ! کاشکې مې دخپلې لور خبرې منلې وای.» اونور نه څه خوري او نه چيکي. پاچا ساتونکو ته امر وکړ چې دا زنداني ده ته ورولي. زنداني يې پاچا ته ور وست او پاچا پوښتنه ورسره وکړه چې ته ولې دا چيغې وهي چې: «اخ! کاشکې دخپلې لور خبره مې منلې وای.» او: «لور دې څه درته ويلي و؟» زنداني وويل چې: «هو»، «هغې راته وويل چې زه بايد اونگ تاته در نه ورم او که نه نو مجبور يم چې لاستی يې هم پيدا کړم.» پاچا ورته وويل چې: «ايا ته دومره هوبنياره لور لري؟، دا بايد يو ځل ما ته راشي.» جلی پاچا ته ورغله او هغه ورته وويل چې که په رښتيا ډيره هوبنياره يې، نوزه يوه معما در ته وایم او ته دا معما حل کړه. که معما دې سمه حل کړه، بيا دې ځانته واده کوم. جلی سم د لاسه ورته وويل چې هو، زه غواړم چې دا معما حل کړم. پاچا ورته وويل چې: «ما ته په داسې حال کې راشه چې نه دې جامې اغوستي وي، نه لوڅه وي، نه په پښو (پياده) وي او نه په څه سپره وي. که دا کار دې وکړای شو، نو بيا واده در سره کوم.» جلی لاره جامې يې وايستلې او بې جامو شوه. ځان يې دمايانو په يوه لوی جال کې ونغښت، اوس نو لوڅه نه وه، يو خر يې کرايه کړ او دهغه په لکې پورې يې جال وتره، خره جال کش کړ، اوس نه سپره وه او نه پياده وه، چې تر پاچا پورې يې ورسوله. پاچا چې دا حال وليد، ورته ويلي چې معما دې سمه حل کړه او ټول شرطونه په ځای شول. د جلی پلار يې د زندان نه ازاد کړ او دا يې د ميرمنې په توگه کور ته روانه کړه او د پاچاهۍ ټوله شتمني يې ورته وړاندې کړه. ډير کالونه وروسته يوه ورځ پاچا د ښار د کتنې د پاره راووت او چې گوري ډير بزگران دخپلو کراچيو سره د شاهي قصر په مخ کې ولاړ دي. بزگرانو لرگي پلورل. ځينو بزگرانو خپلې کراچې په آسانو پور تړلي وي او ځني نورو بيا په غوايانو پورې تړلي وي. يوه بزگر درې اسپې درلودې، يوې يې يو بيان دنيا ته راوړ. دا بيان له دې ځايه وتښتيد او ولاړ د دوو غوايانو تر منځ، چې کراچې پسې تړلي وه، ودرید. کله چې بزگران سره راټول شول، تر منځ يې دعوه او يو جنجال پيدا شو. ټيټې پيلي پيل شوي، شور او غال مغال پورته شو. دغوايانو خاوند بزگر وويل چې دا بيان زما دی، زما غوا زير ولی دی، ځکه چې په دې ځای کې ولاړ دی.

دې بل بزگر ويل چې نه، دانشي کيدی، دا بيان زما اسپې دنيا ته راوړی دی، نو ځکه دا زما مال دي. دعوه تر پاچا پورې ورسیده. پاچا داسې حکم وکړه چې بيان دهغه چا دی، چير ته چې ولاړ و. بيان دغوايانو خاوند ته، چې په رښتيا دهغه نه و، ور کړشو او د آسانو خاوند تش لاس پاتې شو. دی په بيان پسې ډير خپه شو، ژړيده او گيلې او مانې يې کولې. ده له چا اوريدلې و چې د پاچا ميرمن ډيره زړه سوانده او مهربان ښځه ده، ځکه چې دا هم ديوه غريب بزگر په کورنۍ کې لويه شوې ده. ملکي ته

ورغي او ورته ويې ويل چې مرسته ور سره وكړي، ترڅو خپل بيان بيرته تر لاسه كړي. ملكي ورته وويل چې: «هو! زه په دې شرط مرسته درسره كوم چې چا ته به حال نه وايي، نوزه درته وايم چې سهار دوخته، كله چې پاچا د ساتونكو دكتني له پاره راوړي، د سرک منځ په هغه برخه كې چې دى تر تيريري د ماينو جال وغوروه او خان داسې وبنډه چې گوندي دمايانو په نيولو لگيا يې، جال داسې راټول كړه لكه چې د ماينو نه ډك وي او په يو لويښي كې يې تش كړه.» بيابې دا هم ورته وويل چې كه پاچا پوښتنه ور نه وكړي، نو دى بايد څه ورته و وايي. دهمدي ورځې په سبا بزگر، لكه څنگه چې ملكي ورته ويلي و، د وچ سرک په منځ كې د مايانو نيول پيل كړل. پاچا چې دى وليد، نو يو ځغاستونكى يې وړ وليره او ورت ويې ويل چې د دې احمق نه پوښتنه وكړه چې د وچ سرک په منځ كې څه كوي. بزگر په ځواب كې ورته و ويل چې: «زه دلته ماين نيسم.» ځغاستونكي ورته و ويل چې دلته خو اوبه نشته او د دې وچ سرک په سر څنگه ماين نيسي. بزگر ورته وويل چې: «په دې پاچاهۍ كې چې غوايان بيان زيږولى شي، نو زه هم كولى شم چې د وچ سرک په سر ماين ونيسم.» ځغاستونكي پاچا ته د بزگر ځواب ورساوه. پاچا چې ځواب واوريد، بزگر يې را و غوښت. پاچا بزگر ته و ويل چې دا ځواب تا له ځانه نه دى وركړى، په بېره ووايه چې چا در بنودلى. بزگر ويل چې اله دې زما مل شي او نه يې غوښتل چې ملكه ور په گوته كړي. خو هغه يې د وښو په گيډيو كيناوه او تر هغو يې واهه، ترڅو مجبور شو چې اقرار وكړي او ويې ويل چې دا ځواب ملكي وړ بنودلى و.

پاچا چې كورته راغى بنځي ته يې و ويل چې: «ته ولي له ما سره خيانت كوي، ته مې نور ميرمن نه يې، دلته ستا وخت پاى ته ورسيد، څه هلته لاره شه، له كوم ځايه چې راغلي يې، دبزگرى كور ته دې لاره شه.» پاچا ميرمنې ته دا اجازه وركړه چې په خداى په امانۍ كې هغه شى دځان سر وړلى شي چې تر نورو ټولو درته ښه ښكاري او تر ټولو ډيردر باندې گران وي. ميرمن يې وړته و ويل چې: «هو گرانه سړيه! ته چې كوم امر كوي، زه يې په سترگو منم.» بيا يې لاس تړې چاپير كړ په مخ يې ښكل كړ، دخداى په امانۍ په وخت كې يې د خوب ډيره قوي دوا راوغوښتله، په كيلاسونو كې يې واچوله. پاچا خپل گيلاس په يوه سا وچيکه او ملكي يو ډير وړوكى غورپ وړ نه وكړ. پاچا په ژور خوب وښه شو او ملكي يو نوكر را وغوښت او وښه پاچا يې په پاك اوسپن رخت سره وپيچه او د نوكرانو په مرسته يې گادۍ ته پورته كړ او خپل دبزگرى كورگنكي ته يې راوست. هلته يې په يوه كټ گنكي كې وچاوه. يوه شپه او يوه ورځ وښه و او كله چې وښ شو، شاوخوا يې وكتل او ويې ويل چې: «اى زما خدايه! دا چيرته يم.» بيا يې نوكرانو ته نارې كړې، خو يو نوكر هم نه و. آخر يې ميرمن راغله او ورته ويې ويل چې: «گرانه پاچا! تا ما ته امر وكړ چې په ټول قصر كې هر څه چې تر نورو ټولو را باندې ډيرگران وي، له ځان سره وړلى شم. ما ته ته د بل هر څه نه ښه اوله بل هر څه نه ډير گران يې، نو ځكه مې ته د ځان سره راوړي» پاچا چې دا واوريد نو دسترگو نه يې اوبنكي روانې شوې او ويې ويل چې: «گراني ميرمنې! ته زما او زه به ستا يم.» بيرته يې د ځان سره قصر ته بوتله، له سره يې واده سره وكړ او تر اوسه يو ځاى ژوند كوي.

دری ورونه

په تیره زمانه کې درې ورونه په یوه کور کې سره اوسیدل. دا دوه مشران په ونه ستر او په تن ځواکمن وو. کشر ورور یې په ونه وروکې او په تن نری و. نو ځکه مشرانو ورونو همیشه په کشر ورور ملنډې وهلې او ور پسي خندل یې. یوه ورځ په لرگیو پسي ځنگل ته لاړل. د ځنگل په منځ کې په یوه روښانه ځای کې یو وروکې سروکې ناست و. سروکې په یوه ایشاره درې واړه ورونه ځان ته را وبلل او ورته وېي وېل چې: «زه کولی شم چې تاسې سره داسې مرسته وکړم چې د دسترو شتمنیو خاوندان شی. زه خبر یم چې دلته په یوه نر دې ځای کې یوه جادو شوې خزانه پټه پرته ده. که چا دا خزانه بیا موند، نور به په ټول ژوند کې د خواري او بې وزلۍ نه بې غمه وي. په دې هم باید پوه شی چې که څوک د خزاني د میندلو په نیت را ووزي او پیدا یې نه کړي، د هغه نه د یوې مودې له پاره خر جوړیږي او تر هغه به خر پاتې کیږي تر څو چې یو بل څوک راشي او دا خزانه پیدا کړي.»

کله چې سروکې دا خبرې وکړې، ناڅاپه د دوی له نظره ورک شو. دوو مشرانو ورونو په پیره او په منډو د خزاني په لټولو پیل وکړ، خو لږ څه وروسته یې کشر ورور د خره «بنگا» واوریده. دی ولاړ شو ترڅو وگوري چې دا «بنگا» له کومه راغله. په دې وخت کې دوه خرونه په غوسه او توپونو په مخ ورغلل او هغه یې په دومره زور په شا تېله کړ چې په ونه ولگیده. ده هلته یو تنگ او وروکې سوری ولید او په دې سوري کې د سروکې خزانه لیدل کیده. کشر ورور په سوري کې ننوت په خپل ټول زور یې لا وکړای شو چې خزانه د سوري نه را وباسي. په دې شیبه کې د دوو خرو نه هم د کشر ورور دوه مشران ورونه جوړ شول او دواړه د لوی شتمن کشر ورور نوکران شول. تر دې وروسته یې بیا هیڅکله هم د ده په کوچنۍ ونه ملنډې و نه کړې.

په يوه ډيره پخواني زمانه کې يوه پاچا ژوند کاوه. دی ناروغ شو. ناروغي يې دومره سخته شوه چې هيچا دا باور نه کاوه چې بيرته به جوړ شي. دې پاچا د رې زمان د ر لودل. د وی ډير خپه وو، باغ ته راکوز شول او ژرېدل. يو زور سړی ورسره مخامخ شو او ويې پوښتل چې: «تاسې ولي دومره خپه یاست.» دوی ورته وويل چې: «پلار مو ډير سخت ناروغ دي، شايد له ناروغۍ مړ شي، ځکه چې هيڅ ډول دوا مرسته نه شي ورسره کولی.» زاړه ورته وويل چې: «زه يې په درمل پوهيږم. دا درمل د ژوند اوبه دي. که دا اوبه وچيکي نو بيرته به جوړ شي: خو د دې اوبو پيدا کول اسان کار نه دی.» مشر زوی يې وويل چې: «زه غواړم چې دا اوبه پيدا کړم.» رنځور پاچا ته ورغی، اجازه يې ترې وغوښته چې په اوبو پسې لاړ شي، ځکه يوازې دهمدې اوبو په چيکلو له دې ناروغۍ نه جوړېدلی شي. پاچا وويل چې: «نه، دا ډير خطرناک سفر دی، مه ځه! تر دې دا ښه ده چې زه مړ شم.» شهزاده تر هغوی ټينگار کاوه، تر چې پاچا ورسره ومنله. دی په خپل زړه کې په دې فکر وچې: «که دا اوبه مې پلار ته راوړم، نو تر نورو به زه ډير په گران شم او پاچا هي به په ميراث کې ماته راکړي.»

مشر شهزاده په آس سپور او په سفر روان شو. د څه مودې مزل نه وروسته په لار کې يو کوچنی سړو کې په مخه ورغی او پوښتنه يې ترې وکړه چې: «چيرته دومره په بيره روان يې؟» شهزاده په کبر او غرور ورته وويل چې: «احمقه ټيټکيه! زه تا ته د ځواب وړ کولو اړتيا په ځان کې نه ویم او خپل سفر ته يې دوام ورکړ.» دا وړوکی سړوکی ډير په غوسه شو اوخيري يې ورته وکړې. شهزاده دغرونو تر منځ په يوه تنگي ور برابر شو، هر څومره چې دی وړاندې تله، په هغه اندازه تنگی هم تنگېده، تر څو تنگی دومره تنگ شو چې نور يې يو گام هم مخ په وړاندې نه شو اخيستی، داامکان هم نه و چې آس بير ته راوگرځوي او يا د آس نه کوز شي. هلته د بند يونان په شان بند پاتې شو. رنځور پاچا ډير انتظار وايست خو شاهزاده رانه غی. اوس نو دا دوهم زوی پاچا ته ورغی او ورته ويې ويل چې: «پلاره! ماته اجازه راکړه چې دژوند اوبه ولټوم.» اوله ځان سره يې ويل چې که ورور مې را نه غی نو پاچاهي ماته پاتې ده. په اول کې خو پاچا ده ته هم د تگ اجازه نه ورکوله، خو اخر يې ور سره ومنله. شهزاده راووت او په هغه لار روان شو چې ورور يې په تللی و او دی هم په لار کې دټيټکي سړوکی سره مخامخ شو او ترې ويې پوښتل چې: «چيرته په دومره بيره روان يې.» شهزاده په کبر او غرور ورته وويل چې: «ته وړوکیه سړوکیه زما د ځواب وړ نه يې.» او بيله دې چې شا ته وگوري خپل تگ ته يې دوام ورکړ. سړوکی ده ته هم دهغه د ورور په شان ښيري وکړې. دی دغرونو په منځ کې په تنگ تنگي ور برابر شو چې نه وړاندې تللی شو او نه بيرته راگرځېدلی شو. د کبر جنو او مغرورو حال به همداسې وي.

کله چې دا دوهم زوی يې هم پاتې راغی، نوکشر زوی د پلار نه وغوتل چې ده ته اجازه ور کړي، ترڅو دژوند اوبه ورته راوړي. پاچا بالاخره مجبور شو چې ده ته هم اجازه ورکړي. کله چې دی په لاره د ټيټکي سړي سره مخامخ شو او هغه پوښتنه ور نه وکړه چې: «چيرته داسې په بيره روان يې؟» شهزاده و دريد، د دوی تر منځ سوال او ځواب پيل شو او شهزاده ورته وويل چې: «پلار مې د مرگ په حالت کې دی او زه د ژوند اوبه ولټوم.» سړوکی ورته وويل چې: «پوهيږي چې دا اوبه چيرته پيدا کولی شي؟» شهزاده وويل چې: «نه.» سړوکی ورته وويل چې: «داچې ته يو ښه، اخلاقي اودروند سړی يې او د نورو غلطو وروڼو په شان دې کيرجن او مغرور نه يې نو زه در ته وایم چې ته څنگه د ژوند اوبو ته ځان رسولی شي. دا اوبه د يوه جادو شوي قصر په انگر کې له يوې چينې نه را بهيږي. ته به هلته نه ور ننوزي، زه به تاته يواوسپينز دانگ او دوي ډوډی د ر کړم. لومړی به په دانگه د قصر در وازه د رې واره ووهي، دروازه به خلاصه شي، د ننه دوه مزيان پرا ته دي اولار يې بنده کړي ده. هره يوه ته يوه ډوډی ور واچوه. دوی به غلي شي. په دې وخت کې منډه کړه او تر دوولس بجو پوري دژوند اوبه راوړه او که ځنډ شو، دروازه بيا بند يږي او ته به بند پاتې شي.»

شهزاده مننه ترې وکړه، دانگ اوډوډی یې دخان سره واخیستل او د قصر په لور روان شو. کله چې ورورسید، ویې لیدل چې ټول شیان داسې دي، لکه څنگه چې وړوکی سړي ورته ویلي و. د دانگ په دریم گزار درواز ماته شوه، مزریان یې په مری ارام کړل، قصر ته ور ننوت او یوه لوی او بڼکلی سالون ته ورغی. په سالون کې جادو شوي شهزاد کی ناستي وې، ده دهغوی دلاسو نه گوټي واېستلې. هلته بل ځای یوه توره او ورسره یوڅه ډوډی پرته وه، هغه یې له ځان سره واخیستل. ورپسې یوې بلې کوټي ته ولاړ. هلته یوه ډیره بڼکلی او ځوانه بڼځه ولاړه وه او د ده په لیدو ډیره خوشاله شوه، هغه یې بڼکل کړ او ورته ویې ویل چې: «زه تا د جا دونه ازاده کړم. اوس نو دا زما ټوله پاچاهي ستا شوه. کله چې یو کال وروسته بیرته راستون شي، لوی او بڼکلی واده به جوړ کړو.» بیا یې د ژوند او بوچینه هم ور وښود له اودا یې هم ورته وویل چې: «بیره وکړه او تر دولسو بجو وړاندې اوبه ترې را واخه.» شهزاده ولاړ او په یوه بله کوټه ور برابر شو. په کوټه کې یو ډیر بڼکلی، پاک اوتازه کت پروت و. شهزاده ډیر ستړی شوی و او غوښتل یې چې یوه شیبیه په کت کې پر یوزي او د مه وکړي، نو په کت کې پروت او ویده شو. کله چې ویښ شو، ویې لیدل چې دولسو ته پنځلس دقیقې پاتې وې. له ډاره په غورځنگ شو او د چینی په لور په منډ و شو. دچینی تر څنگ پرته ډولچه یې را واخیسته، داوبو نه یې ډکه کړه، داوسپنیزې دروازي په لور په منډوشو اوچې ترې راووت، په همدې شیبیه کې دولس بجې شوې او دروازه په ډیر شدت بیرته وتړل شوه.

شهزاده په دې ډیر خوشال شو چې دژوند اوبه یې تر لاسه کړې او دکور په لور روان شو. په لار کې بیا له هغه وړوکی سړوکی سره مخامخ شو او کله چې هغه د شهزاده په لاس کې توره او ډوډی ولیدل. نو ورته ویې ویل چې: «تا د دې توري او ډوډی سره ډیره لویه شنمنې تر لاسه کړې ده. په توره لویې اوزوروري لښکري ماتولی شي او دا د وډی هیڅ نه خلا صیږي.» شهزاده نه غوښتل چې دورونو نه گوښی کورته لاړ شي، نو دسړوکی نه یې پوښتنه وکړه چې: «گرانه سړو کیه! دا به راته ووايي چې زما دوه وروڼه په چیرته وي؟ دوی دمانه وړاندې دژوند په اوبو پسې تللي وو، خو بیر ته نه دي راغلي.» سړوکی ورته و ویل: «چې دوی د دوو غرونو تر منځ بند پاتې دي. دوی زما په جادو هلته بند شول، ځکه چې دوی ډیر مغرور او کبرجن وو.» اوس نو شهزاده سړوکی ته تر هغو پوري زاري کولې، تر څو چې بیرته یې ازاد کړل، دومره یې ورته وویل چې: «پام کوه، ځان ور نه ساته، هغه ډیر بد نیتی انسانان دي.»

شهزاده دخپلو وروڼو په ازادۍ ډیر خوشال شو او هغوی ته یې خپله کیسه بیان کړه چې: «په کومو لارو یې ځان دژوند اوبو ته ورساوه او یوه بڼکلی شهزاد کی له جا نو ازاده کړه او هغې وعده ورسره وکړه چې ده ته به یو کال منتظره وي، بیا به واده سره کوي او یوه ستره پاچا هی به هم د ده شي.» درې واړه وروڼه یو ځای په آسونو روان شول او یوه هیواد ته ورسیدل چې خلک یې جنگ اولورې سخت ځپلي وو. د زیاتې بې وزلي او بې وسي له لاسه یې پاچا په دې فکر کې و چې د یو او پاچا هی یې له منځه ځي. په دې وخت کې شهزاده پاچا ته ورغی اوډوډی یې ورکړه. پاچا خپل ټول رعیت په دې ډوډی ماړه کړل. بیایې توره ور کړه او پاچا په دې توره د خپلو دښمنانو لښکري ماتې کړې. په ټول ملک کې کراري اوسوکالي شوه. تردې وروسته شهزاده خپله توره او ډوډی د ځان سره واخیستل او دورونو سره یو ځای روان شو اوبیا دوو داسې هیوادونو ته ورسیدل چې جنگ او لورې ځپلي وو. شهزاده په خپل وار هر یو پاچا ته ډوډی او توره ور کړل او په دې توگه یې درې هیوادونه دلورې او جنگونو نه خلاص کړل. له دې وروسته په یوه کشتۍ کې کیناستل او په دریا کې روان شول. د کشتۍ سفر په بهیر کې دې مشرانو وروڼو په خپلو منځو کې سره وویل چې: «کشر ورور مو دژوند او به پیدا کړي او مور دا کار ونه شو کړای، نو ځکه دی به په پلار زیات گران شي او پاچا هی به، چې زموږ حق دی، ده ته ور کړي او مور به د دې بخت نه بې برخې پاتې شو. دوی دغچ اخیستنې په لټه کې شول او وعده یې سره وکړه، چې کشر ورور به له منځه وړي، تر هغو یې صبر وکړ چې کشر ورو یې ویده شو. دوی د ډولچې نه دژوند اوبه په خپل لوبښي کې واچولې او ډولچه یې د دریاب له تروشو اوبو نه ډکه کړه. کله چې کورته ورسیدل، کشر شهزاده خپله ډولچه خپل رنځور پلار ته وړاندې کړه، ترڅو د ژوند اوبه ترې وچیکي او د رنځورۍ نه خلاص شي. پاچا د دریاب تروشې اوبه لاسمې نه وې چیکلې چې رنځوري یې نوره هم سخته شوه. کله چې پاچا په شور او فریادشو، په دې وخت کې یې دواړه مشران زامن راغلل او پلار ته دکشر ورو نه شکایت وکړ چې هغه پلارته زهرجنې اوبه ور کړې دي. دوی د ژوند اصلي اوبه ور وړې او ور یې کړې. پاچا دا اوبه لاسمې نه وې چیکلې چې د رنځورۍ نه خلاص او دخوانې دکلونو په شان

خو اکمن او روغ رمت شو. تردې وروسته دواړه کشر ورور ته ورغلل او ملنډې يې په وهلي او ويل يې چې: «دژوند اوبه تا پيدا کړې، خواري تا وکړه او ميوه به يې مور وخورو، تا به له هوبنياري کار اخيستی وای، نه به ویده کيدې، وين به پاتي شوی وای. کله چې ته په کشتی کې ویده شوی، مور دا اوبه در نه واخيستی. يو کال وروسته به يو له مور څخه هغه بنکلی شهزاد کې د ځان سره راولي. بايد فکر دي وي چې دا حال به هياچا ته نه وايي. پلار خو له سره په تا باور نه کوي. که چيري دي په دي هکله يوه خبره هم چاته وکړه، نوژوندی به پا تي نه شي او که چپ پا تي شوی، ژوندی به هم وي.»

زور پاچا په کشر زوی د پر په غوسه و او فکر يې کاوه چې هغه د ده د مرگ په لټه کې و. پاچا دربار يان را ټول کړل او دهغه په هکله يې داسې حکم وکړ چې بايد په پټه وويشتل شي. يوه ورځ کشر شهزاده غوښتل چې په بنکار لار شي. د ده سره بنکاري مل شو. کله چې د باندې په ځنگل کې دواړه گوبني پا تي شول، ويې ليدل چې بنکاري ډير خپه دی. شهزاده ورته وويل چې: «بنکاري جان! ته ولي دومره خپه يې؟» بنکاري وويل چې: «د حال ويلو اجازه نه لرم، خو مجبوريم چې ووايم.» شهزاده ورته وويل: «ووايه چې څه پيښ دي، زه څه نه درته وایم.» بنکاري آه کړ او ويې ويل چې: «پاچا را ته وويل چې بايد تا په ټوپک ووزنم، پاچا دا امر راته کړی دی.» شهزاده وډار شو او بنکاري ته يې وويل چې: «گرانه بنکاري! ما مه وژنه، زه به دا خپلي شاهانه جامي تاته درکړم او ته دي دا خرابي جامي ماته راگړه.» بنکاري ورته وويل چې: «په ډيره مينه به دا کار وکړم، زره مي هيڅ نه غوښتل چې په تا ډز وکړم.» دوی جامي سره بدلې کړې، بنکاري د کور په لار روان شو او شهزاده په ځنگل کې نور هم لرې ولاړ. څه موده وروسته دسرو زرو او قيمتي ډبرو نه د کې دري گادۍ زاړه پاچاته د ده دکشر زوی له پاره راغلي. دا دري گادۍ هغو درو پاچا هانو راستولې وې چې د شهزاده په توره يې د دښمن لښکري ماتې کړې وې او دهغه په ډوډۍ يې خپل رعيت ماره کړي وو او غوښتل يې ور وښيي چې د ده بښگڼه يې نه ده هير کړې. اوس نو زاړه پاچا له ځان سره دا فکر وکړ چې: «ايا زما زوی گنا گار و؟» بيا يې خپلو درباريانو ته وويل چې: «کاشکې هغه ژوندی وای، په دي ډير پښيمان يم چې دهغه ډوړلو امر مي وکړ.» په دي وخت کې بنکاري پورته شو او وې ويل چې: «هغه ژوندی دی، ما دده وژلوته زره نه شو نيولي اوستا امر مي په ځای نه کړ.»

شهزادگی خپل قصرته ځلېدونکي طلايي لار جوړه کړه اوخپلو نوکرانو ته يې وويل: «هغه سړی چې په آس سپور سم په دي لار راشي، نو دا به په رښتيا هغه څوک وي چې زه يې غواړم. تاسې هغه ته اجازه ور کړی. او کوم چې دلاري ترڅنگ راروان شي، هغه غلط سړی دی او اجازه مه ورکوی چې راشي.» کله چې وخت راورسيد، مشر شهزاد دخان سره وويل چې زه گوبنی شهزادگی ته ورځم او ورته وایم چې زه هغه څوک يم چې ته مي له جادو ازاده کړي. شهزادگی به مي ميرمن شي او ترڅنگ به يې لويه پاچا هي هم ترلاسه کړم. دی په آس سپور او روان شو. کله چې قصر ته ور نږدې شو اوطلايي ځلېدونکي لار يې وليده، د ځان سره يې وويل چې: «په آس سپور په دي لاري تلل به دابنکلي لار ډيره زيان منه کړي.» نو دلاري په بني خوا روان شو او کله چې قصر ته رانږدې شو، ساتونکو ورته و ويل چې: «ته هغه اصلي سړی نه يې، بيرته وگرځه.» ته هغه اصلي سړی نه يې چې قصر ته ننوزي. څه بيرته وگرځه.» ورپسې يې دويم ورور دشهزادگی په لور روان شو او کله چې طلايي لاري ته ورسيد، په دي فکر کې شو چې: «که آس مي يوه پښه هم په دي لار کيردې، نو ډير زيان به ورسوي.» ده خپل آس دلاري په کيڼه خوا روان کړ او کله چې قصر ته نږدې شو، ساتونکو ورته و ويل چې: «ته اصلي سړی نه يې، بيرته وگرځه.» اوس نو کله چې پوره يو کال تير شو، دريم شهزاده غوښتل چې د ځنگل نه دخپلي گراني معشوقې په لور روان شي او د هغې سره دا ټولي ناخوالي چې په تيري شوي وې، هيره کړي. دی روان شو او ټول وخت دهغې په فکر کې و او ارمان يې دا و چې زر تر زره هغه وگوري او طلايي لار ته يې هيڅ پام هم نه و. آس يې نيغ په نيغه په طلايي لار روان و او کله چې قصر ته ورسيد، شهزادگی را و وتله او د زره له کومې يې دهغه هر کلی وکړ او ورته ويې ويل چې: «ته هغه څوک يې چې دجادونه دي ازاده کړم او اوس د دي پاچاهي خاوند يې. په خوشالي او نيکمرغي لوی اوښکلی واده جوړشو. کله چې هر څه پای ته ورسيدل، شهزادگی ور ته و ويل چې پلار يې بخلی دی. شهزاده خپل پلار ته ورغی اوټوله کيسه يې ورته بيان کړه او ورته ويې ويل چې: «ورونو مي وغولولم، خو ما څه ونه ويل.» پلار يې غوښتل چې دواړو ته جزا ور کړي، خو هغه دواړه په کشتي کې د درياب په لار وتښتيدل او بيا را ستانه نه شول.

دوولس بنسکاريان

په ډيره پخوانی زمانه کې يوشهزاده ژوند کاوه. دې شهزاده له يوې جلی سره کوزده کړې وه. جلی ډيره په گرانه وه. يوه ورځ چې په مينه او خوشالی دهغي ترڅنگ ناست و، خبر شو چې پلار يې ډير ناروغ او دمرگ په حالت کې دی. هغه غواړي چې ترمرگ وړاندي خپل زوی يو وار وگوري. ده خپلې گرانې کوزدې ته وويل چې: «زه بايد لارشم اوته به د لته پاتې شي، دا گوته مې د نښې په توگه واخله، کله چې پا چا شم بيرته راکم اوتال له ځان سره بيايم.» دا يې وويل اونور په آس سپور شو اودخپل پلار په لور روان شو. کله چې ورورسيد ويې ليدل چې پلار يې سخت ناروغ اود مرگ په حالت کې پروت دی. پلار ورته وويل چې: «گرانه زويه! ماغوبنتل چې تر مرگ وړاندي دي وگورم. دا وعده راسره وکړه چې زما په خوښه اواراده به واده کوي.» دا يې وويل او ورپسې يې دکوم پاچا لور په گوته کړه چې زوی به يې د هغې سره واده کوي. شهزاده دخپل پلار په وير کې داسې ډوب و چې بې فکره يې وويل. «هوگرانه پلاره! څه چې ته غواړې هغسې به کيږي.» په دې شيبه کې يې پلار سترگې پټې کړې او مرشو. اوس نو چې ډير اوغم وخت تير شو اوشهزاده پاچا شو، نوغوبنتل يې چې په هغه وعده ودريري چې دپلار سره يې کړې وه، د پاچا لور پسې يې استازي وليږل او هغې خوا هم ومنله. دا خبر چې کله د ده پخوانی کوزدې ته ورسيد، هغه ډيره غمگينه شوه اوشپه اوورځ به خپه وه. يوه ورځ يې پلار وپوښتله چې: «لور جانې! دا ته ولې دومره خپه يې؟ ته چې هرڅه غواړې، هغه به وشي، خو دومره خپگان مه کوه.» لور يې يوه شيبه له ځان سره په فکر کې شوه اوبيايې وويل چې: «پلارجانه! ماته يوولس داسې جونه پيدا کړه چې په ونه راسره برابرې وي او کتمت زما په شان بنسکاري.» پلار يې وويل چې: «که امکان ولري نوستا غوښتنه به ترسره شي.» بيايې امر وکړ چې ټوله پاچاهي و لتوی اويوولس داسې ځوانې جونه پيدا کړی چې په رنگ، ونه اوځوانې زما دلور په شان وي.

کله چې دا يوولس جوني شهزاد گۍ ته راغلي، شهزاد گۍ د بنسکاريانو دوولس جوړه جامې، چې هر جوړه يې دبلې په شان وه، جوړې کړې. يوولس جوړي يوولس جونو واغوستي او يوه جوړه شهزاد گۍ واغوسته. ورپسې يې د پلار سره خدای په امانې وکړه او دوولس واره په آسانو سپرې اودخپل پخواني نامزد د دربار په لور، چې ډير په گران و، روانې شوې. کله چې ورورسيدې نو د پاچا نه يې پوښتنه وکړه چې ايا بنسکاريانو ته اړتيا لري؟ اوايا دا ټول به په خپل دربار کې دبنسکاريانو په توگه ومنې؟ پاچا ورته وکتل، خوويې نه پيژندې. ويې ليدل چې بنسکلي خلک دي نو ورته ويې ويل چې هو! زه تاسې ټول دبنسکاريانو په توگه گمارم. په دې توگه دوولس واره د پاچا بنسکاريان شول.

پاچا يو مزرې درلود اودې مزرې يو کمال درلود. کمال يې دا و چې په پټو اونه بنسکاريه کيدونکو شيانو هم پوهيده. دې مزرې يوه ورځ پاچا ته وويل چې: «ايا فکر کوي چې ته دوولس بنسکاريان لري؟» پاچا وويل چې: «هو! دا دوولس بنسکاريان دي.» مزرې ورته وويل چې: «نه، ته اشتبا کوي. دا دوولس بنسکاريان نه دي، دا دوولس جنکۍ دي.» پاچا وويل چې دا سمه نه ده. څنگه کولی شي چې راته ثبوت يې کړي؟ مزرې ورته وويل چې: «ته دخپل د فتر په مخکې کوټه کې مشنگ وشنه، سري چې کلک گامونه اخلي، په مشنگو باندې دتگ په وخت نه بنويږي، نه رپيري او نه لرزيږي اوبنځې لنډ گامونه اخلي، رپيري اولرزيږي. دپاچا دا مشوره خوښه شوه او امر يې وکړ چې موشنگ وشيندي.

هلته دپاچا يونوکرو. ده د بنسکاريانو په وړاندي ښه نيت درلود. ده د پاچا او مزرې تر منځ خبرې واوريدې چې بنسکاريان ازمويې، نو ورغی اوورته ويې ويل چې: «مزرې پاچا ته وويل چې تاسې جنکۍ ياست.» شهزادگۍ له دې سري نه مننه وکړه او دانوره جنکۍ يې راټولې کړې او ورته يې وويل چې: «خپل ټول قوت مو راټول کړی اويښي مو په موشنگو ټينگې ږدي.» په دابله ورځ پادشاه دا دوولس بنسکاريان ځانته راوبلل او امريې وکړ چې په مخکې کوټه کې مشنگ وشني. دوولس بنسکاريان راغلل او هغه

کوټي ته ورننوټل چې مشنگ يې پکې شنډلي وو. دوی په ډاډه زړه او محکمو قدمو رواني وې، يوه يې هم ونه لرزیده، ونه بنويږده او ونه ريرږدیده. دوي بېرته ولاړې او پاچا مزرې ته وويل چې: «دروغ دې راته وويل، دوی ټول دنارینه وو په شان روان وو.» مزرې په ځواب کې ورته وويل چې: «دوی پوهول شوي وې چې ازمويل کيږي، نوځکه يې محکم قدمونه اخيستل. اوس نو ته د داوبدلو څرخ دې کوټي ته راوغواړه، کله چې دوی دلته راشي او دا څرخ وويني، نو خوشاله به شي، خونارینه دهغه په ليدو هيڅ نه خوشاله کيږي.» دا مشوره دپاچا خوبه شوه او داوبدلو څرخ يې مخکې کوټي ته راوغوښت. د پاچا نوکر چې دبنکاريانو په وړاندې يې ډير ښه نيت درلود، بيا ورغی او هغوی ته يې دا راز هم ښکاره کړ. کله چې نوکر ولاړ او شهزادگی دجنکيو سره گوبښي پاتې شوه، ورته ويې ويل چې: «بايد په کلکه پام ونيسي او داوبدلو څرخ په لور هيڅ ونه گوري.» په بل سبا پاچا خپل دوولس بنکاريان دې مخکې کوټي ته بيا راوغوښتل. دوی راغلل خو داويد لو څرخ ته يې هيڅ ونه کتل. پاچا بيا مزرې ته وويل چې: «زه دې وغولولم. دا خونارینه دي، ځکه چې څرخ ته يې هيڅ ونه کتل.» مزرې ورته وويل چې: «دوی ته ويل شوي وو چې ازمويل کيږي، نو ځکه يې په قصد څرخ ته ونه کتل.» نورنو پاچا دمزرې په خبرو باور نه کاوه.

دا دوولس بنکاريان هميشه د پاچا سره په ښکار پسې تلل. بنکاريان د وخت په تيريدو په پاچا ډير گرانيدل. د ورځو نه يوه ورځ، کله چې دوی په ښکار پسې ووتل، خبر شول چې د پاچا کوزدې د واده جامې واغوستي. کله چې دا خبر دپاچا اصلي کوزدې اوورید دومره غمگينه شوه چې نږدې و چې زړه يې راووزي او بې ځانه په مخکې ولويده. پاچا پوه شو چې دې گران ښکاري ته يې څه ور پيښ شوي دي، ور منډه يې کړه اوغوښتل يې چې مرسته ورسره وکړي. کله چې يې د لاس نه لاسمغان وايست نو هغه گوته يې وليده چې ده خپلې لومړۍ کوز دې ته ورکړې وه. او بيايې چې مخ وليد نو ويې پيژند له اودهغه په زړه کې يې ځای ونيو. کله چې دې سترگې وغړولې، پاچا ورته وويل چې: «ته زما يې اوزه د ستايم. په دې ټوله دنيا کې به هيڅوک ونه شي کولی چې مور يوله بله بيل کړي.» ده هغه بلې کوزدې ته يو استازی ور وليږه او هيله يې ترې وکړه چې خپلې پاچا هې ته بير ته ستنه شي، ځکه چې دې اوس يوه ميرمن لري. څوک چې پخوا نې کلي بيا پيدا کړي نوې کلي ته ضرورت نه لري. ورپسې لوی اوبنکلی واده جوړ شو او مزرې هم وبنبل شو، ځکه ده رښتيا ويلي و.

رښتینۍ ملگری

په یوه ځنگل کې دوه ځوانکي اوسیدل. دیوه نوم بخیل و او دابل پیروز نومیده. ملگری تیا یې ډیره ښه وه. دوی تل یوځای لوبې کولې، یو ځای یې ډوډۍ خوړله او تل یې هرڅه په گډه کول. په ځنگل کې به ټولو د دوی د ښې ملگری تیا په هکله خبرې او بحثونه کول.

یوه ورځ یې په ځنگل کې لوبې کولې چې ناڅاپه یو یر را څرگند شو. بخیل چې دا یر ولید په بیره هلته یوې نږدې ولارې ونې ته ور وخوت. پیروز چې په ونه نه شو ختلی، نه پوهیده چې: «څه باید وکړم؟» بیا یې فکر شو چې باید په مخکه پریوزي، نو د مړي په شان په مخکه ارام پرېوت، ځان یې هیڅ نه خوځاوه او تر دې چې سا یې هم نه ایستله. یر پیروز ته ور نږدې شو او د هغه غوږونه یې بوی کړل. داسې ښکاریده چې گوندې یر پیروز ته په غوږ کې څه پټه خبره کوي. بیایې د ځان سره و ویل چې: «دا خو نه شم خوړلی، ځکه مردی او غوښه یې تازه نه ده.» ورپسې یې پاس په ونه کې بخیل ولید او ویې ویل چې: «د خواشینۍ ځای دی چې ونې ته نه شم پورته کیدلی.» نا خوښه له دې ځایه لاړ. بخیل د ونې نه راکته شو او ویې ویل چې: «د خدای شکر دی چې لا ژوندي یو! او پیروز جانه دا خو راته و وایه یر په غوږ کې څه درته و ویل؟» پیروز ځواب ورکړ چې: «یر راته و ویل چې رښتینۍ ملگری په بده ورځ کې پیژندل کیږي.» ورڅخه لاړ او د بخیل د ملگری تیا نه یې د تل له پاره لاس واخیست.

*Pallavi Sengupta
Kalkutta, Indien*

زړور گندونکي

وايي چې داوړي په يوه تازه سهر يووړوکی گندونکي دکار ميز ته کيناست. دی خوشال و او په خپل ټول خواک يې گند نه کوله. لږ څه وروسته يې مچان په سر راټول شول. ده مچان له سره شړل، وهل او يوځل يې په يوه وار اوه مچان ووژل. نوځکه خپل زور ته حيران پاتي شو او له ځان سره يې وويل چې: «په دې خوبايد ټول خلک خبر شي.» ولاړ او دځان له پاره يې يو کمر بند جوړ کړ او په غټو تورو يې په وليکل چې: «په يوه گزار اوه.»

گندونکي کمر بند تر ملا وتړه او دخوړو له پاره د يو څه شيانو په لټه کې شو. پښير يې پيدا کړ او هغه يې له ځان سره واخيست. دښار دروازي تر مخه يې يو الوتونکي وليد چې دوني په ځانگ کې بند پا تي دی، هغه يې هم د ځان سره واخيست. د گندونکي لار تر يوه غره تيريدې او هلته په غره کې يوه لويه بلا ناسته وه او په ارامۍ يې شاو خوا ته کتل. گندونکي په بڼه نيت ورنږدې شو او ويې ويل چې: «سلام اند يواله! ايا غواړي چې د ما دلاري ملگري شي؟» لويې بلا گندونکي ته په سپکه سترگه وکتل او په ځواب کې يې ورته و ويل چې: «ای ته پسته، رڼ بله او بد بخته!» گندونکي ځواب ورکړ چې: «بڼه چې داسې وي نو!» بيا يې کمر بند ور ښکاره کړ. لويې بلا چې کمر بند ته وکتل په ليکلي و چې: «په يوه گزار اوه.» بلا په دې فکر کې شوه چې گوندي دي واړه گندونکي اوه سري په يوه گزار وژلي دي او دهغه په وړاندې يې زړه ته يو څه ډار ور ننوت، خوسره له دې يې هم غوښتل چې يو څه يې وازمويي. دې يوه تيره په لاس کې واخيسته اوداسې يې ټينگه کړه چې دتيري نه اوبه وځکيدې. بيا يې گندوکي ته وويل چې: «اوس ستا وار دی.» گندونکي وويل چې: «بس دومره!» جيب ته يې لاس کړ، اوبلن پښير يې راوايست او په لاس کې يې تر هغو ټينگ کړ چې اوبه تري وځکيدې. بلا نه پوهيده چې اوس څه ووايي، خو اخري يې يوې تيري ته لاس کړ او پورته هوا ته يې دومره لري وشرله چې په سترگو نه ليدل کيده. بيا يې گندونکي ته وويل چې: «اوس نو د مرغابۍ په شان سړوکیه! ستا وار دی.» گندونکي ورته وويل چې: «تيره خو دې بڼه لري وشرله، خو بيرته په مخکه راولويده. زه به يې دومره لري وشرم چې بيا هيڅ را ونه گرځي.» جيب ته يې لاس کړ، الوتونکي يې را وايست او په هوا کې يې خوشي کړ. اولوتونکي ولوت، هوا ته پورته شو، ولاړ او بيرته را ونه گرځيد. لويې بلا وويل چې: «هو! غورځول خو دې زده دي. اوس به وگورو چې کوم دروند شي هم پورته کولی او ورلی شي او که نه.» بيا يې دا کوچني گندونکي د ځان سره د يوې غټې ونې په لور روان کړ چې په مخکه لويدي لې او پرته وه. ور ته ويې ويل چې: «که په رښتيا ډير زور لري، نوراڅه چې دواړه په گډه دا ونه د ځنگل نه وباسو.» گندونکي په ځواب کې ورته وويل چې: «په مينه! ته دوني تنه په اوږو کيرده، زه به يې ځانگي اوشاخونه پورته کړم او په دې خو پوهيري چې زما کار دستا د کار نه سخت دی.» لويې بلا د ونې تنه اوږو ته پورته کړه او وړوکی گندونکي د ونې په يوه شاخ سپور شو. لويې بلا چې تر شا يې نه شو کتلی، هم يې ونه ځکوله او هم يې گندونکي چې دوني په ځانگه ناست و. دې چې دا دروند بار تر يوه بريده په اوږو يوړ سترې شوه، نور يې نه شو ورلی او گندونکي ته يې وويل چې: «واوره! زه مجبوره يم چې دا ونه له اوږو ښکته کړم.» گندونکي په بيره دوني د ځانگي نه راکوز شو او په دواړو لاسو يې دهغې ځانگي ونيولې او داسې يې ښودل چې گوندي دي هم ونه ور سره وړي او بلا ته يې وويل چې: «ته څومره لويه بلا يې اوبيا هم دا يوه ونه نه شي ورلی.» لويې بلا چې داخل وليد تري وډار شوه او په بيره وټښتيد.

گندونکي وروسته تر دې چې ډير وگرځيد او راوگرځيد، ديوه شاهي قصر انگر ته ورسيد. هلته په يوه چمن کې پريوت او وپده شو. کله چې دی وپده و، له هرې خوا ډير خلک ورته راتلل اوله هرې خوا يې لیده اوکله يې چې په کمر بند دا ټکي ولوست چې: «اوه په يوه گزار.» نو په دې فکر کې شول چې: «دا لکه چې يو ډېر ځوا کمڼ بناغلی دی.» نو ولاړل او پاچا يې خبر کړ او ورته ويې ويل چې دا سړی دجنگ په وخت کې زمونږ له پاره يوه او ارزښتناکه مرسته کيد لى شي، نو ځکه يې بايد په هيڅ صورت له

لاسه ورنه کړو او په هر صورت چې وي له خان سره يې وساتو. د خلکو دا مشوره د باد شا خوښه شوه او گنډ ونکي ته يې امر وکړ چې د ده د پاچاهۍ په يوه ځنگل کې دوي لويې بلاگانې ژوند کوي او د پر زيانونه رسوي. که چېرې دې په دا دوو بلاگانو زور شي، نو خپله يوازنی لور به ده ته واده کړي او سر بيره پر دې به نيمه پاچاهي هم ورکړي. امر يې وکړ چې سل سپاره به په دې مقابله کې له ده سره مرسته کوي. گنډونکي پټه خوله راووت او کله چې د ځنگل لمنې ته ورسيد، نو په ځنگل ورننوت، بنی او کينې خوا ته يې وکتل اوله يو څو شيبو وروسته يې وليدل چې دواړه لويې بلاگانې د يوې ونې لاندې ویده پرتې دي اوخرا يې پورت کيږي. گنډونکي د واړه جیبونه له تيرو ډک کړل او په ونه وخت. کله چې د ونې منځ ته ورسيد، نيغ په نيغه د په خوب ویده بلاگانو د پاسه په يوه شاخ کې تم شو او يوه تيره يې د يوې بلا په سينه ور و غورخوله. دې بلا دابله بلا ټيله کړه او ورته وپي ويل چې: «ولي مې وهي؟» دې بلې بلا ورته وويل چې: «ته خوب گوري. زه تا نه وهم.» دواړه بلا گانې بيرته پريوتې او ویده شوي. داخل يې په بله ډبره دا دوهمه بلا وويشته. دې دوهمې بلا لومړۍ بلا ته وويل چې: «دا څه کوي، ولي مې په تيره ولي؟» لومړۍ بلا ورته وويل چې زه تا په تيرو نه ولم.» دواړو يو څو شيبې په خپلو منځوکې يوې بلې ته کنځلي وکړي، خو خوب په زور شو، ستر کې يې پټې شوي او بيا پريوتې. گنډونکي خپله لوبه له سره پيل کړه. داخل يې د ډبرو په منځ کې تر ټولو غټه ډبره را واخيسته او لومړۍ لويه بلا يې په خپل ټول زور په سينه وويشته. لويې بلا چيغه کړه چې: «داخو پسته دشمني ده.» او دليوني په شان پورته شوه او خپله ملگري يې په خپل ټول زور دومره سخته ټيل وهله چې هغه په ونه ولگيد له او و ريرديد له. دوهمه بلا راپورته شوه او لومړۍ بلا يې په خپل ټول زور ټيله کړله. دواړه سره په غوسه شوي او سم جنگ جوړ شو. تر هغوی يې سره وهل چې د واړه له زوره ولويدې او په مخکې پريوتې. اوس نوقهرمان گنډ ونکي پا چاته ورغی. د پاچا زړه که غوښتل اوکه يې نه غوښتل خو مجبور و چې په وعده ود ريري. لور اونيمه پاچا هي يې ورکړه. لوی اوبسکلی واده جوړ شو او وړوکی گنډونکي پاچا شو.

سپين او تورپيکي

د يوه لوي ځنگل په مخکي يو بي وزله لرگي ماتونکي د خپلي ميرمني اودو او لا دونو سره اوسېده، هلک سپين نومېده او د جلي نوم تورپيکي و. ده د خوراک له پاره لږ څه درلودل او کله چې په هيواد کې ډيره گراني شوه، نو د ورځني خوراک له پاره يې هم ډوډي نشوه پيدا کولي. دا چې دشپي په بستر کې هم په همدې فکر مشغول و او له اند يېشو په يوه او بله ډډه اوښت، نو اوسيلي يې وکښ او مير مني ته يې وويل چې: «مورته به څه راپيښ شي؟ داچې د خپل ځان له پاره څه نه لرو، نو دې خپلو بي وزله کوچيانو ته به خواره له کومه کړو.» بنځي ځواب ورکړ چې: «سريه، پوهيري چې څه؟ مور به سبا دوخته کوچنيان له ځان سره په ځنگل کې هغې برخې ته بوزو چې تر ټولو گڼه وي، هلته به اور ورته بل کړو، او هر يو ته به يوه ټوټه ډوډي ورکړو، مور به په خپل کار پسې لاړ شو، او دوي نو بيا دکور لار نشي پيدا کولي، او په دې ډول به ځانونه ترې خلاص کړو.» سري ورته وويل «نه، بنځي، دا کار نه کوم، ډير ژر به دارونکي ژوي راشي او دوي به څيري څيري کړي.» بنځي ورته وويل «اي ناپوهه، که دا کار ونه کړو نو څلور واړه به له لوري مړه شو، څه نولار شه او سرله اوسه دتابوتونو لپاره تختی رنده کړه.» تر هغوي آرام نه پرېښوده تر څو چې سري راضي شو، خو وېي وېل چې: «په دې بي وزله کوچنيان مي زړه سوزي.»

دواړه کوچنيان هم د لوري له لاسه نشو وېده کېدلي، او هغه څه يې هم واوريدل چې مريي مور يې ويلار ته وويل. تورپيکي په ژړا شوه، اوبنکي يې پر مخ راغلي، او سپين ته يې وويل چې: «اوس نو راپيښه ده.» سپين وويل، «چپ، تورپيکي، غم مه خوره، زه کولی شم چې له مور دواړو سره مرسته وکړم.» کله چې دواړه زاړه وېده شول، دی را ولاړ شو، خپل جمپر يې واغوست، بنکته در واژه يې خلاصه کړه او په بنوئيد و را ووت. سپورمي ښه روښانه ښکارېده او زينتي ډبرې، چې دکور په مخکي پرته وې، دسيکو په شان ځلېدې. سپين ورثيت شو او دومره يې دجمپر په جيب کې واچولي چې لا پکې ځای شوي، بيا نو بېرته لاړ، تورپيکي ته يې وويل: «ډاډه اوسه، گراني خوري، آرامه وېده شه، خداي به مو وساتي.» او بېرته پخپله بستره کې پرېوت. کله چې ورځ پيل کېده، تر لمر خاته دوراندي، بنځه راغله اودواړه کوچنيان يې وپښ کړل، «پاڅی، تنبلانو، مور غواړو چې ځنگل ته لاړشو او لرگي راوړو.» بيا يې هر يوه ته يوه ټوټه ډوډي ورکړه، او وېي وويل «دا يو څه ډوډي دغرمي لپاره ده، خو تر غرمي وړاندې يې ونه خوري، نور څه نه در کول کېږي.» تورپيکي ډوډي واخيسته اوتوله يې دملا بند لاندې ومنډله، ځکه چې د سپين په جيب کې تيري وې. تردې وروسته ټول په گډه دځنگل په لور روان شول. کله چې يو څو شيبې ولاړل، سپين غلي ودرېده، او تر شا يې کور ته وکتل، دا کاريي بيا او بيا تکرار کړ. پلار يې ورته وويل: «سپينه، دا ته څه ته گوري، پام کوه چې خپلي پښې دې هيره نشي.» سپين وويل: «آه، پلاره، زه خپلي سپيني پشکي ته گورم، هغه هلته پاس په بام ناسته ده او غواړي چې خداي په امانې راسره وکړي. بنځي ورته وويل، «نا پوهه، دا ستاپشکه نه ده، دا سهارنی لمر دی، چې دلوكي وتلو پر برجک ځلېږي.» سپين خو په پشکي پسې نه کتل، ده هر ځل د ځلېدونکو زينتي ډبرو څخه يوه ډبره په لار کې اچوله.

کله چې دځنگل منځ ته ورسېدل، نو پلار يې وويل چې: «ای ورو، اوس نو لرگي راټول کړی، غواړم چې اور بل کړم، اوساره مو ونشي.» سپين او تورپيکي ديوه کوچني غرکوټي په اندازه لرگي راټول کړل. اور يې ورته کړ او کله چې لمبې بنې وچتې شوې، نو بنځي وويل، «ای کوچنيانو، اوس تاسې، داور تر څنگ پريوځی، او دمه وکړی، مور په ځنگل کې دوراندي څو او لرگي وهو. کله مو چې کار پای ته ورساوه، بېرته راځواو تاسو له ځان سره بېايو.» سپين او تورپيکي اور ته کښيناوتل، چې غرمه شوه، هر يوه دډوډی خپله ټوټه وخوړه. داچې دوی د تېرد گوزارونوټکا اوريدله، نو فکر يې کاوه چې پلار يې ور ته نږدې لرگي ماتوي. خو داد تېر ټکا نه وه، داد يوه پناخ اوازو، چې پلار يې په يوه وچه ونه پوری تړلې او با د دې او هغې خواته خوځاه. دا چې د پير ناست وو، نوله ستومانی يې سترگي پټې شوې، او په ژور خوب وېده شول، کله چې راوېښ شول، توره شپه وه. تورپيکي په ژړا شوه، وويي ويل، «له ځنگله به څنگه راووزو!» خو سپين ورته ډاډ ورکړ چې: «یوه شپه صبر وکړه، تر څو سپورمی را پورته شي، بېا نو لار ميندلي شو.» کله چې گرده سپورمی راپورته شوه، سپين خپله خورکي له لاسه ونيوله، او دزینتی ډبرو په لور روان شول. د بري دنوو ضرب شوو سیکو په شان ځلېد لي، او دوي ته يې لار بنودله. ټوله شپه روان وو او دورځی دپیل کېدو سره سم دپلار کور ته راوړسېدل. دوي دروازه وټکوله، کله چې بنځي دروازه خلاصه کړه، او وېي لېدل چې سپين او تورپيکي دي، وېي وېل، «ای بدو کوچنيانو، ولي په ځنگل کې په دومره اوږده خوب وېده واست، مور فکر کاوه چې تاسې له سره نه غواړی چې بېرته راشي.»

لېکن پلار يې ډير خوشال و، ځکه زړه يې په لرزا و، چې دوی يې تر شا گونښی پری ايښی وو.

ډير وخت لا نه و تير شوی چې ډار او وېره بېا په ټول کور کې خپره شوه او کوچنيانو اوريدل، چې مور د شپې په بستر کې پلار ته وويل، «هرڅه بېا خلاص شول، مور يوازي نيمه ډوډی لرو، نور هر څه تمام دي، کوچنيان بايد له دې ځايه ورک شي، مور به يې په ځنگل کې لري بوزو، تر څو چې بېا لار پيدا نکړي او کنه زمور له پاره دخلاصون بله لار نشته.» دا دسړی په په زړه ډيره سخته تماميده، او په دې فکر و «چې دابه بنه وي، چې وروستی گوله ډوډی دخپلو کوچنيانو سره ووېشي.» خو بنځي هغه څه هيڅ نه اوريدل چې سړی به ويل، په هغه يې منت کاوه او گواښه يې، خو څوک چې الف وايي نو بايد ب هم ووايي، يانې داچې په لومړي ځل يې دبنځي و منل، نوپه دوهم ځل يې هم بايد ومنی.

کوچنيان لا وېښ وو، او خبرې يې واوريدلي، نو کله چې زاړه وېده شول، سپين بېا را پور ته شو، غوښتل يې دباندی لار شي، اودتيرځل په څير زینتی ډبرې راټولي کړي، خو بنځي دروازه بنده کړی وه، او سپين دباندی نشو وتلی. ده خپلي خور کې ته بېا داورکړ او وېي وويل، «تورپيکي مه زاړه، آرامه وېده شه، مهربان خدای به زمور سره مرسته وکړی.»

سهار د وخته بنځه راغله، او کوچنيان يې له بستري راوايستل، هر يوه د ډوډی ټوټه تر لاسه کړه، چې دلومړي ځل تر ټوتی لا وړه وه. دځنگل پر لار سپين د ډوډی خپله برخه وړه وړه کړه، غلی ودرېد، او يوه ټوټه يې په مخکه واچوله. پلار وويل چې: «دا شاوخوا د څه له پاره او څه شي ته گوری، څه خپله لاروهه.» سپين ځواب ورکړ چې: «زه خپلي کوټر ي ته گورم، په بام ناسته ده او غواړي چې زما سره خدای په امانې وکړی.» بنځي وويل چې: «نا پوهه، دا ستا کوټره نه ده، دا سهارنی لمر دی، چې دلوگی وتلو په برجک ځلېری.» خو سپين دډوډی کوچنی ټوتې يوه په بله پسې په لار کې واچولې.

بنځي واره په ځنگل کې دومره لرې بوتلل چې په ژوند يې هم دا ځای نه و لېدلی. بېايې لوی اوربل کړ او مور يې وويل چې: «کوچنيانو دلته کښینی او که سترې شوی، نو يو څه وېده شي، مور په ځنگل کې دوراندي څو او لرگي وهو، ما بنام، کله چې کار خلاص شي، بېرته راځو او تاسې له ځان سره اخلو.» کله چې غرمه شوه، تورپيکي دډوډی خپله برخه دسپين سره وپېشله، ځکه

ده خپله برخه میده کړې او په لاریې بڼدلي وه. تر دې وروسته وېده شول، ماښام تیر شو، خو دې بېوزله وروته هیڅوک هم رانغلل. دوی په توره شپه کې راوېښ شول، او سپین خپلې خورکې ته تسلي ورکړه، او وېل یې چې: «صبر وکړه تورپیکې، ترڅو سپورمې را پور ته شي، نو بېابه دودې هغه توتې ووبنو، چې ماښام لې دي، هغه مور ته دکور په لور لار رانښيي.» کله چې سپور مې رابښکاره شوه، دوی و خوځیدل، خو د دودې ذری یې پیدا نکړې، ځکه په زرگونو الوتونکو، چې په ځنگل او پټیوکې دي خوا او هغې خوا ته الوتل، ټولې یې خورلې وې. سپین و تورپیکې ته وېل: «مور به لار پیدا کړو.» خو پیدا یې نه کړه. ټوله شپه او ور پسی ټوله ورځ تر ماښام پورې وگرځیدل، خو له ځنگله را ونه وتل، ډیر وری شول، ځکه بېله یوڅو دانو ځنگلې توتانو، چې په ځمکه ولاړوو، بل څه یې نه در لودل. دا چې دومره سترې وو، چې نور په پښو نشو دریدلي، نو تر یوې ونې لاندې پروتل او وېده شول.

اوس نو دریمه ورځ وه چې دپلار له کوره راوتلي وو، دوی بیا روان شول، خو همیشه په ځنگل کې دننه ژور ور ننوتل، کله چې غرمه شوه، یو ښکلی سپین الوتونکی یې ولېد چې په یوه ښاخ ناست و، داسې ښکلی آواز یې کاوه، چې دوی ورته ودریدل، او غوږ یې ورته ونيو، بیا نو مرغه وزرې و خوځولې، او ور څخه والوت، او دوی ور پسی روان شول، هلته یې ولید چې الوتونکی په یوه کورگوتې ناست دی، او کله چې ور نږدې شول، وېې لېده چې کور گنکې ټول له دودې جوړ او په کېک پوښ شوي و، خو کړکې یې دروښانه شکرې وې. سپین و وېل: «اوس نو باید پیل کړو او ښه یې وخورو، زه غواړم چې دپام یوه ټوټه وخورم، تورپیکې! ته یې له کړکې وخوره، دا خور کیک دی.» سپین ځان وچت کړ او له بامه یې یو څه را پرې کړل، ترڅو یې خوند وڅکي، او تورپیکې درنې تختې تر څنگ ودریده او خوله یې په ولگوله، په دی وخت کې له کوتگی نری غږ را پورته شو

«چپچل،چپچل،شور کول،

څوک زما کور گوتې چپچي»

کوچنیانو ځواب ورکړ

«باد، باد،

آسمانی کوچني،»

او بې له دی چې ځان په آواز و غولوي، خوراک ته یې دوام ورکړ. سپین ته چې د بام کیک ډیرخوند ورکړی و، یوه لوبه ټوټه یې تر ی را غوڅه کړه او تور پیکې یوه بشپړه دوره دکړکې نه توتې راغوځولې، کښیناسته او په مزه مزه یې خورلې. په دی وخت کې ناڅاپه دروازه خلاصه شوه او یوه ډیره زړه ښځه چې په همسا یې تکبه کړې وه را ووتله. سپین او تورپیکې دومره وډار شول چې څه یې په لاس کې وترې ولوېدل. خو بودی سر و خوځاوه او وېې وېل چې: «ای، گرانو کوچنیا نو، تاسې دلته چا راوستی؟ را ننوزی، او زما سره پاتې شی، تاسې به دلته خوشاله اوسئ.» بودی دواړه له لاسو ونيول او کور ته یې بوتلل. دلته ښه ډوډی تیاره شوې وه، شدی، دشکرې سره، دهگیو خواړه پوستي، منی اوزری. تر دې وروسته په دوو ښکلو بستر گنکو سپین پوښونه وغوړیدل، سپین او تورپیکې ور ننوتل، او فکر یې کاوه چې گوندي په اسمان کې دي. بودی په ښکاره ځان مهربان ښود، خودا یوه خبیته شیشکه وه، چې کوچنیان یې را گیرول، اودا د بودی کور گنکې یې یوازي ددی لپاره جوړ کړی و چې د دوی پام

ور واروي او په دې ډول يې ځان ته راکښ کړی. خوچي کله به په لاس ورغلل، نو وژل يې، پخول او خوړل يې، او دا به د دې د خوشالي ورځ وه. کله چې سپين اوتورپيکي کور ته ور نږدې شول، نو بوډی په بد نيت وځنډل او په مسخره يې وويل، «داده مې بايد له لاسه ونه وزي.» سهار دوخته، وړاندې تر دې چې واړه را وپښ شي، دا راپا ځيډه، اوکله يې چې دواړه د سرو غمبوروسره دارامی په حال کې ولېدل، نوله ځان سره يې وويل چې: «له دوی به ډير خونډور خواړه جوړشي.» په دې وخت کې يې سپين په خپل وچ لاس را ونيو، او يوې وړې غوجل ته يې يوړ، هر څومره لوړې چېغې يې چې ووهلې هم، مرسته يې ور سره ونه کړه، دی يې بندي کړ او د پنجرې دروازه يې ور پسې وتړله، تردې وروسته تورپيکي ته ورغله، په ځنډ لو يې وپښه کړه، او وېې وېل: «غواړی چې پورته شي، تنبلي، ته بايد اوبه راوړې، او ورور ته دی يو ښه شی پوخ کړې، هغه په غوجل کې ناست دی، او بايد څورب اوچاغ شي او کله چې څورب شي، نو بيا غواړم چې وېې خورم.» تورپيکي غمگينه په ژړا شوه، خو څه گټه يې نه درلوده، دا مجبوره وه هغه څه وکړی چې دې خيټی شيشکي ترې غوښتل.

اوس نو د بي وسه سپين له پاره تر ټولو ښه خواړه پاخه شول او د تورپيکي په برخه يوازې دچنگاښ بانډنی پوښ (کاسه) وه. بوډی به هر سهار غوجل ته ځان رساوه، اوناره به يې کړه: «سپينه، گوتې دې راوغوه، ترڅو پوه شم چې ته به کله څورب شي.» خو سپين به يوازې دگوتی بند وړ شوه، او دې بوډی، چې سترگې يې خړې وې، هغه نشو لېدلي او فکر يې کاوه چې دابه دسپين گوته وي او حيرانه پاتی وه چې دی خو له سره نه چاغېری. کله چې څلور اونۍ تيرې شوې، او سپين لاهم څورب نه شو، نو د صبر کاسه يې ډکه شوه او نور انتظار يې نشو ايستلی. جلی ته يې غږ کړ چې: «ای تورپيکي، زرشه اوبه راوړه.» سپين که څورب وي او که ډنگر، غواړم چې سبا يې حلال او پوخ کړم.» کله چې تورپيکي له مجبوریته اوبه راوړی، نو په غم کې ډوبه ژړیده، او پر مخ يې اوبنکي بهيدلي او وېې وېل چې: «ای مهربانه خدايه، مور سره مرسته وکړه، که په ځنگل کې ژوبوخورلي وای، نو يو ځای خو به مړه وای.» بوډی ورته وويل: «سورنی دی بس کړه، هيڅ شي مرسته نشي درسره کولې.» تورپيکي مجبوره وه چې سهار دوخته راووزی، داوبو ديگ باندي کړې او ترې لاندي اور ولگوي. زړې وويل چې: «لومړی به بوډی پخه کړو، داش می تود کړی دی او وره می لامده کړي دي.» شيشکي بېوزله تورپيکي وداش ته، چې سری لمبې ترې را وتی، ور ټيله کړ، اوورته يې وويل چې، «ور ننوزه او وگوره چې داش تود دی او که نه، چې بوډی ور ننه باسو.» که چرې تورپيکي داش ته ور ننوتلی وای، نو بوډی غوښتل چې دداش کړکی ور پسې وتړي او تورپيکي پکې کباب کړي او بيا داهم وخوري. لېکن تورپيکي پوهیده، چې دبوډی په فکر کې څه دی، نو يې وويل: «نه پوهيرم چې دا څه ډول کيږي، څنگه به دلته ور ننوزم؟» زړې ورته وويل چې، «ناپوهی مرغا وي، دداش کړکې پوره لوبه ده، ته خو وېې، چې زه هم ور ننوتلي شم.» په خپور شوه، او سريې دداش په کړکې کې ور ننه باسه، په دې وخت کې تورپيکي يوه داسې ټيله ورکړه چې دداش منځ ته يې ور تيره کړه، دداش اوسپنيزه کړکې يې وتړله او قيدک يې بند کړ. هو! بوډی په چېغو شوه، په ډير بد حال وه، خو تورپيکي ترې

منده کړه، او له خدايه منکرې شيشکې بله لار نه درلوده او په بد حال وسوزيده. تورپيکې په لنډه لارسپين ته ور منډه کړه، دغوجلې در وازه يې خلاسه کړه، او ور ناره يې کړه چې: «سپينه، مور وساتل شوو، زره شيشکه مړه شوه.» سپين دغوجل نه داسې په غورځنگ راووت، لکه الوتونکې دقفس نه چې کرکې يې خلاسه شي را والوزی. دواړه يې اندازې خوښ وو، او له ډبرې خوشالۍ يې توپونه اچول او يو بل يې بنکلول، او دا چې نور له هيڅ نه ډاريدل، نو د شيشکې کور ته ور ننوتل، هلته يې ولېدل چې، دکور په هر کونج اوکنار کې، دملغلو او قيمتي ډبرو ډک صندوقونه ول. سپين وويل چې: «دا خو تر زينتي ډبرو ښه دی.» او دومره يې په جيبونوکې واچولې، چې پکې ځايېدلې او تورپيکې وويل: «زه هم يو څه دځان سره کورته ورم،» او خپل ملا بند يې تری ډک کړ. سپين وويل چې: «اوس بايد روان شو، ترڅو چې د شيشکې ځنگل نه ووزو.» چې يو څو ساعته لار يې ووهله، د اوبوله لوی سند سره مخامخ شول. سپين وويل چې، مور له دی اوبو نشو تيريدلی، کوم لوی يا کوچنی پل هم نه وېنم. تورپيکې په ځواب کې وويل چې: «دلته کشتی هم نه راځی، خو هلته يوه سپينه مرغاوې لامبو کوي، زه به له هغې هيله وکړم چې له اوبو په تيريدو کې مرسته راسره وکړي.»

دی ور ناره کړه

«مرغاوې گکې، مرغاوې گکې،

دلته تورپيکې او سپين ولاړدي.

نه لوی پل شته او نه کوچنی پل شته،

مور په خپله سپينه شا کښينهوه.»

مرغاوې ورته راغله، اوسپين يې پرشاکښيناست، اوله خورکې يې هيله وکړه چې ور سره کښني. خو هغې په ځواب کې ورته وويل، «نه، دواړه يوځای به دمرغاوې بار دروند کړو، دا بايد مور يو په بل پسې پوری باسي.» دې ښه حيوان دا ښه کار وکړ، او کله چې نيکمرغه پورې وتل، او يوه شيبه مخ په وړاندې لاړل، ځنگل ورته وار په وار اشنا ښکاره کېده، او بالاخره يې له ورايه دخپل پلار په کور نظر ولگيده. اوس نو په منډو شول، کوته گنکې ته ور وغور ځيدل، او دخپل پلار سره غاړه په غاړه شول. له هغه وخته چې دې سړي خپل واره په ځنگل کې پری ايښي وو، يوه گری هم بېغمه نه و، او ښځه يې مړه شوې وه. تورپيکې خپل ملا بند وځانډه، او په کې ملغلری او قيمتي ډبرې تری راټوی شوي. سپين هم لاسونه يو په بل پسې له جيبو را ډکول، ملغلري او قيمتي ډبرې يې له نورو سره يوځا اچولې. اوس ټولې اند يښنې پای ته ورسيدې، او دوی په ډيره خوشالۍ کې يو بل سره گډ ژوند کاوه. زما افسانه پای ته ورسیده، هلته يو مورک منډی وهی، که څوک يې ونيسي، اجازه لری، چې دپوستکې نه يې ځانته خولی جوړه کړي.

سپين مار

د اوس نه ډير ډير کلونه پخوا يوه باد شا شاهي کوله. دا باد شا دومره هوښيار و چې په هوښيارتيا په ټول هيواد کې مشهور و. دى له هرڅه نه خبرو او هيڅ شى ترې پټ نه پاتې کيده. داسې ښکارېده چې گوندي د ټولو پټو شيانو راز هم د باد په واسطه ده ته ورسېږي. باد شاه يو عجيبه عادت درلود. کله چې به ډوډى وخورل شوه او بل هيڅوک به په کوټه کې پاتې نه شول او يوازې به و، نو په دې وخت کې به يوه باوري نوکر يوه کاسه ور ته راوړه. دکاسې سر پټ و. هيڅوک په دې نه پوهيدل چې په کاسه کې به څه وي. د پاچا دا باوري نوکر هم په دې نه پوهيده. ځکه چې باد شا يوازې هغه وخت د کاسې سر پوښ پورته کاوه او ډوډى يې ترې خوره چې هيڅوک به نه و. په دې ډول ډير وخت تير شو. نوکر دې کاسې ته ډير په تشويش کې و. د ورځونه يوه ورځ، کله چې کاسه يې بېرته وړه، تشويش دومره په زور شو چې نور نه شو تم کيدى، هغه يې خپلې کوټې ته يوړه او ور يې ورو په ځان پسې پورې کړه. دکاسې سر پوښ يې پورته کړ او ويې ليد چې سپين مار پکې پروت دى. په لومړي نظر يې د مار ځکلو ته چندان زړه ونه شو، بيا يې هم يوه ټوټه ترې راپيله کړه او خولې ته يې واچوله. لايې سمه ژبې ته نه وه رسيدلې، چې بې ساري نري او خواره اوزونه يې دکرکې له لارې غوړو ته ورسيدل. دى ورغى او غوړ يې ورته ونيو، که غوړي چې چوغکې دى او يوې بلې ته په دې باره کې خبرې کوي چې په پټيو اوڅنگل کې يې څه وليدل. اوس نو دمار غوښي په خوړلو سره کولى شي چې د ژويو په خبرو پوه شي. دخداى کارونه وو چې په وخت کې دباد شا تر ټولو ښکلې گوته ورکه شوه. دا چې د باد شاه باوري نوکر هری خوا ازاد گرځيدلى شو، نو دا گمان په وشو چې دا گوته به ده پټه کړي وي. باد شا هغه ځان ته را وغوښت، ويې شکنځه اوگواښ يې ورته وکړ، چې که ترسبا پوري دگوتې غل پيدا نه کړي، نو دى به تورن وگنل شي. ده که هر څومره د بي گناهي چيغې هم وکړې، څه گټه يې ونه کړه او هيڅ ډول سند او ثبوت هم مرسته ور سره ونه کړه. ډير نارامه وه، په ډار انگړ ته ښکته شو او په دې چرت کې و چې په څه ډول به ځان له دې جنجال نه خلاص کړي. په دې شيبه کې يې دوى مر غاوي وليدې چې په روانو اوبو کې ديوېل تر څنگ ارامي ناستې وي، دمه يې کوله، په مښوکر يې خپلې ښکې پاکولې او په خپلو کې يې يوې بلې ته دزړه رازونه بيانول.

نوکر ودريد او غوړ يې ورته ونيو. دوى ويل چې نن په کومو ځايو کې وگرځيدې او چرته يې ښه خوراكي شيان پيدا کړل. په دې وخت کې يوې مرغاوي په يو څه خواښي سره وويل چې: «زما په گيډه کې يو دروند شى پروت دى. ما يوه گوته چې دملکې دکرکې لاندې پرته وه د نورو خوراكي شيانو سره دبيري خوراک په وخت کې تيره کړې ده. نوکر ور توپ کړ، مرغابې يې له غاړې ونيوله، پخلنځي ته يې يوړه او اشپز ته يې وول چې: «دا مرغابې ښه څربه ده، حلاله يې کړه.» اشپز وويل چې: «ښه.» بيا يې مرغابې په لاسو کې پورته کړه ترڅو چې وزن يې ځان ته مالوم کړي، ورپسې يې وويل چې: «دې په خوراک کې تنبلي نه ده کړې اوله پخوا ورته په تمه وم چې لومړى درجه کباب ترې جوړکړم.» سر يې ترې غوڅ کړ او چې دگيډې منځپانگه يې را وايستله، دملکې کوټه يې هم پکې پيدا کړه. اوس نو نوکر ته اسانه شوه چې بادشا ته خپله بي گناهي ثابته کړي. باد شاه غوښتل چې په نوکر باندې دکرکې بدگمانې تلافې وکړي او ورته ويې ويل چې ته دبڅينې دغوښتلو اجازه لري او وعده يې ورسره وکړه چې په خپل دربار کې به تر ټولو مقام، چې نوکر يې غواړي، ده ته ورکړي.

نوکر له نور هر څه نه تير شو، يوازې يې د يوه آس او دسفر له پاره ديو څو پيسو غوښتنه وکړه. ځکه ده غوښتل چې دنيا وگوري او يوه موده پکې وگرځي اوراوگرځي. کله چې د ده غوښتنه تر سره شوه، نو په سفر روان شو. يوه ورځ يوه ډنډ ته ورسيد او هلته يې درې ميان وليدل چې په يوه ټولگي کې بند پاتې دي او په اوبو پسې هڅه کوي. که څه هم ويل کيږي چې ميان گونگ دي، خبرې نه شي کولى، خوسره له دې هم، دا نوکر دهغوى په ستونځې پوهيده او هغه داچې دمرگ سره مخامخ دي. نوکر چې ډير مهربان سړى و، دآس نه راکوز شو، درى واړه ميان يې دټول نه ازاد کړل او اوبو ته يې راوړل. ميان په

اوبو کي په لوبواو لامبو شول، له اوبو يې سرو نه را پورته کړل او سړي ته غږ کړ چې: «داچې مور دې ازاد کړو، دا نيکي به دې هيکله هير نه کړو او هرو مرو به مور هم نيکي درسره و کړو.» ده خپل سفر ته دوام ور کړ. ديو څه مزل نه وروسته يې داس تر پښو لاندې ريگ نه يو اواز تر غوږ شو. د اواز په اوريدو سره پوه چې دا دميريو دپاچا شکايت دی چې وايي: «کاشکې چې انسانانو او دهغوی وحشي ژويو مور ارام پرېښودلي وای. دا احمق آس زما ولس په ډيره بي رحمي تر خپلو درندو پښو، لاندې کوي اوژني يې،» لاروي آس دريگو نه دتير و خواته را وگرځا وه او دميريو پاچا ور ناره کړه چې: «مور به ستا دا نيکي هيره نه کړو او په بدل کې به نيکي درسره وکړو.» اوس نو د ده لار په يوه ځنگل ور برابره شوه او هلته يې دکارغانو يو پلار او يوه مور وليدل چې په خاله کې ولاړ دي او خپل بچيان يو په بل پسې له خالي په مخکه غور ځوي او ورته وايي چې: «له دې ځايه ورک شې، تاسې جنايت کارو غلو، نور مور تاسې نه شو مړولي، پوره لوی شوي ياست او بايد ځانو ته پخپله خوراک پيدا کړی.» د کارغانو دا بي وزله بچيان په مخکه پراته و، وزرې يې خوځولي اوسم الوتلی نه شول او چينغې يې وهلي چې: «مور يې وزله او بي وسه کړچنيان الوتلی نه شو اوځان ته خوراک هم پيدا کولی نه شو، بله چاره نه لرو بي له دې چې له لورې مړه شو.» ځوان لار وی داس نه کوز شو، هغه يې په چاره حلا کړ او دکارغانو بچيانو ته يې پرېښود. دوی آس ته را وښويدل، دومره وخور تر څو چې ښه ماره شول. بيا يې لار وي ته وويل چې: «مور ستا نيکي هيڅ نه هيروو او د دې نيکي ځواب به په نيکي درکوو.»

لاروی اوس مجبور شو چې دخپلو پښو نه کارواخلي. داورده مزل نه ورسته يوه ښار ته ورسيد. په ښار کې ډير شور ماشور او په کوڅو کې يې ډير بېر بارو. يو په آس سپورسری و رغي او ځان يې ور معرفي کړ. په دې وخت کې د پاچا لور دميره په لته کې وه. هر کاند يد مجبور و چې ډيره سخته چاره تر سره کړي او که بخت يې بد وي او دا چاره يې تر سره نه کړه، ژوند له لاسه ور کوي. ډيرو ځوانانو ځا نونه از مويل، بخت يې ملگرتيا ورسره ونه کړه او ژوند يې له لاسه ور کړ. ځوان لار وي چې شهزاد گي وليده، دومره ډيره ښکلې وه چې داتول خطرونه يې ترې هير کړل، دپادشا په مخکې ودرید او ځان يې کاندید وښود.

سم دلاسه يې د درياب په لور روان کړ او کله چې درياب ته ورسيدل، يوه گو ته يې د ده په مخکې درياب ته واچوله او پاچا ورته وويل چې اوس يې د درياب له تل څخه راوباسه او زياته يې کړه چې: «که بي گوتي را پورته شوي نو بيرته ور تيله کيږي اودا کار تر هغه وخت پوري تکرار يږي، تر څو چې هلته په اوبو کې ساه له لاسه ور کړی.» ټول د دې ښکلې ځوان په حال خپه وو او د درياب په غاړه يې گوښی پرېښود. دی هلته ولاړ و او فکر يې کاوه چې څه بايد وکړي. په دې شيبه کې يې و ليدل چې دري ميان د ده په لور لامبو وهي او د منځني ماڼي په خوله کې يو صد ف دی. دا نور څه نه وو، دا هغه درې ماڼيا وو، چې د ده په مرسته ژوندي پاتې شوي وو. منځني ماڼي په خوله کې صد ف د درياب په غاړه دخوان په پښو کې واچوه. ده چې واخيست، خلاص يې کړ او ويې ليده چې گوته پکې وه. په ډيره خوشالي او هوس يې گوته بادشا ته وروړه او په تمه يې وه چې اوس به پاچا ده ته تر ټولو په زړه پورې انعام ورکړي. خو کله چې دا په ځان مغروره شهزادگي په دې پوه شوه چې دی يې په نسب سيال نه دی، نو ويې نه مانه او ترې ويې غوښتل چې يو بل شرط دې هم پوره کړي. شهزادگي په خپله باغ ته ور کښته شوه اولس بوجي ايردن يې دوينو په منځ کې وشلل او ويې ويل چې: «سبا تر لمر ختو وړاندې بايد دا ايردن دانه په دانه راټول کړي او يوه دانه هم بايد پاتې نه شي.» ځوان په باغ کې کيناست او په دې سوچ کې شو چې دادنده په څنگه سرته ورسوي. کومه لار يې پيدا نه کړه، خپه په ځای ناست پاتې شو او په دې انتظار کې و چې دشپې به تيريدو او دسهار دپيل سره به يې دمرگ په لور روان کړي، خو کله چې د لمر لومړی وړانگې په باغ را پرېوتې، ويې ليدل چې لس دايرد نو نه د کې بوجی څنگ په څنگ په باغ کې ولاړي دي

او ایرد نو یوه دانه هم دباندې پاتې نه ده. د میړیو پاچا د زرگونو اوزرگونو میړیانوسره شپه په شپه دې ځای ته را رسیدلي وو او دې احسان منونکو ژویو په پرله پسې او نه ستو مانیدونکو هڅو ټول ایردن په بوجیو کې راټول کړي وو. شهزادګی په خپله باغ ته راکوزه شوه او په حیرانتیا یې ولید چې دې ځوان هغه دنده تر سره کړی ده چې ورکړ شوی وه. سره له دې هم شهزادګی مغروره پاتې شوه او ویې ویل چې: «که څه هم ده دواړه ورسپارل شوي چارې سرته ورسولي، خو بیا هم تر هغه وخت پورې زما میره کیدای نه شي، ترڅو چې د ژوند منډه راته را نه وړي.» دا ځوان په دې هم نه پوهیده چې د ژوند منډه په چرته وي او تمه یې نه درلوده چې هغه به پیدا کړی شي. سره له دې هم روان شو او نیت یې وکړ چې تر هغو به ورسېدی چې تر څو چې په پینو تللی شي. ده درې پاچاهۍ ولټولي او ورپسې یوه ځنګل ته ورسیده او هلته تر یوې ونې لاندې کیناست، غوښتل یې چې ویده شي. په دې وخت کې یې دونو په شاخو کې څه اواز تر غورو شو او یوه طلايي منډه یې په لاس کې ولویده. ورسره سم درې کارغان را ولوتل، د ده په ورنو کینا ستل او ویې ویل چې: «موږ هغه درې کوچني کارغان یو چې تا د لوړې نه وساتلو. کله چې لوی شو، نوموړو اوریدل چې ته طلايي منډه لټوي. موږ د دریاب په سر ولوتو او د دنیا هغه بل سرته ورسیدو. هلته د ژوند منډه ولاړه ده او تاته مو دا یوه طلايي منډه ترې نه راوړه. دځوان زړه د خوشالی نه ډک شو، دکور په لور روان شو او ښکلي شهزادګی ته یې طلايي منډه ورکړه. شهزادګی ته بله بهانه پاتې نه شوه. دواړه په ګډه منډه وخورله او ورسره سم دشهزادګی زړه دځوان سره دمینی نه ډک شو او دواړو یو ځای اوږداو له مینې ډک ژوند وکړ.

سورخولی

یو وخت یوه وړه، خوره، ښکلي جلی وه، دا به هر چا چې لیده، ډیره یې خوښیده او ورباندې ډیره گرانیده، خو تر هر چا زیاته په خپلې نیاکرانه وه. نیایې تل په دې فکر کې وه چې، خپلې لمسی ته یو څه ډالی کړي. یو ځل یې یوه سره اوبدل شوې خولۍ ورته ډالی کړه، چې دسر سره یې ښه ناسته وه او ښکلي ښکاریده، نوځکه دې جلی بل څه نه په سر کول، تل له همدې خولۍ سره گرځیده، له همدې امله په سورخولۍ مشهوره شوه. یوه ورځ یې مور ور ته وویل چې: «سور خولۍ راشه، داد شربت بوتل او ډاکېک واخله او نیا ته یې یوسه: هغه ناروغه او کمزورې ده، له دې سره به یو څه تازه او ځواکمنه شی؟ ښه خدمت او پالنه یې وکړه او زما سلامونه هم ورورسوه، په لاره سمه سپیده ځه، له لویې لارې ایخوا یادېخوا مخه، او کنه و به لویږی، دا بوتل او ډکېک لوبښی به مات شی او ناروغي نیا ته به څه په لاس ور نشی.»

سور خولۍ ورته وویل چې: «دا هر څه به سم سر ته ورسوم.» او ور پسي یې مور ته لاس ورکړ. نیا له کلي دباندې، نیمه کړۍ لري، په یوه ځنگل کې اوسیده. کله چې سور خولۍ ځنگل ته ورسیده، یو لویه په مخه ورغی. سور خولۍ نه وه خبره چې دا لویه څومره بد نیته او غوسه ناک حیوان دی، او ترې ونه دار شوه. لویه ورناره کړه چې: «ورځ مو په خیر، سور خولۍ.» سور خولۍ ورته و ویل چې: «ډیره مننه، لویه.» لویه بیا وپوښتله چې: «دومره د وخته کومې خوا ته ځي، سورخولۍ؟» سورخولۍ و ویل چې: «نیا ته می ورځم.» لویه بیا وپوښتله چې: «د ملا بند لاندې دې څه دي؟» سور خولۍ و ویل چې: «شربت او کبک دي، کبک مو پروږن پوخ کړ، دا زما ناروغي او کمزوري نیا له پاره ښه دی، او په دې به قوی او ځواکمنه شی.» لویه بیا وپوښتله چې: «سورخولۍ، ستا نیا چرته اوسیري؟» سور خولۍ ورته وویل چې: «له دې ځایه یو پای لري په ځنگل کې، دڅیري د درو لویو ونو لاندې، دهغې کور دی، هلته ښکته بیا دغوزانو ونې دي، ته یې پیدا کولی شی.» لویه له ځان سره داسوچ وکړ چې: «دا ځوا نه تنکي جلی، داڅو ستا لپاره یوه خوندوره گوله ده: باید مکار واوسي، تر څو په لاس درشي او در نه خلاصه نشي.» لویه لا یوه شیبه دسور خولۍ تر څنگ روان و، بیا یې ورته وویل چې: «سور خولۍ، ته دې ښکلو گلانو ته وگوره، چې شاوخوا ولاړ دي، ته ولې دا خپل چاپیر یال ته نه گوري؟ فکر کوم چې ته به دالوتونکو دا ښکلي نغمې هم نه اوري؟ داسې له ځان سره گوبښي روانه یې، لکه څوک چې ښونځي ته ځي. په ځنگل کې خو دسیل او خوشالی بازار تود دی.» سورخولۍ سترگي وغړولې، وپي لید چې لمر دونو دځانگو تر منځ ځلیري، او هره خوا ښکلي گلان ولاړ دي، نو له ځان سره یې فکر وکړ چې: «که نیا ته می دگلانو تازه گیدۍ له ځان سره یوسم، نو دې ته به هم خوشاله شي، لاوخت ډیر دی، دگلانو گیدۍ دجوړولو سره سره به هم په خپل وخت نیا ته ورورسیرم.» ځنگل ته ور ننوته او دگلانو په لټه کې شوه. کله چې یې یو گل راوشکاوه، هلته بل ورته تر دې ښکلي ښکاره شو، بیا په هغه پسي ځغاسته، په دې ډول په ځنگل کې دننه مخ په وړاندې تلله. خو لویه په سیخه او لنډه لار د نیا کور ته ورغی او دروازه یې وټکوله. نیا ناره کړه چې: «دباندې څوک دی؟» لویه و ویل: «سورخولۍ، کبک او شربت یې درته راوړی دی، دروازه خلاصه که.» نیا ناره کړه چې: «دستگیر کبښ کړه، زه کمزوري یم او نشم پورته کېدای.» لویه دستگیر راکبښ کړ، ورننوت، بیله دې چې څه ووايي، وړاندې تیرشو، سم دم د نیا کب ته ورغی، او هغه یې نس ته تیره کړه. بیا یې د نیا جامي واغوستي، دهغې څپونۍ یې په سرکړ او دهغې په بستر کې پریوت، او دکرکۍ پردې یې راکبښ کړې.

سورخولۍ په گلانو پسي هرې خواته وگرځیده، کله چې یې دومره زیات گلان راټول کړل، چې لا یې وړلی شول، نو نیا ور یاده شوه، او دهغې دکور په لور وځوځیده. کور ته چې راغله په دې حیرانه شوه چې دروازه پرنگه پرته وه، کور ته چې ننوته، هر څه بل ډول ورته ښکاریدل، فکریې وکړ چې: «ای زما ربه، څومره دار می زړه ته را ننوت او کنه زه خو به دخپلې نیا سره هر وخت ډیره خوشاله وم!» ورپسي د نیا کب ته ورغله، د کرکۍ پردې یې خلاصې کړې. نیا دلته پرته وه، څپونۍ یې ښه ښکته په مخ راکبښ کړی او ډیره حیرانید ونکې ښکاریده. «ای نیا، دا څرنگه لوی غوړونه لري؟» «د دې لپاره چې غږ دی ښه او ورم.» «ای نیا، دا سترگی دی ولی دومره غټی دی؟» «د دې لپاره چې تابښه ولیدلی شم.» «ای نیا، دا لاسونه دي ولی دومره لوی دي؟» «د دې لپاره چې تا تینگه ونبولی شم.» «خو، نیا دا خوله دي ولی دومره لویه اوداروونکي ده؟» «د دې لپاره چې تابښه وخورلی شم.» لویه چې څنگه داخبره وکړه، له بستري یې په خوارکۍ سورخولۍ ور ودانگل، او هغه یې نس ته تیره کړه.

کله چې ليوه هغه څه وکړل چې غوښتل يې، بيرته په بستري کې پريوت، ويده شو، او په خوب کې يې لور خور وپش کاوه. په دې وخت کې يو ښکاري د نيا کورته راوړسید او په دې فکر کې شو چې « دا زره ښځه ولې دومر خور وپش کوي، يو ځل ور وگرځه او وگوره چې څه ور پيښ شوی نه وي. » ښکاري کوي ته ور ننوت، کله چې بستري ته ورنږدې شو، گوري چې ليوه پکې پروت دی. ښکاري ور ناره کړه چې: «داته يې؟ ډير وخت کېږي چې زه در پسې گرځم. » توپک يې ورته په نښه کړ، غوښتل يې چې ويې ولي، خو په دې فکر کې شو چې کيدای شي چې دې ظالم ليوه به نيا خورلی وي، لا ددی امکان شته دی چې نجات ورکړم، نو د ز يې ونه کړ، د دی په ځای يې بياتي را واخيسته او غوښتل يې چې د ويده ليوه گيډه څيرې کړي. د ليوه گيډه يې چې يوڅه وڅيرله، سورخولې يې وليدلې چې ځليدلې، کله چې يې يو څه نوره هم څيرې کړه، نو سور خولې ترې راټوپ کړ او ناره يې کړه چې: «اخ! څومره وډار شوم، دليوه په نس کې څومره توره تياره وه!» ور پسې بوی نيا هم ژوندی ترې را ووتته او په سختي يې نفس ايسته. سورخولې په بیره غټی غټی تيری راتولي کړې او دليوه نس يې ترې ډک کړ، کله چې هغه راوښین شو، غوښتل يې چې ټوپ واچوي، خو ډير دروند واوبيرته ښکته په ځمکه ولوید او مړ شو.

اوس درې واړه خوشاله وو، ښکاري دليوه پوست له ځان سره واخيست، نياکپک وخور او هغه شربت يې وچيکه چې سورخولې ورته راوړی او دمه يې وکړه، سورخولې په دې سوچ کې وه چې: « بيا به دمور نصيحت له غورو ونه باسم او هيڅکله به گوښی له لارې په ځنگل ورگډه نشم. »

داسی هم ويل کېږی، چې سورخولې کله چې يې يوځل بيا خواړه خوراکی شيان نيا ته ورورل، ديوه بل ليوه سره مخامخ شوه، ليوه خبری ورسره پيل کړي او غوښتل يې چې له لاری يې دځنگل پخوا بوزی، خو سرخولې ځان وساته، سمه سيخه پخپله لار روانه وه، او نيا ته يې وويل چې په لاره بيا ديوه ليوه سره مخامخ شوه او ليوه ورته - ورځ مو نیک مرغه - وويل، خو له سترگو يې غوسه او بد نيتی ښکاريده: « که په لويه لاری نه وای روانه، نو خورلی به يې وای. » نياورته وويل چې: « راځه! دروازه به بنده کړو، چې دننه رانشی. » لره شيبه وروسته ليوه دروازه وټکوله او ناره يې کړه چې: « نيا! دره خلاصه که، زه سورخولې يم، کپک او کلچي می درته راوړي دي. » دوی دواړو هيڅ ونه ويل، غلی پاتی شول او دروازه يې خلاصه نه کړه. غو سه ناک ليوه څو ځله دکور چاپيره راتاو شواو بيا يې بام ته ټوپ کړ، ده دبام له سره سورخولې څارله چې کله به ماښام دکور په لور روانه شی، ترڅودی په پټه ورپسې راوان شي او په تياره کې يې راوښی او ويې خوری. نيا دده په نيت پوه وه. د هغې دکور په مخکې دتيری يولوی ډيگ ايښودل شوی و. نيا سورخولې ته وويل چې: « سور خولې، داسطل واخله، په دې کې می پرون ساسچ پاخه کړي وو، سطل په دې لوی ډيگ کې تش کړه. » سورخولې سطل په ډيگ کې خالي کړ او تر هغويې نور داوبو ډک سطلونه پکې تشول، تر څوچې لوی ډيگ ډک شو. دساسچو بوی پورته شواو دليوه پزی ته ورسید، د بوی کولو سره سم يې له بامه ښکته وکتل او ورو ورو يې غاره دومره ښکته اوږده کړه چې نور يې ځان نشو ټينگولی او مخ په ښوئيدوشو، له بامه په لوی ډيگ کې ولوید او ډوب شو. سورخولې نو نورخوشاله او ډاډه کور ته لاړه او هيچا ونه ځوروله.

شهبازدگی د مورک پوست په جامه کې

يو وخت يوه پاچا درې لورگانې درلودې، ده غوښتل مالومه کړي چې په کومه لور يې ډير گران دی، خان ته يې راوبللي او يې پوښتلي چې په کومه لور يې څومره گران دی. مشري لور يې ورته و ويل چې د ټولې پاچا هې نه ډير په گران دی. دوهمې لور يې ورته و ويل چې د د نيا تر ټو جواهراتو او مرغلو نه زيات په گران دی او دريمې لور يې و ويل چې د مالگې نه زيات په گران دی. باد شا په دې ډير په غوسه شو چې کشرې لور يې د يوه کم ارزښته شي سره پر تله کړ، يوه نوکر په لاس يې ورکړه او امر يې ورته وکړ چې ځنگل ته يې بوزي او هلته يې و وژني.

کله چې ځنگل ته ورسيدل، شهبازدگی د نوکر نه هيله وکړه چې ويې نه وژني. نوکر شهبازدگی ته ډير وفا دارو او هغه به يې له سره نه وای وژلي. ده شهبازدگی ته و ويل چې غواړي له هغې سره پاتې شي او ټول امرونه به يې مني. شهبازدگی نور څه نه غوښتل او ورته ويې ويل چې يوازې د مورک له پوست نه جوړې شوي جامې مې په کار دي. نوکر دا جامې ورته راوړې، شهبازدگی واغوستې او د واړه روان شول. هلته د يوه گاونډي پاچا در بار ته ورغلل. شهبازدگی بادشا ته ځان داسې ښکاره کړ چې گونډې نارينه دی او هيله يې ورته وکړه چې په نوکرۍ يې ومني. باد شاه يې غوښتنه ومنله او ورته ويې ويل چې د ده د ځان خدمت به کوي، ماښامې به يې موزې له پښو باسي، خو هر ځل به يې دا موزې دهغې په سر وړا چولي. يوه ورځ يې وپوښتله چې هغه له کوم ځايه راغلي ده. دې ځواب ورکړ چې: «له هغه هيواده، چرته چې څوک په موزو بل څوک په سر نه ولي.» له دې وروسته يې تر نظر لاندې ونيوله ترڅو چې يوه ورځ يې نورو نوکرانو گوته ور وړه او ورته ويې ويل چې دا گوته د مورک پوست نه دلته ورکه شوې ده، د ډيرې لوړې بيې گوته ده، مورک پوست به ارو مرو له چا غلا کړي وي. باد شاه مورک پوست ور وغوښت او ورته ويې ويل چې دا گوته دي له کومه کړه. مورک پوست نور ځان نه شو پټولی، ځان يې د مورک پوست نه راوايست، تور اوږده ويښتان يې د تور ځنگل په شان په بارخو خواره واره شول، دومره ښکلې او دومره بي ساري ښکلې ښکارېده چې بادشا په همدې شيبه کې تاج د خپل سر نه ايسته کړ او دهغې په سريې کيښود او دخپلې مير مني په توگه يې اعلان کړه.

دواده مراسيمو ته دمورک پوست پلار را وبلل شو، هغه گمان کاوه چې لور يې لا دوخته مړه شوې ده او ويې نه پيژندله. په د ستر خوان ډول ډول خواړه پراته وو، خو ټول يې مالگې وو. کله چې د مورک پوست پلار وڅکل، نو ډير په غوسه شو او ويې ويل چې: «که له لوړې هم مړ شم داسې خواړه به ونه خورم.» دبادشا د دې خبرې سره سم ملکې ور ناره کړه چې: «اوس وايې چې که د لوړې مرم هم داسې خواړه به ونه خورم، يوخت خو تاسې دنوکر په لاس په دې گونا وژلم چې در ته مې و ويل چې دمالگې نه ډير راباندي گران يې.» بيا نو باد شا خپله لور وپيژندله، هغه يې ښکل کړله او بخنه يې ترې وغوښتله. اوس نو دخپلې لور ميندل ورته د ټولې پاچاهۍ او د ټولې د نيا د مرغلو او جواهراتو نه زيات ارزښت درلود.

Ein Märchen der Brüder Grimm

شیطان او دهغه نیا

یو وخت یولوی پاچاو اودې بادشا د پر سپایان درلودل، خو دومره لږه تنخوا یې ورکوله چې سپایانو په دې تنخوا ژوند نه شو کولی. درې سپایان په خپلو کې یوبل ته سره نږدې شول او غوښتل یې چې وتښتي. یوه سپایي وبل ته وویل چې: «که ونیول شوو نو د زندی کولو په ونه کې به موخوړوي.» دې بل ورته وویل چې: «نو څه باید وکړو؟» هغه ورته وویل چې: «هغه دغنمو لوی پتی گورې، که مور هلته ځانونه پټ کړو، نو بیا مو نه شي پیدا کولی. دسپایانو لښکر اجازه نه لري چې په پټي ورگد شي اوسبا له دې ځایه ځي.» دوی دغنمو پټي ته پټ په گونډو ور وښوئیدل، خو لښکر ونه خوځید او هلته چارچا پیرځای په ځای پاتي شو. دوی هلته دوی ورځې او دوی شپې ناست وو. ډیر وړې شول او نږدې و چې له لورې مړه شي، خوکه چیرې دغنمو پټي نه راوتلي وای، نو دحتمي مرگ سره مخامخ کیدل. دوی له ځانو سره وویل چې: «څوک اوڅه شی به مرسته راسره وکړي چې له دې ځایه ووځو او کنه په خورونکي مرگ به مړه شو.» په دې وخت کې داوارژدها چې په هوا کې الوتله، په دوی را تپته شوله او ترې وپې پوښتل چې ولې یې دلته ځانونه پټ کړي دي. دوی په ځواب کې ورته وویل چې: «مور درې واړه سپایان یو، له نوکری راوتښتیدو، ځکه چې تنخوا مو د بیره کمه وه. اوس که دلته پاتي کیږو، نوله لورې مړه کیږو او که له دې ځایه ووځو نو په دار ځورول کیږو...» اژدها ورته وویل چې: «که غواړی چې اوه کاله مې خدمت وکړی، نوزه به تاسې د دې لښکر له منځه داسې تیروم چې هیڅوک به مو ونه نیسي.» دوی په ځواب کې ورته وویل چې مور ستا غوښتنه منو، ځکه بله چاره نه لرو.» په دې وخت کې اژدها درې واړه په خپلو منگولو کې تینگ ونيول، هوا ته یې پورته کړل، د لښکر له سره یې تیر کړل او هلته په یوه لري ځای کې یې بیا په ځمکه کښینول. دا اژدهابل څوک نه و، شیطان و، خوله ځان نه یې اژدها جوړکړی و. ده دوی ته یوه کوچنی دوره ورکړه او ورته وپې ویل چې: «که په دې دوره مو په خپل ټول زور یوڅه ووهل، نو ترڅه به موله ځمکې تر هغه هم زیاتې پیسې را وخوټیري (را پورته شي) چې تاسې یې په هیله وئ. بیا نو کولی شئ چې د لویو بادارانو په شان ژوند وکړی، آسونه به ولری او په گادبوکې به دې او هغې خواته چکرونه وهی، خو له اوو کالو وروسته بیا زما مال یاست.» بیا یې دا هم ورته وویل چې: «لومړی درته دا یوه معما وایم، که چیرې مو دهغې مانا راته وویل، بیا درې واړه زما له واک اوځواک نه ازاد یاست...» نور نو اژدها ترې والوتله او دوی خپل مزل ته دوام ورکړ، د دورې په برکت یې پریمان په پیسې درلودې، د بدایانوجامې یې ځانونه جوړولی، اغوستي یې او په ټوله نړۍ کې یې چکری وهلي. چې هر چیرې به وو، په خوشالي او پریمانی کې یې ژوند کاوه، په آسانو سپریدل او په گادبو (بگیو) کې گرځیدل، خوړل یې او چیکل یې خو بد کارونه یې نه کول. وخت په چټکۍ تیریده، دا اوه کاله زر تیر شول او ورسره سم دوه سپایان ډیر په دار شول، خو دادریم یې چندان په فکر کې نه و، دې نورو دوو ته یې وویل چې: «ورونو! مه دار پری، زه لیونی نه یم، زه د معما په مانا پوهیږم.» بیا درې واړه دباندي پټیو ته را و وتل، هلته کښیناستل او د دوو په مخونو کې دخپگان نښې او نښانې لیدل کیدې. په دې وخت کې یوه زړه ښځه راغله او ترې وپې پوښتل چې ولې دومره خپه دي. دوی سور هوسیلې وکښ او وپې ویل چې: «زموږ خپگان په تا پورې اړه نه لري او ته خو بې له هغې هم زموږ سره کومه مرسته نه شي کولی.» زړې په ځواب کې ورته وویل چې: «هیڅوک نه شي وبلې چې مرسته نه شم در سره کولی، په ما با ور وکړی او دخپل خپگان لامل راته بیان کړی.» سپاهیانو ورته وویل چې: «موراوه کاله د شیطان نوکران وو، هغه بې شمیره پیسې راکولی، مور هم د ده خدمت ومانه او تر هغه به د ده نوکران پاتي شو، ترڅو چې دمعما مانا ورته پیدا کړو. زړې ورته وویل چې: «که غواړی چې مرسته درسره وشي، نو باید یو له تاسې څخه دې ځنګل ته ورننوځي، په

ځنگل کې به د پرځي يوه رانسکور شوي ديوال ته ورسيري چې ديوه واره کورنگنکي په شان بنسکا ري، دې کور ته بايد ور ننوځي، هلته به مرسته تر لاسه کړي.» دا دوه انديمنن په دې عقیده وو چې: «دا کار به هيڅ مرسته راسره ونه کړي.» دواړه کرار کيناستل، خودا دريم چې تل خوښ و او دڅه په غم کې نه و، را پاڅيد، دځنگل په لور روا شو او د رانسکوره شوي پرځي د ديوال نه جوړ شوي کور ته ورسيد. په کور کې يوه ډيره زړه بنځه ناسته وه، دا د شيطان نياوه او د سري نه يې پوښتنه وکړه چې له کومه راغلي او دلته څه غواړي. سري ټول هغه څه ورته بيان کړل چې په تير شوي ول. دی د بودی خوښ شو، زړه يې په وسوزيد او ورته ويې ويل چې مرسته ور سره کوي. بيا يې هغه لويه او پلنه تيره چې دتکا وی په سر پرته وه، را پورته کړه او ويې ويل چې: «دلته په تکاوی کې ځان پټ کړه، هر څه چې دلته ويل کيږي، ته يې په تکا وی کې اوري، دلته کرار کينه

اوځان ونه خوي، کله چې اژدها راشي، دمعا پوښتنه به ترې وکړم، هغه ماته هرڅه وايي، ته يې ځواب ته بنه غور ونيسه چې څه وايي.» اژدها د شپې په دوولس بجو په هوا کور ته راغی او بودی يې وغوښته. نيا يې خوراک او چيکاک په ميز داسي ترتيب کړل چې اژدها ور ته خوښ شو او دواړو يو ځای بودی وخوړه. ور پسي بودی د اژدها نه وپوښتل چې ورځ يې څنگه تيره شوه او څو اروا گاني په لاس ورغلي. اژدها ورته و ويل چې: «نن مې بخت راسره مل نه و، يوازې درې سپايان مې راگير کړل، داده يم چې درې واره زما په واک کې دي.» بودی و ويل چې: «هو! درې سپايان، دوی له ځان سره يو څه لري، کيدای شي چې درنه وتښتي او ازاد شي.» شيطان په مسخره ور ته و ويل چې: «هغه بالکل زما په واک کې دي، زه دوی ته يوه داسي معما ور کوم چې هيڅکله به يې مانا پيدا نه کړای شي.» بودی ترې وپوښتل چې دا څه څه ډول معما ده؟ شيطان ورته و ويل چې: «درته و ايم يې: په لويه شمالي بحيره کې يوه بحري پشه مړه پرته ده، دا به دهغوی کباب وي: او ديوه نهنگ پښتی، دا به دهغوی کاشغه وي: او د يوه آس پښه چې منځ يې خالي دی، دا به د دوی د چيکاک گيلاس وي.» کله چې شيطان ویده شو، زړې نيا يې دتکاوی له سره ډيره پورته کړه او سپايي يې ترې را وبا سه او ويې پوښته چې: «هر څه دي په غور واوريدل؟» هغه وويل چې: «په هرڅه بنه پوه شوم او هير به يې نه کړم.» تر دې وروسته دی په يوه بله لار پټ له کرکې و وت او په بيره خپلو ملگرو ته ورغی. ده ملگرو ته دا کيسه وکړه چې د شيطان زړې نيا په شيطان څه چل وکړ، ترڅو د معما مانا ورته بيان کړي. اوس نو درې واره خوښ او خوشاله شول، دورې ته يې لاس کړ او گوزارونه يې په وکړل، دومره پيسي را و وتي چې په ټوله مخکه يې هري خوا توپونه وهل. کله چې پوره اوه کاله تير شول، شيطان دخپل کتاب سره راغی او په کتاب کې يې سپايانو ته د دوی لاسليکونه وروښودل اوورته ويې ويل چې: «غواړم تاسي له ځان سره دوزخ ته بوزم، هلته به بودی خوری: که راته ومو ويل چې څه څه ډول کباب به درکړ شي، نوازادي به مو په برخه شي او دوره به هم ستاسي مال پاتي شي. په دې وخت کې لومړی سپايي را پورته شو او ويې ويل چې: «په لويه شمالي بحيره کې يوه بحري پشه مړه پرته ده، دا به کباب وي.» شيطان په غوسه شو او: «هم هم» يې وکړل او بيا يې وپوښتل چې: «څه شی به ستاسي کاشغه وي؟» دې بل ورته و ويل چې: «د نهنگ پښتی به زموږ دسپينو زرو کاشغې وي.» شيطان له ډيرې غوسې په خپل مخ منگولي ولگولي، درې واره يې «هم هم هم» مباري و ويلي او له دريم نه يې وپوښتل چې: «ايا په دې هم پوهيږی چې ستاسي گيلاس به څه شی وي؟» هغه ورته ووی چې: «داس پښه به زموږ گيلاس وي.» له دې سره سم په سپايانو د شيطان واک او ځواک پای ته ورسيد او په لوړو چيغو والوت. سپايانو ته دوره ور پاتي شوه، دهغې په گوزارونو يې دومره پيسي پيدا کولې، څومره چې يې غوښتلې او ټول ژ وند يې په عيش او عشرت تير کړ.

غرځنی او بریځ

دېوه لوی اوگن ځنگل په منځ کې یو زور قصر ولاړ و، په دې قصر کې یوه زره بنځه یوازي اوسېده. دا بودی دتولو جادوگرانو مشره وه، دې به دورځی په مخ له ځانه پېشو یا شپنی کونگ جوړاوه او دښپنی له مخی به بیا دعادي بنځی په څیر شوه. بودی کولی شو چې الوتونکي اونور ژوي په ځان راټول کړي، بیا یې حلالول، پخول او یا به یې کباب کول. څوک به چې تر سلو گامو پوري قصر ته ورنږدې شو، نو ځای پر ځای به ارام ودرید. اوله ځایه خوځیدلی نه شو، ترڅو به چې بودی ورناره کړه، چې ته ازاد یې. که یوه پاکه او ځوانه جلی به د پخوا ته ورنږدې شوه، نو له هغې به یې الوتونکي جوړ کړ، په قفس کې به یې اېساره کړه او په قصر کې به یې د زیرمې کوتی ته یوړه. بودی په قصر کې ددې ډول بیساری الوتونکو اوه زره قفسونه درلودل.

په دې وخت کې یوه ځوانه جلی، چې تر ټولو نورو جونو ښکلې وه او غرځنی نومېده او یو تردې لا ښکلې ځوان هلک چې بریځ نومېده، سره کوزده شوی وو. دکوزدې وخت یې و، دواړه یو پر بل گران او یو له بل سره خوشال اونیکمرغه وو. دواړه پخپلو کې دراز او ناز لپاره گوښي ځنگل ته په چکر لاړل. بریځ غرځنی ته وویل چې، «پام کوه، قصر ته ډیره ورنږدې نه شی.» یو ښکلې مازدېگر و، دلمر وړانگی دشنه ځنگل په تیارو کې ددو دځانگو تر منځ ښکاریدې، او کوترو دونو په څوکو دسوز نغمی غږولې.

غرځنی په ژړا شوه، دلمر دورانگو لاندې کښیناسته او فریا دونه یې کول. بریځ هم په فریادو شو: دواړه داسی شل شوت او حیران پاتي شول، لکه څوک چې دمرگ په حالت کې وی: دوی د پخوا او هغې خوا ته وکتل، گنکس او پریشان ولاړوو، نه پوهیدل چې څرنگ به کور ته لاړشي. نیم لمر لویدلی و او نیم لا دغره په سر خلیده. بریځ دبوټو ترمنځ وکتل، اوکله یې چې دقصر زاړه دېوالونه، چې ور ته نږدې ول ولیدل، نو په مرگ وډار شو. غرځنی سندری پیل کړی

«زما الوتونکي دسري گوتي سره

دغم سندري وايي، غم، غم، غم:

دې خپلي کوتري ته د مرگ سندري وايي

دغم سندري وايي، غه — څیکوت، څیکوت، څیکوت.»

بريخ غرخنی ته وکتل. د غرخنی نه بلبله جوړه شوی وه، دې ځیکوت، ځیکوت، نغمی یې غږولی. یو د شپې کونگ، دانگار په شان له سرو سترگو سره، د دوی په شاوخوا درې ځله والوت، او درې ځله یې چپغه کړه چې، شو، هو، هو. بريخ ځان نه شو خوځولی، هلته د ډبرې په څیر ولاړ و، ژړا یې نه شوه کولی، خبرې یې نه شوی کولی، لاس او پښه یې نه شو خوځولی. اوس نو لمر ولويد، کونگ یوه بوټی ته ور والوت، او ور سره سم یوه زره، په ملا کړه بودی ترې راووته، په ځان خواره اومخ یې زیرو، سترگی یې سرې او غټې وې، پوزه یې دومره کړه وه چې سر یې ترزني پورې رسیده. دې یوڅه زمزمه کوله، بلبله یې را ونیوله، او په لاس کې یې له دې ځایه یوړه. بريخ هیڅ نشو ویلی، له ځایه نشو خوځیدلی، او بودی بلبله ترې یوړه. بالاخره دا بودی بیرته راغله، او په بند اواز یې وویل، «سلام، فرښتی، که په گل کې ملغلره ښکاره شي، فرښتی، دښې راتلونکې په هیله یې ازاد کړه: بريخ د ښځې په پښو کې ولويد او هیله یې ترې وکړه چې، غرخنی یې بیر ته ورکړي، خو بودی ورته وویل چې بیا به یې په سترگو ونه ویني. ده نارې سوري کړې، په ژړا شو، په زاریو شو، خو هیڅ گټه یې ونه کړه. «آه، ماته به څه راپیښ شي؟» دا یې وویل او ولاړ، او یوه پردې کلي ته ورغی: هلته یې دډیر وخت لپاره دپسونورمه څړوله، ډیر ځله دقصر په شاوخوا راگرځیده، خو ورنږدې کېدای نشو، بالاخره یې یوه شپه خوب ولید چې داسې گلاب گل یې موندلی دی چې په منځ کې یې غټه او ښکلې ملغلره پرته ده، گل یې را وشکاوه، اوله گل سره قصر ته ورغی او هر شي ته به یې چې گل ورنږدې کړ، له جادو ازادېده، په خوب یې دا هم ولیدل، چې په دې توگه به خپله غرخنی هم تر لاسه کړی. په سبا یې، کله چې دخوبه رابیدار شو، په غرو اودرو دگل د میند لو په هیله دهغه په لټه کې شو. نه ورځی وریسی وگرځیده، او دنهمې ورځی په سهار یې دابښکلی سور گل بیا موند، دگل په منځ کې سهارنی پرځه پرته وه، چې دملغلرې په شان غټه اوښا بیسته وه. گل یې له ځان سره واخیست، شپه او ورځ روان و، ترڅو چې قصر ته ورسید. کله چې قصر ته سل گامه ورنږدې شو، په ځمکه ونه نښت، مخ په وړاندې تر دروازی پورې ورسید. بريخ ډیر خوبښ شو، گل یې په دروازی ومینه، دروازه خلاصه شوه. دی قصر ته ورننوت، هلته یې غورکړ، ترڅو دالوتونکو اواز واورې، اواز یې واورید، ولاړ او هغه سالون یې پیدا کړ، چې الوتونکي پکې وو، دلته جادو گره هم وه، او په دې اوه زره قفسونو کې یې الوتونکو ته دانه ورکوله. دا د بريخ په لیدو ډیره، اوزښته ډیره په قار شوه، زهر یې په وروښندل، خوده ته ور ونه رسیدل. دې ترې را ونه گرځید، وړاندې لاړ او دالوتونکو قفسونه یې ولیدل؛ خو په سلگونو بلبلې پکې وې، اوس دې ته حیران و چې څنگه خپله غرخنی پکې پیدا کړی؟ قفسونو ته دکتو په وخت یې بودی ته پام شو چې یو قفس یې ډېره الوتونکي سره په لاس کې واخیست او ددروازې په لور روانه شوه. بريخ په ورواندگل، لومړی یې په قفس او ور پسی یې په بودی پورې گل ومینه. تر دې وروسته بودی نور جادو نشو کولی. غرخنی را پځیده او له بريخ سره غاړه تر غاړه شوه، دپخواني وخت خوشالي بیرته راوگرځیده. بريخ بیا ټول الوتونکي بیرته په ځوانو جونو واړولی، او ور پسی دخپلې غرخنی سره کورته لاړ او ډیر اوږد عمر یې په نیکمرغی کې یو ځای سره تیر کړ.

په تیروزمانو کې یوه بزگر یو وفادار آس درلود، خو آس زور شوی و او نور یې د بزگر خدمت نه شوکولی. بزگر هم نور وابنه نه ورکول او ویل یې چې اوس نوکومه اړتیا نه درته لرم، دا به ستا په گټه وي، که په ځان کې دومره زور پیدا کړي چې یو مزرې دلته راته را ولې. په دې صورت کې به دې له ځان سره و ساتم، اوس ورځه، زما د غوځلې نه و وزه. په دې توگه یې بې وزله آس لري بیدیا ته وشړه. آس ډیر غمگین و او د ځنگل په لور روان شو، ترڅو هلته دخرابې هوا نه ځان وساتي. په ځنگل کې د یوه کیدر سره مخامخ شو. کیدر ترې وپوښتل چې څنگه سرخوړند، غمگین او بې کسه دېخوا او هغې خوا ته گرځي؟ آس «آخ» کړل او ویې ویل چې حرص او وفا دواړه یو ځای په یوه کور کې نه شي اوسیدلی، څښتن می هیر کړل چې په کلونو کلونو می دهغه خدمتونه وکړل او دا چې زور شوم، زور می اوبه شواونور یوې (قلبه) نه شم کولی، نو اوس یې وابنه او خواړه را باندې ودرول او له کوره یې وشړلم. کیدر ترې وپوښتل چې دراتلونکې په هکله یې هیڅ ډاډ نه کړ؟ آس ور ته و ویل چې ډاډگیر نه یې لا بده وه. هغه را ته و ویل چې که په ځان کې دومره زور پیدا کړم چې ده ته یو مزرې ورولم، نو بیا می له ځان سره ساتي، خو دی په دې بڼه پوهیږي چې زه دا کار نه شم کولی. کیدر ور ته و ویل چې زه مرسته در سره کوم. اوس ته د لته پریوزه، پښې وغځوه، ځان مه ځوځوه او د مري په شان ارام پاتي شه. آس هغه څه کول چې کیدر ور ته ویل. کیدر مزرې ته، چې غار یې له دې ځایه ډیر لرې نه و، ورغی او ورته ویې ویل چې هلته یو مړ آس پروت دی، راځه را و وزه، هغه غوراوستا له پاره مناسب خوراک دی. مزرې ورسره روان شو او کله چې آس ته ور ورسیدل، کیدر مزرې ته و ویل چې ته خو پوهیږي داځای ستا کور نه دی، بڼه به دا وی چې آس دهغه په لکۍ در پسې و ترم، ته به هغه خپل غار ته وځکوي او هلته به یې په بڼه خوند او ارامۍ نوش جان کړي. مزرې د گېډر مشوره خوښه شوه او آس ته داسې نږدې ودریده، ترڅو کیدر وکولی شي چې د آس دهغه په لکۍ ور پسې و تړي. مزرې ارام ولاړو. کیدر د آس په لکۍ دمزرې پښې ټینګې و تړلې او داسې کلکې گنډې یې ور وچولې چې مزرې په خپل ټول زور هم نه شوي خلاصولی. کله چې کیدر خپل کار پای ته ورساوه، نو آس یې په اوږه و تپاوه او ورته ویې ویل چې اوس یې کش کړه، کش کړه. آس ناځاپه په غورځنگ او په تریکو شو او مزرې یې په ځان پسې وځکا وه. مزرې داسې په رمبارو شو چې له ډاره یې په ځنگل کې ټول الوتونکي والوتل. آس دمزرې د رمبارو پروا نه کوله، هغه یې له ځنگله په پټیو وځکاوه او دخپل څښتن کور ته ورساوه. بزگر چې دا ولیدل، د آس په هکله یې په فکر کې بڼه بدلون راغی او ورته ویې ویل چې د ځان سره دې ساتم او بڼه پالنه به دې کوم. بیایې په رښتیا دمرگ تر شیبې پورې بڼه او مور ساته.

د مزرې تحفه

ډير پخوا په يوه لړۍ پراته هيواد کې يو ډير هوښيار پاچا حکومت کاوه. دې بادشا دعادت درلود چې هر سهار به يې هغه څوک در بار ته رابلل چې له ده څخه به يې کومه هيله درلوده، يا به يې کومه عريضه وړ وړاندې کوله او يابه په کومه بله مامله ورسره غږېده. يوه ورځ په داسې حال کې چې ډير خلک په دربار کې په رسمي توگه د بادشا په حضور کې سره ټول شوي وو، ناڅاپه يو چا چيغه کړه چې: «هله مرسته وکړئ! مزرې دى!!» ټول ډير وډار شول، د باغ په لور دروازي ته يې وکتل او هلته يې يوه مزرې وليده. خلک له ډاره په زور او ټيله د سالون نه راووتل، يوازې بادشا په خپل تخت ناست پاتې شو او مزرې ته يې کتل. بادشا وليده چې مزرې يوازې په درو پښو په مخکه ولاړه وه او چپه پښه يې په هوا کې خوځوله. بادشا ورو ورو دخپل ځاى نه را پورته شو او په ډير احتياط يې د مزرې په لور يو گام وچت کړ. مزرې سر ټيټ کړ او بادشا پوه شو چې مزرې په ده برید نه کوي. ورو ورو ورنږدې شو، په ورمير يې لاس تير کړ او دهغې پښه يې وليده. مزرې په يوه اوږده او تيره اغزي پښه ايښې وه، اغزې يې په پښه ننوتلې و او بيله پردې مرستې يې نه شو را ايستلې. بادشا ورته و ويل چې: «تم شه! له تاسره هم بايد مرسته وشي.» بيا يې خپل شخصي ډاکټر ته ناره کړه چې راشي او دمزرې ډيپني نه اغزې وباسي. ډاکټر راغی، له ډاره يې ټول بدن لږزید، خو بياهم مجبور و چې دمزرې د پښې نه اغزې راوباسي. د عملیاتو په بهير کې بادشا دمزرې په غوږو کې څه پسپسک کاوه او هغې ته يې تسلي ورکوله. ور پسي ډاکټر په زخم باندې ملهم کيښود. په دې توگه دمزرې په زړه کې ورته د دوستۍ احساس پيدا شو. بادشا خپل تاريخ ليکونکى را و غوښت ترڅو دربار ته دمزرې راتگ د هيواد د تاريخ په کتاب کې ثبت کړي. ځکه چې دا لومړى ځل و چې يوې مزرې په شاهانه دربار کې رسمي حضور درلود.

يوه اونۍ وروسته، کله چې دسهار له مخې دربار بيا د خلکو نه ډک و، ناڅاپه چيغه شوه چې: «هله مرسته وکړئ! مزرې دى!!» په رښتيا بيا هم يوه مزرې د باغ په لور دروازي په وړاندې ولاړه وه. ټول په منډه دباندې وتښتيدل. يوازې بادشا آرام په خپل تخت ناست پاتې شو. ده مزرې و پيژندله. هغه دا ځل په څلورو پښو په مخکه ولاړه وه او يوه لويه پاڼه يې په خوله کې نيولې وه. پاڼه يې په مخکه واچوله او د تخم يو څو دانې په کې ښکاره شوې. مزرې په خپلو پښو مخکه وکينډه، د تخم دانې يې کتار پکې واچولې، بيا يې درې لورې رمبرارې وکړې او په خوشالۍ لاړه.

بادشا و ويل چې: «مزرې مور ته تحفه راوړه.» بيا يې باغوانان را و غوښتل او ورته وېي ويل چې دا تخم راوباسي او په يوه ځانگړي پاليز کې يې وکړي. په باغ کې ډير زر بوټي رازرغونه شول. په لنډ وخت کې لوى شول، لويې پاڼې يې وکړې او ښکلي گلان يې ونيول. خبره ميوي ته ورسیده، ميوه يې لومړى د آلو بالو د دانې په اندازه وه، بيا د شفتالو او ورپسې د مني په شان غټه شوه، ور پسي دکوچنيانو او لږ څه وروسته دلويانو دسر په اندازه غټه شوه او غټېده او لا پسي غټېده.

دملک ټول خلک وډار شول او پاچا ته ورغلل او ورته وېي ويل چې: «دې مزرې مور ته دا ميوه راوړې ده، دا دمزرې ميوه ده، څوک پو هيري چې په منځ کې يې څه دي؟ کيدای شي چې په منځ کې به يې واړه واړه مزرېان وي اوکله چې ميوه پخه شي، مزرېان به ترې را ووزي او مور به ټول وځوري..» بادشا وځنډل او وېي ويل چې: «زه گمان نه کوم چې د دي ميوو په منځ کې دې مزرې وي.» خو په دې پو هیده چې خلک څوک يوازي په خبرو د ډارنه نه شي ساتلی، نو يې و ويل چې: «سره له دې هم بايد داحتياط نه کارواخلو. مور به د دي ميوو چار چاپېره لور ديوال جوړ کړو. که څه هم زه په دي عقیده نه يم، خو بيا هم که د دي ميوو په منځ کې کوچني کوچني مزرېان وي، مور ته به زيان ونه شي رسولی. وروسته تر دې چې ديوال جوړشو او په هغه کې يې يوه دروازه هم جوړه کړه، بادشا په پټه د دروازي له لارې پاليزه ته ور ننوت. د ميوې نه يې يوه دانه راوشکوله او په خپل ځنجر يې ترازې ترازې کړه. په منځ کې يې هيڅ مزرې نه و، بلکې پوست يې د ميوې له خوندي، اوبلني او خوشبويه غوښې ډک و او داسې زري هم پکې ووچې د هغو تخمي زرو په شان بسکاريډل کوم چې مزرې دځان سره راوړي وو.

بادشا د ميوې يوه ټوټه لومړی يوه خره ته ورکړه چې وېي خوري. خره وځوره او وځوره، خوند يې ورکړ اوښه په ولگیده. ورپسې بادشا يوي وزې ته يوڅه ورکړه. وزې هم خوره، خوره اوله له سره نه په مريده، ترڅو چې د پوست سره يې وځوره. په پای کې بادشا په خپله وځکله اوچې دهغي بې ساري مزه يې وليدله، نو له ډيره خونده يې «واو» کړ. بادشا تردې وخته پورې داسې خوندي شې نه وځورلی. ده درسمې دربار په بله ورځ هر يوه ته چې دربار ته راغوښتل شوی او راغلی و، د دي ميوې يوه ټوټه ورکړه او وېي پوښتل چې: «خوند يې څنگه دی؟» ټولو په يوه خوله ځواب ورکړ چې: «اعليحضرت، بې حده اوبې ساري خوندي! داڅه شی دی؟»

د دربار په پای کې بادشا يوه وينا وکړه او وېي ويل چې: «هغه څه چې نن مي دڅکلو له پاره درکړل، د(مزرې ميوه) ده، دا دهغي تحفه ده. اوس خو پوه شوو چې په منځ کې يې واړه مزرېان نشته. مور بايد دا ميوې وکړو چې ټول انسانان خوند ترې واخلي. همداسې وشول، په ټولو کرمو هيوادونو کې د دي ميوې کر رواج شو. په اوړي کې يې دلته هم اخيستلی شو. دا هيندوانه ده چې مزرې راته راوړې ده.

- [Asien – Vorderasien – Afghanistan](#)

شاتو مچيو ملکه

يو وخت دوه شهزادگان په ماجرا پسې را و وتل او ناڅاپه په يوه وحشي، د گدو د يو نه د کي او بي کلتوره سيمه کي داسي گير پاتي شول چې له سره بيا هيڅ کورته را نه غل. په دې وخت کي تر ټولو کشر شهزاده چې نوم يې «نا پوهک» و، را پاڅيده اود خپلو ورونو په لټه کي شوچې په پای کي يې پيدا کړل، خو دوی دواړو په خپل کشر ورور ملندي و هلي او ورته ويل يې چې مور دواړه چې تر تا ډير زيات هوبنيار اود لوی عقل خاوندان يو، نه شوکولی چې د دې گډوډی او وحشت نه ځانونه خلاص کړو نو ته به په دې کم عقل څه وکړی شي.

درې واړه له دې ځايه روان شول او د ميږيو يوه بڼارگوتي ته ورسيدل. دواړو مشرانو غوښتل چې دابنارگوتي را وسپري او وگوري چې دا کوچني ميږيان څه رنگه هرې خوا ته خوځيږي او خپلې هگي له ځان سره وري؛ خو دې کشر، نا پوهک، ورته و ويل چې: «دا کوچني ژوي مه ځوروی، زه دهغوی ځورول نه شم زغملی!»

بيا دوی له دې ځايه هم روان شول او يوه درياب ته ورسيدل. په درياب کي زښتو ډيرو مرغايو لمبل. دوو مشرانو شهزادگانو غوښتل چې يو څو مرغايو ونيسي او کباب يې کړي؛ خو ناپوهک دوی دې کار ته پرې نه بنودل او ورته ويلي ويل چې: «داژوي ارام پريردی، زه دا نه شم زغملی چې تاسي هغه و وژنی!»

په پای کي درې واړه شهزادگان له دې ځايه هم روان شول او د شاتو مچيو يوه تمبوسکي سره مخامخ شول، په تمبوسکي کي دومره ډير شات ول چې کښته د ونې په تنه تري راڅښيدل. دوو مشرانو شهزادگانو بيا هم غوښتل چې دوني لاندې اور بل کړي، ترڅو داور لوگي دمچيو سا ايستنه بنده کړي او په دې ډول شات تري تر لاسه کړي! خو کشر شهزاده دوی بيا هم دې کارته پرې نه بنودل او ويلي ويل چې: «دا ژوي ارام پريردی، زه دا نه شم زغملی چې څوک يې په اور وسوزه وي!»

بالا څره درې واړه وروڼه يوه قصر ته ورسيدل. د قصر په غوږلو کي يې شميره د برين آسان ولاړ وو، خو په ټول قصر کي هيڅ انسان نه ليدل کيده. دوی په ټولو غوږلو کي وگرځيدل ترڅو چې د قصر په پای کي يوې دروازي ته ورسيدل. دروازي ته درې کولپونه ور اچول شوي وو. د دروازي په منځ کي يوه کوچنی کرکی وه، له کرکی يوه کوته ليدل کيده، دوی ور وکتل

اوبوخرسروکی يې وليد چې يوه ميز ته ناست دی. شهزادگانو يو ځل ورنارې کړې، په دوهم ځل يې بيا ورنارې کړې، خو هغه نه اوریدې. خو چې په دريم ځل يې ورنارې کړې، سروکی ولاړ شو، کولپونه يې واز کړل او د باندې را ووت، هيڅ يې ونه ويل، درې واړه يې د يوه د سترخوان په لور روان کړل چې دخوراک او چيکاک له ډول ډول نعمتونو نه ډک و. د ډوډۍ دخورلو نه ورسته يې هر يو د خوب ځانگړې کوټې ته ور وست. په بل سهار همدا ځر سروکی دمشر شهزاده کوټې ته ورغی، اشاره يې ورته وکړه چې راځه! له ځان سره يې روان کړ او د ډبرې ديوې تختې په وړاندې يې ودراره. په تختې درې دندې ليکل شوي وې چې که څوک درې واړه دندې په بري تر سره کړي نو دا قصر په له جادو ازاد شي. لومړۍ دنده په دې ډول وه: په ځنگل کې تر شينلي لاندې دشهزادگۍ مرغلي خورې ورې پرته دي او په شمير زردانې دي. دا مرغلي بايد ولټول او را ټولي شي، که هغه څوک چې لټوي يې د لمر تر لويډو دمخه ټولي را ټولي نه کړي او له زرو يوه دانه هم کمه وي، نو ډبره به ترې جوړه شي. مشر شهزاده ځنگل ته و ووت او ټوله ورځ يې مرغلي ولټولي، خو يوازې سل دانې يې وموندلې. اوس نو هغه څه وشول چې په ډبرينه تخته ليکل شوي و، له شهزاده ډبره جوړه شوه. په دوهمه ورځ دوهم شهزاده په دې ماجرا لاس پورې کړ، خو بخت له ده سره هم چندان ملگرتيا ونه کړ او په ټوله ورځ کې يې يوازې دوه سوه مرغلي پيدا او را ټولي کړې چې په پايله کې له ده څخه هم ډبره جوړه شوه. په پای کې د نا پوهک وار راغی، ده هم په شينلي کې د مرغلو لټول پيل کړ، خو پيدا کول يې ورته اسان کار نه و، په ډير وخت کې يې ډير لږ پرمختگ کاوه، له کاره يې لاس واخيست، په يوه تيره کيناست اوژریده. په دې وخت کې د هغه ميريانو بادشاد پنخورو ميريانو سره راغی چې ده له مرگه بچ کړي وو او په لنډ وخت کې يې مرغلي يوه په بله پسې پيدا او په يوه ځای کې را ټولي کړې.

دوهمه دنده دا وه چې د درياب نه دشهزادگۍ د خوب کوټې د کولپ کيلي راوباسي. کله چې ناپوهک درياب ته ورسيد، هغه مرغلي په لامبو ورته راغلي چې ده له مرگه بچ کړې وې. مرغابۍ د درياب تل ته په لامبو شوې او له هغه ځای څخه يې کونجې ور ته را پورته کړه. دريمه او تر ټولو سخته دنده دا وه چې: د بادشاپه دې دريو شهزادگيو کې دې تر ټولو کشره او مينه ناکه شهزادگۍ وپيژندل او په نينه شي. درې واړه شهزاد گۍ سره يو شان بنکاريدې، له يوې بلې سره برابرې وې او په دوی کې هيڅ توپير نه ليدل کيده. يوازې دا توپير و چې يوې خور يې له ویده کیده د مخه لږ څه شکره وخوره، دوهمې يې يوڅه شربت وچيکه او تر ټولو کشرې يې يوه کاشغه شات وخور. په دې وخت کې د شاتوهغه مچيو مليکه راغله چې نا پوهک له اوره ساتلي وې. دا د درې واړو شهزادگيو په خولي وگرځيده او په پای کې د کشرې شهزاد گۍ په خوله چې شات يې خورلي وو کيناسته. کشر شهزاده په دې ډول کشره شهزادگۍ وپيژنده.

ورسره سم جادو هم مات شو او ټول د جادو له خوبه رابيدار شول. له هغه چا چې ډبرې جوړې شوې وې، بيرته يې خپل انساني صورت تر لاسه کړ. ناپوهک دکشرې او تر ټولو مينه ناکې شهزاد گۍ سره واده وکړ او د بادشا د مرگ نه وروسته بادشاشو اوداړو ورونو يې د نورو دوو شهزاد گيو سره وادونه وکړل.

Ein Märchen der Brüder Grimm

څلور ملگري

يو وخت په يوه واړه كلي كې څلور ملگري اوسيدل. دوى په خپلو كې له وړوكتوبه يوه بل ته نږدې او خواړه ملگري وو، نو ځكه يې ډير وخت يو ځاى سره تيراوه. د دې څلورو نه درې ملگري يې په خپله پوهه ډير مغرور وو. دوى په بيلابيلو پوهنيزو څانگو كې زده كړې كړې وې او فكر يې كاوه چې په هر څه پوهيږي. څلورم ملگري يې چې گوپال نومیده، دومره ډير كتابونه نه وو لوستلي، خو هغه يو بل ځانگړى خصوصيت درلود. دى په ورځنيو چارو كې دښې پوهې خاوند و. يوه ورځ څلور واړو ملگرو د خپلې راتلونكې په باره كې بحث او خبرې اترې كولې. لومړي ملگري يې و ويل چې: «مور بايد نړۍ ته دخپلې پوهې او قابليت ارزښت ورسكاره كړو تر څو چې له دې لارې يو څه پيسې وگټو.» دوهم ملگري يې وويل چې: «په دې وچ او ستومانوونكي كلي كې پاتې كيدل كومه گټه نه لري، مور بايد نورو هيوادونو ته ولاړ شواو هلته هغه مشهور او معتبر خلك وپيژنو چې، د دوى سختو او له معما ډكو پوښتنو ته د ځواب وړ كولو په صورت كې، ښې پيسې راكړي.» دريم يې د دوو نورو خبرې ومنلې او ويې ويل چې: «دا ښه فكر دى، كيداى شي چې بادشا به مو هم وپيژني.»

خو لومړي ملگري گوپال ته مخ واړوه، ورته ويې كتل او بيا يې وويل چې: «تر هغه چې په دې ډول ناپوه او بي تعليمه انسان زموږ سره وي، نو څنگه كولى شو چې ځانونه هوبښياران او د لوړو زده كړو خاوندان وښيو، زما وړانديز دادى چې هغه به په دې ځاى كې پريږدو.» دوهم ملگري و ويل چې داسمه ده! هغه به زموږ چانس له گواښ سره مخامخ كړي، له ځان سره ببول يې هيڅ گټه نه لري.» خو دريم ملگري يې د نورو دوو په نيت نيوکه وكړه او ويې ويل چې: «مور بايد دا كار ونه كړو، مور خو په خپلو كې ښه ملگري يو، بايد هغه له ځان سره بوزو.» په بله ورځ څلورواړه روان شول، دوى په ځنگل كې روان وو چې ناڅاپه د لومړي ملگري پښه دمرشوي ژوي د وچ هډوكې په شان له يوه شي سره ولگيده او نږدې و چې په مخكه ولوېږي. ده خپلو ملگرو ته په ډير غرور وويل چې: «تم شي! دا زموږ د پوهې دازمويلو تر ټولو ښه چانس دى. راځئ چې دا هډوكې راژوندى كړو! زه د خپلې پراخې او ژورې پوهې له مخې په دې پوهيږم چې هډوكې په څه ډول د بدن په شان بند په بند ترتيب كيدلى شي.»

دوهم ملگري په بېره وويل چې: «زه به يې پوست، غوښه او وینه ورته پيدا كړم.» او دريم وويل چې: «زه يوازې هغه څوك يم چې بدن ته يې ساوركولى شم.» په دې ډول يې لومړي ملگري د هډوكو نه سكلېټ (بدن) جوړ كړ، دوهم يې پوست، غوښه او وینه ورجور كړل، خو كله چې دريم ملگري يې ژوى را ژوندى كاوه، گوپال ورنه كړه چې: «اى هوبښيارانو تم شي، ايا پوهيږئ چې په څه لكيا ياست؟ دا ژوى چې تاسې يې را ژوندى كوى، يو مزرى دى او مزرى بايد را ژوندى نه كړى.» خو دريم ملگري ورته وويل چې ولي نه، زه همدا مزرى راژوندى كوم او زه يې ژوندى كولى شم.» ده د گوپال نظرته كوم ارزښت ورنه كړ. گوپال ورته وويل چې: «داسې وي نو لږ صبر وكړي.» دى يوي لويې ونې ته ورسېد او پورته شو. دريم ملگري جادو پيل كړ، «جنتر منتر، را پاڅيږه اى مزره!» يې وويل. مزرى وځوځيد او دا ډاروونكې ژوى ژوندى شو. ملگرو دخوشالي چيغې پورته كړې، په دې وخت كې مزرى په رمارو شواو په دوى يې وړ ودانگل. ډار شوو ملگرو هيڅ فكر نه كاوه چې داسې پېښه به را منځ ته كيږي. مزرې ورسې منډې وهلې او دوى ترې په ترپكو تيت او پرک شول. گوپال دا پېښه وليده، وډار شو او څه شيبه وروسته د ونې نه راكوز شو. دى هلته تم پاتې شو تر څو چې ملگري يې راشي. په دې بله ورځ يې ملگري سترې ستومان بيرته راغلل، دگوپال نه يې بخنه وغوښته او ډاډ يې وركړ چې په راتلونكې كې به د ده مشورې ته دراناوى كوي.

Bina Ghosh, Kalkutta, Indien

گیدر اوپشه

د خدای کارونه وو چې یوه ورځ په یوه ځنگل کې یوه پشه د بناغلی گیدر سره مخامخ شوه. پشې فکر کاوه چې: « بناغلی گیدر خودیر هوبنیار دی، بنې تجربوبې لري او په ټوله د نیا کې مشهور دی.» نو ځکه یې په دیر درانا وي ورته وویل چې: « گرانه گیدره سلام! ځنگه یاست؟ څه حال لری؟ تاسې دا خپل قیمتي وخت ځنگه تیروی؟ گیدر، په دیر غرور او تکبر، پشې ته له سره تر لکې پورې ولیدل او په دې فکر کې و چې ځواب ور کړي او که نه. خو اخر په خبرو راغی او ویې ویل چې: « ای ته بې وسه، بې وزله بریتورې، ته احمقه برکی، ته وړې مورک خورې، ستا په فکر کې څه گرځي؟ ته څه کاره یې چې له ما پوښتنه کوې چې زه ځنگه یم؟ را ته ووايه چې تا څه زده کړي دي؟ په کومو هنرونو پوهیږې؟ پشې په عاجزي ورته وویل چې: « زه یوازې په یوه شي پوهیږم.» گیدر و پوښتل چې: « دا کوم هنر دی چې ته په پوهیږي؟ پشې وویل چې یوازې دا هنر می زده کړی دي چې: « کله چې سپي را پسې منده کړې، نوزه ونې ته توپ اچولی شم او ځان ترې خلاصولی شم.» گیدر ترې وپوښتل چې: « دا ټول هغه څه دي چې تا زده کړي دي؟ ما ته وگوره چې په سلو هنرونو مسلط یم او سربیره پردې یو د چالاکیو نه د ک جوال هم لرم. زه ستا په حالت افسوس کوم. راځه چې زه یې در زده کړم چې یوه پشه باید دسپي نه ځنگه ځان ازاد کړي.» په دې شیبه کې یو ښکاري راغی چې څلور سپي ورسره وو. پشې په بیره ونې ته ټاپ کړ، او دونې په سر کې یې ځان په شاخونو او پانو کې پټ کړ. دې په گیدر غږ وکړ چې: « بناغلیه گیدر! دجوال خوله خلاصه کړه، دجوال خوله خلاصه کړه.» خو سپي ترې را چاپیر شول او گیدر یې په منځ کې بند پا تې شو. پشې بیا ورناره کړه چې: « ای بناغلیه گیدر! د دې سلو هنرونو سره سره بیا هم بند پا تې شوي. که چیرې زما په شان په ونه ختلی شواي، نو اوس به د دې برخلیک سره نه مخا مخ کیدي. پای

وړوکی گیدر

يو وخت يو وړوکی گیدر په يوه ځنگل کې اوسیده او د ځنگل نورو اوسیدونکو به دا کوچنی گیدر « وړوکی » باله. دوی د دې گیدر له پاره ځکه دا نوم خوښ کړ چې په رښتیا ډیر وړوکی و. د ده دښوونځي نورو زده کوونکو به تل په هغه پورې خندل او ډیر به یې خوراوه، ځکه چې نه یې د نورو په شان تیزې منډې وهلی شوې او نه یې لور تا پونه وهلی شول. که څه هم د پرې هڅې او تمرینونه یې کول، خوسره له دې یې هم په دې لنډ و لنگیواو ورنو نه تیزې منډې وهلی او نه یې لور تو پونه اچولی شول. د دې له پاره چې « وړوکی » دنورود مسخرو او ځورونونه یو څه ځان وساتي، نو د یر وخت به یوازې په ځنگل کې گرځیده او کتنې او پلټنې به یې کولې. یوه ورځ، کله چې وړوکی هسې په ځنگل کې په چکر لگیاو، ژویو یوه لویه گله یې ولیده چې په یو څه را ټول شوې وو. وړوکی نه پو هیده چې دا ژوي دڅه دپاره هلته راټول شوي دي، نوغلی او په ارامې د گلي په لور ور وخوځیده او د « ډبل کونگ مور » یې ولیده او ده ته دا نارې وهي چې: « وړوکیه دلته راشه! زما د بل بچی په ونه کې د خالي نه په دې ټنگ اوژور سوري کې را ولويد. اوس هلته بند پا تي دی ، ترې را وتلی نه شي، د ځنگل نور ټول ژوي دومره لوی دي چې په سوري ور ننوتلی نه شي، ترڅو زما زوی را وباسي. وړوکی بېله دې چې غاښ څپلي بهانه کړي، سم دلاسه په هغه سوري ور ننوت چې دکونگي د بلگنکی زوی په کې بند پا تي و. کله چې د کونگي زوی ته ور ورسیده، په ډیر احتیاط یې له بنکو په خپله خوله کې ونیو او له هغه سره له سوري په شا راوخوځیده او ترې را ووت. کله چې وړوکی دکونگي زوی سره له سوري را ووت، دځنگل ټولو را ټول شوو ژویو یې په چک چکو هرکلی وکړ او په دې ډیر خوښ شول چې د کونگي زوی وساتل او ازادشو. کونگي دوروگي گیدر نه د زړه له کومې مننه وکړه او بلنه یې ورکړه چې د دې د زوی سره یو ځای لوبې وکړي. له دې ورځې راپه دې خوا بیا دځنگل هیڅ ژوي کوچنی گیدل ونه خورا وه، ځکه ده په خپل همت وپوهول چې کوچني ژوي هم لویې چارې تر سره کولی شي.

verfasst und gestaltet von Franziska Bich

مزرى اومورک

په د يرو پخوانيو وختو کې، په تير وختونو زمانو کې، هلته په گڼ تياره ځنگل کې، د د نگو هسکو غرونو په لمن کې يو عت غوندي مزرى اوسيده. د ځنگل په ټولو چارپايو، په کوچنيو او غټانو، په پيلانو او پيرانگانو، په ليوانو کيدرانو، پيشوگانو مورگانو، په دې ټولو زور وړ و، له هېچا نه ډارېده.

د ځنگل خو دا قانون او دا بې لار دى، چې زورور او په ټولو بر، هم حقدار دى، هم سردار دى. نو ځکه دا مزرى هم په دې ځنگل کې د ټولو څلور پېښو شهريار دى. دورځو نه يوه ورځ داشهريار په خپل دربار کې، د لورگره تر ځنگه په يوه غار کې، په خواره خوب ويده پروت و، رنگا رنگ بنکلي خوبونه يې ليدل، خوشالي وې ترې چاپيره او غمونه يې هيرول.

د غار په شاوخوا کې يوه کله مست مورگان هم اوسيدل، چې تل د يخوا او ايخوانه گرځيدل، هېڅ کرار نه کښيښاتل، لوبې يې کولې مندي ترې يې وهلي. يو مورک دغار تر ځنگ په يوه پرځه وخته، خو پښه يې وښوئيد له، په مخکې ولويده او مزرى پسې راويښ شو په منگول کې يې ونيوه.

مورک د مزرې په منگول کې چې راگير شو، په ژر اشواو په ویر شو، بيا يې ناره کړه چې اى د دې ځنگل سرداره، د زور اوزره خاونده شهرياره! زه يو بې وزله، کمزورى او کوچنى مورک يم، ستا رعيت يم، نه ياغي يم، نه باغي يم او نه زه دومره احمق يم چې به ستا سپکاوى وکړم. زه د لته په دې پرځه وخته، پښه مې وښوئيد له، ستا تر ځنگه ولويدمه. زه پوهيرم چې ته زور لري بې شانه، هم دې زړه دى مهربانه، بخښنه راته وکړه، ژوند مې مه اخله له مانه، په دې مهر مې زړه ښاد کړه، له منگولې مې ازاد کړه. مورک خپل خبرو ته د وام ورکړ او مزرې ته يې وويل چې مرگ مې تاته هېڅ ډول گټه نه د رسوي، خو که ژوندى پاتې شم نو تل به دې منتباروم، او تل به ستا خدمت اومرستې تيار وم.

مزرې د مورک سره سمه خوانمردې وکړه او هغه يې ازاد کړ، خو له ځان سره يې وويل چې: «وبه گورو چې په څه ډول يو کوچنى او کمزورى مورک د يوه کلک او ځواکمن مزرې منند وى کيدلى شي او د ځنگل له پاچا سره ځنگه او کوم ډول مرسته کولى شي.» د بېر وخت لانه و تير شوى کله چې مورک د ورځې په سهر کې، په همدې گڼ او تور ځنگل کې دونو زړې او ميوې لټولې راټولولې، له غمه ښکې لورې رمبرارې يې واوريدلې. مورک پوه شو چې دا خو هغه مزرى دى چې له خوبه مې بيدار کړ، په منگول يې ونيولم، خو ځوانمرد و، زړې يې ازاد کړم او ويې بخښلم. اوس داسې راته ښکاري چې په کوم جنجال کې دى ښکېل شوى او ځان نه شي ترې ايستلى. په بيزه لاس په چار شو، روان په هغه لار شو چې رمبرارې ترې راتلې، په ځغاسته او په ټا پو شو، مندي ترې يې وهلي. کله چې د پېښې ځاى ته ورسيد، نو گوري چې مزرى په يوه جال کې راگير شوى نغښتل شوى اودا سې بند پاتې شوى دى چې ځان ترې را ايستلى نه شي او د جال کلک اومحکم مزي په خپلو منگولو غوڅولى نه شي اودا د زور ځواک پاچا اوس له ځان سره هېڅ مرسته کولى نه شي. مورک ور غږ کړ چې اى د دې تور او گڼ ځنگل پاچا زما آشنا، اى د زور او ځواک خاونده شهرياره زما ياره، يم راغلى د دې پاره، چې د دې جال د جنجالونه دې ازاد کړم، دغمونو اورنځو نو نه د يې خلاص کړم او د رښکاره به خپل اخلاص کړم. بيا يې زر خپل کار پيل کړ، په ورو تيزو غا ښونو يې د جال مزي ژو ول او غوڅول او په لنډ وخت کې يې د جال د يوې برخې مزي داسې غوڅ او ذري ذري کړل، چې د مزرې مخکنى منگولې ازادې شوې. مزرې بيا په خپلو منگولو جال څيرې کړ او ترې را و وت. په دې توگه غټ او ځواکمن مزرى د واره او کمزورى مورک په مرسته ازاد شو.

هغه پش چې موزي يې په پښو وي

يوه ژرند يگري دري زامن، يوه ژرنده، يو خر او يو پش درلود؛ زامنو به يې ژرنده خرخوله، خره به غلي داني راوړي او اوږه به يې له ژرندې بيرته وړل او پش به په ژرنده کې مورکان نيول. کله چې ژرند يگري مړ شو، نو مېراث يې دري واورامنو په خپل منځ کې سره وويش، مشر زوی ژرنده تر لاسه کړه، دوهم زوی يې خراو دريم ته نور څه پاتې نشول پش يې په برخه ورسيد. نوځکه ډير خواشيني او له ځان سره يې وويل چې، «ما ته خو تر ټولو خراب شی را په برخه شو، مشر ورور به مې ژرنده خرخوي، دوهم ورور به مې په خره سپور گرځي، اوزه به په دې پش څه وکړم؟ ښه به داوي چې ځان ته دده له پوسته يوه جوړه لاس مغان جوړکړم، نور نوڅيره تروخت تيره ده.» پش چې په ټول هغه څه يوه شو، چې دژرند يگري کشر زوی وويل، نوناره يې کړه، «اوره! ته دې ته اړ نه يې، چې ما ووژني او له پوسته مې ځان ته د پوستکي يوه جوړه خراب لاس مغان جوړکړي، ما ته د يوې جوړې موزو دجوړولو پته وکړه، تر څو دباندې ووتلی شم، او دخلکو په منځ کې ځان ښکاره کړم، دا کار به بيا په خپل وارله تا سره مرسته وکړي.» د ژرندېگري زوی دې ته حيران شو، چې پش داسې خبری وکړي، خو داچې په دې وخت کې يو موچي پر لار تيرېده، نو ور ناره يې کړه، له ځان سره يې نښاسه، او د پش دپښو په اندازه يې يوه جوړې موزي په جوړې کړې. کله چې وزگار شول، پش موزي په پښو کړي، يو جوال يې راواخيست، دهغه تل يې له دانو ډک کړ، او په سر يې د تار مزی ور پوري کړ، چې جوال په راکښ کېدلی شو، بيا يې جوال پر شا واچوه او په دوو پښو روان شو، دانسان په څير، له دروازی ووت. داوخت په هيواد کې يوه پاچا حکومت کاوه، چې د زرکو له غوښو سره ډيره جوړه وه: خو ستونځه داوه، چې هيڅ په لاس نه ورتللی، هسی خو ټول ځنگل تری ډک و، خو له خطر ه دومره وپريدي، چې دهیڅ ښکاری په لاس نه ورتلی. پش په دې پو هیده او د ښه - چل - په فکر کې و؛ کله چې دی ځنگل ته لار شو، د جوال - خوله - يې خلاسه کړه، داني يې خوری وری کړي، مزی يې په واښوکي واچوه او د کتاری تر شايي ايخوا وغاوه، هلته يې ځان هم پټ کړ، غلچکي شواو کمپن يې ونيو. زرکوپه بيره ور مندی کړي، داني يې بيا موندې او يو په بل پسې يې په جوال کې مښوکي وهل پيل کړل، کله چې يو ښه شمير جوال ته ور دننه شوی، پش مزی راکښ کړ، ور منده يې کړه او ورمپرونه يې ورتاو کړل؛ بيا يې جوال په شا کړ او نيغ په نيغه دپاچا دقصر په لور روان شو. بسا تونکي ناره کړه: «ودريزه! چر ته ځی.» پش لندځواب ورکړ، «پاچا ته.» - «ته لیونی يې، يوپش وپاچاته؟» يوه بل ورته وويل، «پريږده چې لار شی، ډير ځله د پاچا زړه له بيکاری تنگ وی، کېدای شی چې پش يې په غوریدا او چتباتو خوشاله کړي.» کله چې پش د پاچا حضور ته ورغی، په ډير درناوی يې وويل: «زما خاوند، نواب، دلته يې يواوږد او ددرناوی ورنوم واخيست، تاسی معظم پاچاته دزړه له کومي اطاعت او درناوی کوی، اودا زرکي يې درته راليرلی دي، چې ده په لومه - دام - کې نيولی وی،» پاچا دې ښکلو او څربو زرکو ته حيران پا تی شو، له خوشالی په ځان نه پو هیده، او پش ته يې امر وکړ چې له خزانی په جوال کې دومره سره زر واچوه چې وړلی يې شی: «دابه دي خاوند ته ور وړی او زما له خوا به دده ددالی له پاره ډيره مننه تری وکړي.»

دژرنډېگری زوی په کور کې د کرکې تر څنگ ناست و، سړیې پر لاس تکبه کړی او په دې سوچ کې ډوب و، چې وروستی شته یې د پش په موزو ولگول، او هغه به ددې په بدل کې څه ورته راوړلی شی؟ په دې وخت کې پش را ننوت، جوال یې له شا را وغورځاوه، خوله یې خلاسه کړه او سره زر یې دژرنډېگری په وړاندې ترې راټوی کړل: «دادې دموزو په بدل کې دې یو څه تر لاسه کړل، پاچا هم سلا مونه درته وايي او ډیره مننه درنه کوی.» ژرنډېگری دې شتمنی ته خوښ و، بېله دې چې پوه شی، چې دا پېښه په څه ډول وشوه. خو پش د موزو دایستلو په وخت کې هر څه ورته بیان کړل، بیا یې وویل: «ته اوس پوره پیسې لری، خو دایې باید پای نه وی، زه سبا ته بیا خپلې موزې په پښو کوم، ته باید لا نور هم شتمن شی، ما پاچا ته وویل، چې ته یو نواب یې.» پش بله ورځ، لکه څنگه چې یې ویلی و، موزې په پښو کړې او بیا په ښکار پسی لاړ شو، پاچا ته یې پریمانه ښکار راوړ، هره ورځ په دې ډول تیریده، او پش هره ورځ سره زر کور ته راوړل، دا پش یوازنی کس و چې پر پاچا دومره گران شو، چې په قصر کې ازاد، هر چېری یې چې زړه غوښتل، تلی - او راتلی شو. یو ځل پش دپاچا په پخلنځی کې ددش تر څنگ ولاړ و او ځان یې تودا وه، چې په دې وخت کې گادېوان راغی او کنځلی یې کولی، «خدای دې وکړې چې پاچا او شهزادگی دجلاد په لاس ورشی! ما غوښتل چې رستوران ته لاړ شم او یو ځل یوڅه وچېښم او دپرو لوبه وکړم، خو مجبور یم چې دوی بحری ته په چکر بوزم.» کله چې پش دا واورید، په چالاکي کورته لاړ او څښتن ته یې وویل: «که ته غواړی چې یو نواب او بډای شی، نو راځه زما سره له کوره بحری ته راووزه او پکې ولامه.» ژرنډېگری نه پوهیده، چې په دې هکله څه ووايي، خو دپش یې ومنل او ور سره روان شو، جامې یې وایستلې، لوڅ لغړ شو او اوبو ته یې ور ودانگل. پش دده جامې راواخیستی، چرته لری یې یوری او په پټ ځای کې یې کېښودې، له دې کاره لا سم نه و وزگار شوی، چې پاچا په گادی کې راغی؛ ورسره سم پش په لور اوواز زړه سوزونکې چېغی او زاری پیل کړې: «آخ! تر هر چا مهربانه پاچا! دا زما خاوند، دې په بحری کې لمبیده، چې یوغل راغی او د ده جامې یې چې، دوچې په ځنډه یې کېښودلې وې، غلا کړې، اوس ښاغلي نواب په اوبو کې دی او نشي را وتلی، که ډیر پکې پا تی شی، نو ساره به یې ووهی او مړ به شی.» پاچا چې دا واورید، د دریدو امر یې وکړ او دخپلو سړیوڅخه یې یو تن بیرته ولېږه، چې دپاچا له جامو نه یوجور راوړي. اوس نو ښاغلي نواب تر ټولو ښکلی جامې واغوستې، او داچې په پاچاپه دې سبب هم گران و، چې په گمان یې زرکې دده له خوا ورته دالی کېدې، نو په گادی کې یې له ځان سره کېښاوه. شهزادگی هم په دې کار خوابدې نه شوه، ځکه نواب ځوان او ښکلی و، او د دې سم دم خوښ شو. پش تر دوی دمخه ولاړ او وپوه څرخای ته ورسید، چرته چې تر

سلو زیاتو خلکو وابنه ریبیل. پش تری وپوینتل چې: «ای خلکو! دا دچا خرخای دی؟» دوی وویل، «د لوی جادوگر.» پش وویل: «واوری، اوس به دی خای ته پاچا راشی، که بی وپوینتل، چې داد چا خرخای دی، نو ورته وویای چې د نواب دی؛ که داسی ونه کړی نو پاچا به مو په وهلو وهلو ووژنی.» تر دې وروسته پش نور هم وړاندې لاړ او د کرنې پراخی ځمکې ته ورسید، چې دهیچا له نظره نه وه وتلی، هلته تر دوو سوو زیات خلک لکيا وو او لوی کاوه. پش بیا پوښتنه وکړه چې: «ای خلکو، داغلي دانی دچا دی؟» — خلکو ځواب ورکړه چې: «جادوگر.» پش دوی ته هم وویل چې: «واوری، اوس پاچا له دی خایه تیریری، که وپوښتی چې دا دانی دچا دی، نو تاسی ځواب ورکړی چې د نواب دی؛ او که داسی ونه کړی په وهلو به ووژل شی.» — پش بلاخره یوه ښکلې ځنګل ته ورسید، هلته تر درو سوو زیات خلک لکيا وو، دڅیری لویې ونې یې رنگولی او لرګي کولې. — پش وپوښتل چې: «ای خلکو، دا ځنګل دچا دی؟» — دوی ورته وویل چې: «د جادوگر.» — پش دوی ته هم وویل چې: «غور ونیسې، همداسو پاچا دلته راځی، که وپوښتی چې دا ځنګل دچا دی، ځواب ورکړی؛ چې د نواب دی؛ او که داسی ونه کړی، نو ټول به ووژل شی.» پش نور هم وړاندې لاړ، خلکو ترشا پسې کتل، ځکه دې حیرانونکي ښکاریده، اودا چې موزې یې په پښو دانسان په شان روان و، خلک تری وډار شول. دی ژر د جادو گر قصر ته ورسید، په ډار ورننوت او په مخکې یې ودرید. جادوگر دحقات په سترګه ور وکتل او وېی پوښته چې څه غواړی. پش دده احترام په خای کړ او بیا یې وویل: «اوریدلی مې دي چې ته له ځانه هر هغه ژوی جوړولی شی چې زړه دي وغواړی، که سپی وی، گېډر اوکه لېوه وی، په دی زه هم باور لرم، خو له ځانه فیل جوړول راته له سره ناممکن ښکاری، نوځکه راغلم چې دا په ستر گو ووینم او یقین تر لاسه کړم.» جادوگر په ویاړ وویل چې: «دا راته یو کوچنی شی دی»، او په همدې شیبی کې فیل تری جوړشو. پش ورته وویل چې: «دا خود یراود یر لوی کار دی، خو آیا یو زمري هم له ځانه جوړولی شی؟» — جادو گر وویل چې، «دا هم راته هیڅ نه دي»، ور سره سم دپش په وړاندې یوز مری ودرید. پش ځان په ډار واچوه او نارې یې کړه: «دا دباور او منلو وړ نه دی، داسې څه مې په خوب او خیال کې هم نه دي لیدلی، خو تر ټولو او تر هر څه لویه — حیرانتیا — به داوي، چې که ته له ځانه یو کوچنی حیوان، لکه مورک، جوړکړای شی، ښکاره ده چې ته دنری ډبل هر جادو گرپرته ډیر څه کولی شی، خو دا کار به ستا له وسه یوڅه لوړ وی.» جا دو گر، چې خوړو ستاینو خوښ اونرم کړ، وویل چې: «هو! گرانه پشکه، داهم کولی شم.» او دمورک په څیر یې په کوټه کې هره خوا توپونه پیل کړل. پش ور پسې شو په یوه توپ یې را ونيو او وېی خوړ. پاچا د نواب او شهزادګی سره چکر ته دوام ورکړ، اولوی څر خای ته راوړسید، ده وپوښتل: «دا وابنه دچا دی؟» لکه ځنګه چې پش امر ورته کړی و، ټولو په یوه خوله وویل چې: «د ښاغلي نواب دی.» پاچا وویل چې: «تاسو، ښاغلي نواب، دلته یوه ښه ښکلې توټه ځمکه لری.» تردې وروسته دغلي پراخی ځمکې ته ورغلل. «ای خلکو! داغلي دچا دی» — «د ښاغلي نواب دی.» — «ای! ښاغلیه نوابه! پراخی، ښکلې ځمکې!» ور پسې ځنګل ته راوړسیدل او پاچا بیا وپوښتل: «ای خلکو! دا لرګي دچا دي» خلکو په یوه خوله وویل چې. «د نواب «پاچا نور هم حیران شو او وېی وویل: «ښاغلي نواب! تاسی یو ډیر شتمن سړی یاست، باور نه کوم چې زه دی داسې ښکلې ځنګل ولرم.» بلاخره قصر ته را وړ سیدل، پش پاس په زینه ولاړ و، کله چې ګاډی ښکته ودریده راتوپ یې کړ، دروازه یې خلاصه کړه او وېی وویل: «عالیقدر پاچا، تاسی زما د خاوند قصر ته راوړسیدې، داویار به نواب دده په ټول ژوند کې نیکمرغه کړی.» پاچا را کوز شو او دې ښکلې ودانې ته، چې څه ناڅه دده تر قصر لویه او ښکلې وه، حیران پاتی شو. نواب شهزادګی په زینه دسالون په لور روانه کړه، چې پکې سره زراو اصلی قیمتی ډبرې خلیدی. شهزادګی نواب ته په نامه شوه، او کله چې پاچا مړشو، دی پاچا شو، او دموزو پش یې لومړی وزیر.

هوبنبارخان دبخت په څپو کې

هوبنبارخان د خپل بادار سره ۷ کاله کار وکړ، نو یوه ورځ یې ورته وویل: «باداره! تاسره زما نو کړی وخت پوره شوی دی، اوس غواړم چې بیرته خپل کور او مور ته ولاړ شم. ما ته زمامعاش راځه.» مالک ورته وویل چې: «تا زما سره په رښتیا او په اخلاص کار وکړ. څنگه چې کار هغسي معاش.» بیایې نوکرته د سرو زرو یو غنټ غونډاری ورکړ، چې د هوبنبارخان د سر په شان غنټ و. هوبنبارخان د جیب څخه دسمال راوايست او د زرو غونډاری یې پکې وپيچي، پرا وړه یې کښيښود او د کور په لور روان شو. دې گام په گام روان و چې په مست آس سپور تازه او خوشال سړی یې تر نظر تیر شو. هوبنبارخان په جگ اواز وویل: «آخ، د آس سپرلی څه بڼه شوی دی، په آس سپور دسپرلی نه داسې خوند اخلي، لکه چې په چوکې ناست وي، پښی یې د ډبرو سره نه موبنلي، بوتونه یې نه زریزی او هیڅ نه پوهیږی چې څنگه وړاندې روان دي.» پر آس سپاره چې دا خبره واوریده نو ودرید او ور پرغ یې کړ: «ای هوبنبارخانه! دا ته ولې پیا ده روان یې؟» هوبنبارخان په ځواب کې ورته وویل، «آخ، زه مجبور یم چې دا غونډاری تر کوره ورسوم، دا خو سره زر دي، زه د ده له لاسه خپل سرسم سپده نه شم نیولی او اوږې مې هم ترې خوږیږی.» پر آس سپور سړی ودرید او هوبنبارخان ته یې وویل: «ته پوهیږی چې څه؟ مور به دا خپل شته سره بدل کړو. زه به داخل آس و تا ته درکړم او ته دې خپل غونډاری ما ته راځه.» هوبنبارخان ورته وویل چې: «داکار به د زړه له کومې وکړم، خو داهم باید تا ته ووايم چې ته باید دغه د زرو غونډاری پر خپلوا وړو یوسی.» د آس ځغونکی راکښته شو، سره زر یې واخیستل، او د هوبنبارخان سره یې پر آس باندې د سپریدو په وخت کې مرسته وکړه، جلب یې ټینگ په لاس کې ورکړ او ورته وپي وویل چې: «که وغواړی چې ښی خوا ته وگرزې، نو ته باید په ژبه په ټیټ اواز هوپ، هوپ وکړې.» د هوبنبارخان روح خوشال او تازه شو، دی په آس سپور او په ارامې تری روان شو. خو څه وخت وروسته په دې فکر کې شو چې آس یې باید یو څه نور هم چټک شي، نو د هوپ، هوپ نارو یې پورته کړه. آس دومره تیز شو، چې هوبنبارخان یې، مخکې تردې چې خپلې تیروتني ته یې پام شي، په هغه کنده کې راوغورځاوه، چې دسړک او پټیو تر منځ پرته وه. که چرې یو بزگر، چې خپله غوا یې تر مخه کړې وه، په دې وخت کې نه وای رارسیدلی، د آس مخه یې نه وای نیولې، نو هغه به هم دې کندی ته لویدلی وای. هوبنبارخان بیرته خپل ځان سره راټول کړ او پر پښو ودرید، خو ډیر په غوسه او بدحال و او بزگر ته یې وویل: «داد آس سپرلی خو یو ډیر بدمزه شوی دی، په تیره بیا چې څوک له یوه داسې ټټو سره گیر پاتی شي، دایټو څوک په دومره قوت له ځانه لیری غورځوی، چې نږدې وی مغزی یې مات شي، بیا به هیڅکله په داسې ټټو سپور نشم. ما دستا غوا خوښه ده، چې سړی ارام پسی روان وي او سربیره پردې هره ورځ شیدې، کوچ او پښیر هم ترې تر لاسه کوی، را ته ووايه چې د څه په بدل کې به زه د یوې داسې غواڅښتن شم؟» بزگر ورته وویل: «اوس نو چې ته غوا ته دومره ډیر خوشالیږی، نو زه حاضر یم چې غوا مې ستا د آس په بدل کې درکړم.» هوبنبارخان په زښته ډیره خوښې هوکړه ورسره وکړه؛ بزگر پر آس سپور شو او په بیره ترې وځغاست. هوبنبارخان خپله غوا تر مخه کړه، په دې بختوری سوداډیر خوښ او په دې سوچ کې وچې: «که اوس یوازی وچه ډوډی ولرم - اودا خو هیڅ نشی کېدای چې ډوډی به هم نه لرم - نو څومره مې چې زړه وغواړی دکوچو او پښیر سره به یې خورم او که تری شوم، نو غوا به ولویشم او شیدې به وچپکم. ای زما زرگیه، نور نو ته څه غواړی؟» کله چې پر لار یوه رستوران ته ورسید، هلته تم شو او په خوراک سرشو، دغرمې او ماښام ډوډی یې دومره وخوړه، چې څه یې په جیب کې لرل، ټول یې په ډوډی ورکړل او په وروستیو پاتی شوو مېده پیسو یې ځان ته شربت راو غوښته. نږدې وروسته یې غوا د خپلې مور دکلی په لور روانه کړه ځونه چې غرمه رانیردې کید له، ورسره گرمې هم ډیریدله.

هوبنبارخان په یوه چمن کې روان و او یو ساعت لارنوره هم ور ته پاتی وه، ډیره گرمې یې وشوه او له تندې یې ژبه په زامه پوری ونښته. هوبنبارخان په دې سوچ کې وچې: «ددې تندې او گرمې چاره کولی شم، غوا به ولویشم او په شیدو به یې ځان تازه او

خواکمن کړم.»

غوايي پر يوه وچه ونه پورې وتړله، خپله خولي يې تر لاندې کړه، که هر څومره هڅه يې هم وکړه، غوايو ځاڅکي شيدې هم ور نه کړي، ځکه چې دې دغوا دلويشلو په چل نه پوهيده، نو غوا يې حوصلې شوه، د شا په پښه يې د ده پر سر داسې سخته لگت ورکړه، چې پر ځمکه ولويداو ډير وخت نه پوهيده چې چرته پروت دې. له نيکه مرغه په دې ترڅ کې يو قصاب پر دې لار راغی، چې يو وړوکی وری يې په لاسي گادي کې اچولې او نارې يې کړه چې: «دا څه بد حال دی!» او د هوبنبارخان سره يې په را پورته کېدو کې مرسته وکړه. هوبنبارخان ټول هغه څه ورته بيان کړل چې ورته پېښ شوی ول. قصاب ورته خپل داوبو پيټکي ورکړ او ويې ويل چې: «لومړی يو څه وڅيښه او دمه وکړه. داغوا شيدې نه درکوي، ځکه چې زړه ده او يوازی د بوڅه بار وړلو اويا دحللولو لپاره ښه ده.» هوبنبارخان دخپل سر ويښته راکښ کړل او ويې ويل چې: «هی هی، چا دا فکر کاوه! ښه به دا وای چې مې دا حيوان په کور کې حلال کړی وای، خو پوښتنه داده چې غوښه به يې څرنگه وي! ما خو دغوا غوښه نه خوښيږی، او خوند نه راکوي. هو! که څوک داسې يو ځوان وری ولری، نو د هغه غوښه بيا بل ډول خوند لری او ساسيچ به هم ورسره وي.» قصاب ورته وويل

چې: «او اوره، هوبنبارخانه، ستا د خوښي لپاره زه داوری دغوا په بدل کې درکوم.» هوبنبارخان ورته وويل چې: «خدای دې تاته ددې دوستی په بدل کې اجر در کړی.» هوبنبارخان بيا روان شو او په دې سوچ کې وچې تر اوسه هرڅه دده په خوشالي او گټه تمام شول، خو دلته دېوی بلې ناراحتی سره مخامخ شو چې ډير ډير زړ بيا هر څه سم شول. تردې وروسته يو هلک په مخه ورغی، ده يوه ښکلې سپينه هيلی تر ترڅک لاندې نيولې وه. دواړه دلاری پر سر سره ودریدل او يو بل ته يې يو څه وخت ورکړ. هوبنبارخان دخپل بخت کېسه بيان کړه او هلک ته يې دا وويل چې په څه ډول يې هر وار دخان په گټه سودا وکړه. هلک ورته وويل چې دا هيلی يې دکوچنی دزړيدو ورځی د نمانځني د ډوډی له پاره را وری ده. بياباي هيلی له وزرو ونيوله او هوبنبارخان ته يې وويل چې: «يوځل يې پورته کړه، چې څومره درنده ده. اته او نی مې ښه خوراک ور کړی دې، که څوک ددې کباب وخورې، نوله ډيره خونده به يې دخولي د کونجو نه غوړی را وڅاڅی.» هوبنبارخان هيلی په يوه لاس وتلله او ويې ويل، هو، دا ښه درنده ده، خو زما وری هم وړوکی وری نه دی.» په دې ځای کې هلک په پريشانۍ هرې خوا ته وکتل، سر يې هم وخوځاوه او ويې ويل چې: «او اوره، دا ستا دوری موضوع ماته سمه او پاکه نه ښکاري، په هغه کلی کې چې زه ترې راغلم، د بو چا وری غلا شوی و، زه وپريږم، چې دا ستا وری به همغه وری وي؛ دا به ستا لپاره ښه نه وي که چېرې دې له دې وري سره ونيسي، تر ټولو کمه جزا به دې داوی چې يوی تور څا ته به دې وروغوړوی.» خوارکی هوبنبارخان ډير وډار شو او ويې ويل چې: «آخ خدايه! ددغه موصيبت په وخت کې زما سره مرسته وکړه!» ده هلک ته وويل چې ته خو ښه خبريې او هم دلته بلد يې، زما څخه دغه وری واخله او خپله هيلی دې ما ته راکه.» هلک ورته وويل چې: «زه به دا خطر په ځان ومنم، خو ستا ددې بد بختی مسوليت په غاړه نشم اخيستلی.» ده رسی په لاس کې ونيوله او په بیره يې وری دخان سره په يوه څنگځني لا راکښ کړ. په دې توگه هوبنبارخان ځان له غمه خلاص کړ، هيلی يې دخترگ لاندې ونيوله او دکور په لور روان شو. ده له ځان سره ويل چې: «که سم فکر وکړم نو په دې راکړه ورکړه کې مې گټه وکړه، لومړی خو کباب دې، ورپسې دا يو عالم غورچې دکباب کېدو په وخت کې به تر ی را وڅاڅی، چې دکال د پوی څلوريزی په اوږدو کې - دهيلی غوړو ډوډی - لپاره بس کېږی. په دې به مې مور څومره خوشاله شی.» کله چې وروستی کلی ته ورسيد، چې گوری هلته د بياتيو تيره کوونکی د کراچي سره ولاړ دې، څرخ يې تيت نری اواز کاوه او ده ورسره سندرې کولې:

زه بياتی تیری کوم او تيزی یی څرخوم
او زما بالا پوښ و باد ته څوروم

هوبنبارخان ودرید او په مینه يې ورته کتل؛ بالاخره په خبرو راغی او ورته و يې ويل چې: «ته ښه اوسوکاله ژوند لري، ځکه کله چې بياتی تیری کوی، ورسره مست او خوشال هم يې،» بياتی تیری کوونکي په ځواب کې ورته وويل چې: «هو! دلاس کسب په حقيقت کې دسرو زرو ځمکه ده، دبياتيو د يوه تکړه تيره کوونکي جيب له پيسو خالی نه وي، هر وخت چې جيب ته لاس کړی پيسی پکې مومي. اوس راته ووايه چې تا دا ښکلې هيلی چرته راوښولې؟» «دا مې را نيولې نه ده، دخپل وری په بدل کې مې تر لاسه کړه.» «او دا وری دې له کومه کړ؟» «دوری په بدل کې مې غوا ورکړه.» «او غوا؟» «دغوا په بدل کې مې آس ورکړ.» «او آس؟» «هغه مې دسرو زرو په غونډاری، چې زما دسر په شان غټ و، واخيست.» «او داسره زر؟» «ای، دامې داوو کالونو دکار تنخوا وه.» دبيا تيو تيره کوونکي ورته وويل چې: «تاسی په هره سودا کې ښه گټه کړی ده، خوداسې هم کولی شی چې دپيسو تر ناوی لاندې

ودرېږی او پیسی به په خپله په جیبو کې در تویېږی. هر سهار چې راپورته کېږی، بخت به درسره مل وی. «هوبنېار خان ترې وپوښتل چې: «دا څرنگه امکان لری؟» «تاسی باید زما په څیر دبیاتو تیره کونکی شی، ته د دې کار له پاره یواز یوی تیره کونکي ډېری ته اړتیا لری اونور هرڅه په خپله سمېږی، زه دابول ډېره لرم، که څه هم یوڅه زیانمنه شوی ده، خوزه یې هم په بدل کې له تا نورڅه نه غواړم، یوازی دا هیلې راکړه، آیا غواړی چې دا سودا وکړی؟» هوبنېار خان ورغبرگه کړه چې: «په دې کې خو پوښتنې ته کومه اړتیا نشته، په دې سودا به زه دځمکې پرسر تر ټولو نیکبخت انسان شم، ځکه پیسی به لرم او هر ځل چې جیب ته لاس کړم، خالی به نه وی، نور به دڅه لپاره ځور او اند پښنه کوم؟» هیلې یې ورکړه او تیره یې ترې واخیسته. دبیاتو تیره کونکي یوه بله عادي ډېره چې تر څنگ یې په ځمکه پرته وه، راپورته کړه او هوبنېار خان ته یې ورکړه او ویې ویل چې: «دا ډېره دکار ډېره ده، ته په دې مېخونه ټکولې شی او هم زاړه کاره مېخونه سمولې شی. داهم درواخله، خوښه به یې ساتی.» هوبنېار خان دواړه ډېری په ځان بار کړې او په خوشال زړه ترې روان شو، سترگې یې له ډېری خوشالی ځلیدلې اوناره یې کړه چې: «زه له بخت سره دې دنیا ته راغلی يم، د بوه نیکمرغه کوچنی په څیر می ټولې هغه هیلې تر سره کېږی چې، لرم یې.» داچې سهار دوخته په پښو شوی و، نوور ورو سترې شو اوله لوری هم په تکلیف شو، ځکه څه یې چې در لودل، ټول یې دغوا درانیولو په خوشالی کې وخوړل. اوس نولا په ډیر تکلیف پر لار تللی شو او مجبور و چې شیبه په شیبه ودرېږی او دمه وکړی، تیرې هم په درندې شوي اوډیر یې ستومانه کړه. اوس نو په دې ارمان شو، چې کاشکې ددې ډېرو له بار نه ازاد شوی وی. له ډېری ستوماني دهلزون په شان بڼو پیده او ځان یې هلته د پټیو په منځ کې یوې څا ته ورساوه، ترڅو چې دمه وکړی او دڅا په غاړه کېښودې، بیا دی هم کېښاست ماته کړی. ددې لپاره چې ډېرو ته زیان ونه رسېږی، نو په ډیر احتیاط یې دځان تر څنگ دڅا په غاړه کېښودې، بیا دی هم کېښاست او دڅښلو لپاره په اوبور تیب شو، پام یې نه و چې څنگ یې په ډېره ولگید او دواړه ډېری ښکته په ځاکی ولویدې. کله چې هوبنېار خان ډېری څا ته دلویدو په حال کې ولېدې، له خوشالی په غورځنگو شو او لوی خدای ته په سجده او په گوندو شو، په سترگو کې یې له خوشالی اوبنکې راغلی او په زرگونو شکرونه یې ادا کړل. دې خو له لوی پروردگار نه په دې ډیر راضی و چې، پخپل رحمت یې، ببله دې چې دې لاس او پښه وڅوڅوی، ددې درندو ډېرو له باره ازاد کړ. هوبنېار خان دبخت په څپوکې لاهو اوناره یې کړه چې: «دځمکې پر مخ ترما بل نیکبخت انسان نشته.» په خوشال زړه، د ډېرو له درانده بار نه په ازادو مټو، په ټوپونو او غور ځنگونو یې ځان کور او مور ته ورساوه. پای

په لوګي تور د شيطان وروړ

يوسرتيري د جګړې نه راستون شو اونوم يې جمرود و. اوس نو جمرود بېکاره و اوډ ژوند د پاره يې پېسي هم نه لرلې، نوځکه د پير خپه اوغمگين و او په دې سوچ کې ډوب شو چې څه بايد وکړي؟ جمرود يوه ځنګل ته ولاړ او هلته ديوه کوچني سروکي سره مخامخ شو. دا وروکي سروکي په حقيقت کې شيطان و. شيطان د جمرود نه پوښتنه وکړه چې ولې دومره خپه دې؟ جمرود ورته وويل چې وړی دې، پېسي نه لري، نو ځکه دخورلو له پاره څه رانيولې هم نه شي. شيطان ورته و ويل چې ته کولی شي زما نوکر شي. ۷ کاله مې نوکري وکړه. تر هغه وروسته به بيا ازاد سړی وي. خو د دې ۷ کالونو په موده کې دخان مينځلو او گمنځولو اجازه نه لري. پزه به هم نه پاکوي. ويښته اونوکان به نه لندوي او دسترگو د پاکولو اجازه هم نه لري. جمرود د څه فکر کولو نه وروسته دشيطان غوښتنه ومنله او ور پسي دوزخ ته ورسره روان شو.

شيطان او جمرود دوزخ ته ورسيدل. په دوزخ کې د يرغبت غټ ديکونه په نغريو بار دي. ديکونه سر پوښونه لري. دهر د يک لاندې اور بل دی. شيطان جمرود ته وويل: په ديکونو پوري اور بل کړه. پاک کاري وکړه. چټلې د باندې وغورځوه. د د يک منځ ته ونه گوري. او که نه جزا به در کړم. شيطان داڅه جمرود ته وويل او لاړ.

جمرود کار پيل کړ: جمرود د ديکونو لاندې اور ولگاوه. جمرود پاک کاري وکړه. جمرود خځلي دباندې وغورځولي. څه موده وروسته شيطان بيرته راوگرځېده. جمرود لگيا دې په کار کې زيار باسي. له دې امله شيطان تري خوشاله دی او بيرته ځي.

جمرود خپل کار سرته ورساوه. اوس نو جمرود د پير په تلوسه کې دی: جمرود غواړي چې ارو مرو د د يک منځ وکوري. خو شيطان له دې کار نه مننه کړی دی. جمرود سره له دې هم په ډير احتياط د د يک سر پورته کړ او د د يک د ننه يې وکتل. په ديک کې يوسرتيري ناست دی. دا سرتيري يو بد انسان دی. جمرود دا سرتيري له پخوا پېژنده او ورته وپي وويل: پخوا زما برخليک ستا په لاس کې و. اوس ستا برخليک زما په لاس کې دی. جمرود سرپوښ بيرته په د يک کښنود. او نور لرگي يې هم ور پسي کړل. اور زور واخيست.

اوس نو جمرود غواړي چې دنورو ديکونو منځونه هم وگوري. نوپه ډير اواري يې د دوهم ديک سرپورته کړ او د د يک منځ ته يې وکتل: په دې ديک کې هم يو سرتيري ناست دی. دا سرتيري هم يو بد انسان دی. جمرود دا سرتيري هم له پخوا پېژنده او ورته وپي وويل: پخوا زما برخليک ستا په لاس کې و. اوس ستا برخليک زما به لاس کې دی. جمرود سرپوښ بيرته په د يک کښنود. او يو غټ لرگي يې په اور کښنود. اور زور واخيست.

اوس نو جمرود غواړي چې د دريم ديک منځ هم وگوري. نوپه ډير اواري يې د دريم ديک سر پورته کړ او د د يک منځ ته يې وکتل: په دې ديک کې هم يو سرتيري ناست دی. دا سرتيري هم يو بد انسان دی. جمرود دا سرتيري هم له پخوا پېژنده او ورته وپي وويل: پخوا زما برخليک ستا په لاس کې و. اوس ستا برخليک زما به لاس کې دی. جمرود سرپوښ بيرته په د يک کښنود. او غټ غټ لرگي يې په اور کښنودل. اور زور واخيست.

جمرود اوه کاله په دې ډول دشيطان نوکري وکړه. جمرود خان نه مينځي. جمرود ويښته نه رمنځوي. جمرود پزه نه پاکوي. جمرود ويښته نه جوړوي. جمرود نوکان نه لندوي. جمرود سترگي نه پاکوي.

اوه کاله تير يري. شيطان بير ته راځي. شيطان دجمرود نه پوښتنه کوي: تا څه وکړل؟ جمرود وايي: اور مې بل کړ. پاک کاري مې وکړه. خځلي مې دباندې وغورځولي.

شيطان وايي: تا خو د د يک منځ ته هم وکتل. ما خو تري مننه کړی وي! خوتا اورته لرگي هم ور واچول. دا سم کار و. نو ځکه جزا نه درکوم. اوس نو دلته ستا کار پای ته ورسيد. ته کورته تللی شي. زه ستا دکار مزدوري در کوم: دايو دچټلې نه ډک دشا بکس. دا واخه او دخان سره يې کورته يوسه. خو ته دخان مينځلو اجازه نه لري. خان به نه رمنځوي. ويښتان به نه جوړوي. نوکان به نه لندوبوي. او اجازه نه لري چې سترگي دي ومينځي. که څوک دې وپوښتي چې له کومه ځايه راغلی يې؟ ورته وايه چې: زه له دوزخه راغلی يم. که دې وپوښتي چې ته څوک يې؟ ورته وايه چې: زه په لوګي تور دشيطان وروړ يم. زه يوازاد سړی يم.

جمرود خپل دشا بکس له چټلي ډک کړ او لاړ. جمرود خپلي مزدورۍ ته هک پک شو. جمرود ځنگل ته راغی. جمرود غواړي چې چټلي د بکس نه ایسته کړي. جمرود بکس خلاص کړ. خو په بکس کې چټلي نشته. په بکس کې سره زر دي: چټلي په طلا بدله شوه. اوس نو جمرود نیکبخت سړی دی.

جمرود ښار ته ځي. په ښار کې یو میلمستون شته. جمرود غواړي چې په دې میلمستون کې ویده شي. دمیلمستون خاوند دمیلمستون چلوونکی هم دی. دمیلمستون خاوند جمرود میلمستون ته نه ورپریردي. جمرود وپروونکی ښکاري: جمرود له سره چټل دی. دجمرود نوکان اوږده دي. دجمرود ویشتان اوږده دي. نوځکه دمیلمستون چلوونکی ترې پوښتي چې ته له کوم ځایه راغلی یې؟ جمرود وايي چې: له دوزخه راغلی يم. دمیلمستون چلوونکی بیا پوښتنه کوي: ته څوک یې؟ جمرود وايي چې: زه په لوگي تور دشيطان وروريم. اوزه یو ازاد سړی يم.

د میلمستون چلوونکی په دې خبرو وډار شو. جمرود خپل دشا بکس چې له سرو زرو ډک و، ورښکاره کړ. دمیلمستون چلوونکی حیران پاتې شو او جمرود یې په ډیره مهرباني خپل ملمستون ته راوغوښت. جمرود ته یې یوه کوټه ورکړه او تر ټولو ښه ډوډۍ هم ورکړه. جمرود خوري اوچيکي. خو جمرود ځان نه مينځي او نه رمنځ کوي. تر دې وروسته جمرود ویده کيږي. نیمه شپه ده. دمیلمستون چلوونکی ورو ورو دجمرود کوټې ته ور ننوزي او دهغه له سرو زرو ډک دشا بکس غلا کوي. جمرود ویده دی. نوځکه دمیلمستون چلوونکی په ور تگ خبر نه شو. په سبا جمرود راپاڅیده. جمرود غواړي چې دکوټې دکرايي پیسې ورکړي. خو د شا بکس یې دسرو زرو سره ورک دی. دمیلمستون چلوونکی هم ورک دی.

جمرود خواشینی دی. نو جمرود بیرته شيطان ته ورځي. جمرود شيطان ته وايي: دملستون چلوونکي زما دشا بکس دسرو زرو سره را څخه غلا کړ. ته مرسته راسره کولی شي؟ شيطان جمرود مينځي. شيطان دجمرود ویشتان ور جوړوي او نوکان یې ور لنډوي. شيطان دجمرود پزه پاکوي. او شيطان دجمرود سترگي ور مينځي. اوس نو جمرود بیرته دانسان په شان ښکاري. شيطان جمرود ته بیاچټلي ډک دشا بکس ور کوي. بیا ورته وايي: د میلمستون چلوونکی ته ورشه. دمیلمستون چلوونکی باید تاته خپل سره زر بیرته درکړي. او که نه نو زه ورځم. او دلته یې له ځان سره راوړم.

جمرود په ښار کې د ملمستون چلوونکي ته ورځي. او ورته وايي: تا زما سره زر غلا کړي دي.

زما سره زر بیرته را کړه. او که نه شيطان دې له ځان سره وړي. او بیا به ته داسې وپروونکی ښکاري لکه زه چې ښکاري م. د میلمستون چلوونکی ډار یږي.

د میلمستون چلوونکی جمرود ته سره زر بیرته ور کوي.

سربیره پر دې دملستون چلوونکی نوره ډیرې پیسې هم ور کوي. او دا ځکه چې دمیلمستون چلوونکی ډیر ډار یږي. اوس نو جمرود ډډای دی. جمرود په لرو پیسو ځان ته یو کمیس رانیسي. او په ټول هیواد کې په سفر کړځي. جمرود دسفر په بهیر کې ساز غږوي. دا هیواد یو پاچا لري. جمرود دخپل سفر په جریان کې حتی پاچا ته هم ساز غږوي. پاچا دجمرود ساز خوښیږي. پاچا جمرود ته وايي:

ته کولی شي چې زما د مشري لور سره واده وکړي. خو دپاچا مشره لور نه غواړي چې دجمرود سره واده وکړي. نوځکه پاچا جمرود ته وايي: ته کولی شي چې زما دکشرې لور سره واده وکړي. دپاچا کشره لور یې مني. او جمرود دپاچادکشرې لور سره واده کوي. لږ کالونه وروسته پاچا مري. جمرود یې په ځای کښيني. جمرود اوس نوی پاچا دی. جمرد دخپلي میرمنې سره یو ځای ډیر کالون نیکمرغه ژوند تیروي. پای

تمساخت (کروکوډیل) اوبیزو

وايي چي په يوه ونه کې چې د يوه سيند په غاړه ولاړه وه، يو بيزو په خوشالي ژوند کاوه. وني به خوندوري ميوې نيولي او بيزو به دا ميوې په ډيره مينه خوړلي. په سيند کې يو تمساخت (کروکوډیل) د خپلې ميرمنې سره اوسيده. تمساخت يوه ورځ دسيند له اوبو را ووت او په مهرباني يې دبیزوسره ستري مشي وکړه او ورته ويې ويل چې: « بښالی بيزو سلام. بيزو هم يو مهربان ژوی او په حيرانتيا يې خراب ورکړ چې: « سلام، بښاغلی تمساخت! په دې بڼکلي سهار چرته روان ياست؟ » تمساخت له دوه ورځو را په دې خوا څه نه و خوړلي، ځکه چې په سيند کې مایان نشته وو او ويې ويل چې: « ما سهارنی نه دی کړی او وری يم. ايا ته پوهيرې چې چرته به يو څه خواره تر لاسه کړم؟ » بيزو د سخاوت او د بڼه نيت خاوند و، دخپلې وني يې يو څه تازه ميوه ورکړه چې ويې

خوړي. کروکوډیل له سره ميوه نه خوړي، خودا تمساخت ډير وری و او دا ميوه ډيره خوندوره وه، نوځکه يې ټوله وخوړه. د دې خوندوري ميوې سره د بيزو او تمساخت ترمنځ خوندوره ملگرتيا پيل شوه. په لمر او هم په باران کې يې هره ورځ سره ليدل، بحثونه يې کول او د مځکې او اسمان په هکله سره رڼيدل. دا يوه بې ساري او ډيره ټينگه ملگرتيا وه.

په دې وخت کې د تمساخت ميرمن په سند کې نور مایان نه ميندل، نوځکه يې دخوړو له پاره څه نه لرل، لوړې واخيسته او ميرمه ته يې وويل چې: « زه غواړم چې دا بيزو وخورم، ځکه نور دلوري زور نه لرم. » ميرمه يې د مایې په شان غلی پاتي شو او دځان سره يې وويل چې: « څنگه به دخپل ملگري سره خيانت وکړم؟ » دی حيران او پريشان و، ځکه ميرمنې يې له سره د بل څه په هکله فکر نه شو کولی، هغه ناروغه وه او ارو مرو يې غوښتل چې د بيزو زړه وخوړي. په تمساخت خپله ميرمن ډيره گرانه وه، په ده بيزو هم ډير کران و. هيڅ نه پوهيده چې څه وکړي.

په پای کې تمساخت خپل ملگري، بيزو، ته ورغی او ورته ويې ويل چې: « نن زما ميرمنې ستا له پاره يو څه پاخه کړي دي، ماته يې وويل چې له ځان سره يې کور ته راوله. » بيزو د دې خبرې په اوريدو حيران او هم ډير خوښ شو. ناڅاپه يې له وني ټوپ وهل او د تمساخت په ملا کيناست. کله چې تمساخت دسيند منځ ته ورسيد، خپل ملگري ته يې وويل چې: « په دې ډير خواشينه يم چې زما ميرمن تا وژني، دا غواړي چې ستا زړه وخوړي. » بيزو ډير هوښيار و. بيدرنکه يې ورته وويل چې: « دا دې ولي پخوا راته ونه ويل؟ پوهيرې چې ما خپل زړه په ونه کې پرې ايښی دی. اوس مې بايد خپلې وني ته بيرته يوسي، ترڅو چې زړه مې له ځان سره راوړم. » احمق تمساخت نه پوهيده چې ملگري يې ډير هوښيار دی. دی بيرته دوني په لور په لامبوشو. کله چې وني ته ورسيدل، بيزو ناڅاپه وني ته ټوپ واچاوه او تمساخت ته يې وويل چې: « اي احمقه تمساخته، دا څنگه کيدای شي چې زما زړه دې په ونه کې وي. نور په تا باور نه کوم. زه دې وغولولم اوزړه دې رامات کړ. نور نه غواړم چې دخپلې وني خوړي ميوې درکړم. ورځه ورک شه او بيا هيڅکله دلته را نه شي! » احمق تمساخت هرڅه له لاسه ورکړل. پای

بزگر او سلطان محمود

يو وخت او يا هيڅ وخت .... کله چې چا ن لا په وايښو کې پروت و..... په دې وخت کې يو پاچا ژوند کا وه او سلطان محمود نو ميده. داسلطان محمود، کله چې داوري په يوه ورځ په چکر وتلی و، په يوه پراخ ميدان کې د ناک د يوې ونې لاندې وغزید. ده يو هغه ناک وخور چې دوني نه په مخکې را لويېدلی و. بيا يې د ناک ونې خاوند راوغوښت او ورته ويې ويل چې: « ما ستا د ناکوڅخه يوه دانه ناک وخور، دا راته وبخښه..... که کوم وخت دڅه کار له پاره استانبول ته راغلي، نوزما ليد و ته راشه! کله چې دسلطان محمود پوښتنه وکړې، نو هر څوک به مې پته درته وښيي.»

وخت تيریده او راتيریده، د دې بزگر ديوه بل بزگر سره د مخکې په سر دعوه شوه. دعوه يې دهغه ځای په محکمه کې، چرته چې اوسیده، بابلوده. خو دی په دې عقیده وه چې حق د ده په پلو دی، نوځکه دمحکمې حکم د پر خواشینی کړ. هري خوا يې ډيرې هلې ځلې وکړې ترڅوچې موضوع سمه حل کړي، خو خپل حق يې تر لاسه نه شو کړی. په دې وخت کې يې ميرمنې ورته و ويل چې: « زه به يوه توکړی ناک راتول کړم، ته به يې سلطان محمود ته وروري، هغه به زموږ حق ته پام لرنه وکړي.»

بزگر دخپلې ميرمنې خبره ومنله، استانبول ته ولاړ او هلته يې له هر چا د سلطان محمود پوښتنه کوله او د پاچا د قصر پټه يې ولگوله. سلطان محمود دبزگر تود هر کلی وکړ. تر هرکلي وروسته، بيا ديوه خواړه مجلس نه وروسته او ور پسي دخوندوري ډوډۍ د خورلو نه وروسته د پاچا په امر بزگر ته يوه ښکلې کوټه او ارامه بستره ورکړ شوي.

په شپه کې بزگر مجبور شو چې يو ځل د باني و وزې. په دې کې يې ډيرې دروازې خلاصې کړې او وتړلې، د خپل ځای نه لرې لار، لار يې غلطه کړه..... اوبالاخره د ساتونکو سره مخامخ شو. ساتونکو ترې وپوښتل چې دی څوک دی او د لته څه غواړي. بزگر نه شو ويلی چې په څه پسي گرځي. ساتونکو و ويل چې: « دا سړی ارو مرو يو جاسوس دی.» او دزدان يې کوټې ته يې ور واچا وه. درې کلونه تير شول چې يوه ورځ پاچا هغه بزگر بيرته په ياد شو چې ده ته يې يوه توکړی ناک راوري وواو نوکرانو ته يې امر وکړ چې ويې لټوي. کله چې خبر شو چې بزگر په زندان کې پرت و، نوډير خواشینی شو اوويې پوښتنه چې: « څه شی غواړي؟»

بزگر ورته و ويل چې: « ای زما پاچا ! زه له تا يو تير غواړم ، يوه رسی او يو قرآن کریم.» پاچا غوښتل پوه شي چې بزگر دادرې شيان د څه له پاره غواړي. بزگر ورته و ويل چې: « په تير هغه ونه غوڅوم چې ته ترې لاندې غځيدلی وي، په رسی خپله مير من د دې له پاره زندی کوم چې د يوې توکړی ناکو سره تا ته را وليرلم او په قرآن کریم قسم خورم چې بيا به دسلطان محمود په نامه د هيڅ انسان سره ستري مشي ونه کړم. د بزگر دا خبرې د پاچا د ډيرې خوښې شوې، د سرو زرو نه ډک يو بکس يې ورکړ او نيکمرغي يې ورته وغوښته.

د ژباړونکي بيوگرافي

رناگل اربويزی په ۱۹۴۶/۶/۱ نېټه دافغانستان په پکتيا ولايت کې د اربوب خاڼيو ولسوالۍ په شا محمد کلي کې دنيا ته راغلی دی. لومړنۍ، منځنۍ او ثانوزده کړې يې دکابل ښار درخمان بابا په لېسه کې سرته رسولي دي او په ۱۹۶۵م کال کې له يادې لېسې فارغ شوی دی. د ۱۹۶۶ م کال په وروستيو کې دوخت د پوهنې وزارت د يوه تحصيلي بورس نه په استفادې سره دلورو زده کړو له پاره دالمان فدرالي جمهوريت ته تللی دی. د ژبې کورس او د « شتودين کولېگ » نه تر فارغيدو وروسته، په ۱۹۶۸م کال کې د فرانکفورت ښار د يوهان ولفگنگ گوېټي پوهنتون کې شامل شوی. دلورو زده کړو اصلي مضمون يې ښوون او روزنه او څنگځنې څانگې يې ټولنپوهنه او اروا پوهنه وې. په ۱۹۷۳م کال کې يې دماسترۍ ډيپلوم تر لاسه کړ. تر دې وروسته يوکال دهيسن ايالت دښوونې او روزنې وزارت په مربوطاتو کې په کار بوخت شو. د ۱۹۷۴ م کال په وروستي برخه کې خپل هيواد ته ستون شو او لومړی په کابل کې دسيدجمالدين دښوونکو روزنې مؤسسه کې استاد مقرر شو. څه موده وروسته دکابل پوهنتون دژباړونکي علوموپوهنځي دښوون او روزنې ډيپارټمنت په علمي کدرکې ومنل شو. له ۱۹۸۲م تر ۱۹۸۸م کال پورې دښوونې او روزنې پوهنځي درياست دنده ور په غاړه وه. د ۱۹۸۸ او ۱۹۸۹ تر منځ دبهرنیو چارو وزارت دعلمي څيړنو په څانگه کې په کار بوخت شو او په ۱۹۸۹کې دافغانستان دعلومو اکاډمۍ دبشري علومورياست په علمي کدر کې شامل شو. دلته يې څه موده کار وکړ، خو دخپل پوهنځي دادارې او استادانو دپرله پسې غوښتنو له امله، بيرته دکابل پوهنتون دښوونې او روزنې پوهنځي ته داستاد په توگه لاړ. د ۱۹۹۱م کال په وروستيو مياشتو کې له هيواده پردیس او المان ته مهاجر شو. استاد اربويزی اوس دجرمني په کسل ښار کې اوسېږي او کله ناکله ليکنې او ژباړنې هم کوي.